

Załącznik do uchwały Nr 260/449/2023
Zarządu Powiatu Tucholskiego
z dnia 30 maja 2023 r.

Raport o stanie Powiatu Tucholskiego za 2022 r.

Tuchola, maj 2023

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.....	4
III. Finanse i budżet Powiatu.....	5
IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.....	10
1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.....	10
2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.....	12
V. Drogi publiczne powiatowe.....	14
VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.....	15
1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	15
2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Polczyńskich.....	31
3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.....	35
4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	37
5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.....	43
6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	48
VII. Kultura, ochrona zabytków.....	51
VIII. Turystyka, promocja, sport.....	55
IX. Promocja i ochrona zdrowia.....	61
X. Edukacja publiczna.....	69
XI. Administracja architektoniczno-budowlana.....	72
XII. Komunikacja.....	76
XIII. Geodezja, kartografia i kataster.....	80
XIV. Gospodarka nieruchomościami.....	81
XV. Środowisko przyrodnicze.....	86
XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.....	92
XVII. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych.....	106
XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna.....	120
XIX. Ochrona praw konsumenta.....	132
XX. Porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, obronność.....	133
XXI. Członkostwo w związkach i organizacjach.....	137

I. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 30a. ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 poz. 1526, z 2023 r. poz. 572) Zarząd Powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Powiatu raport o stanie Powiatu. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Powiatu i budżetu obywatelskiego.

II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.

Nazwa	Powiat Tucholski
Siedziba władz	ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola
Okres, którego dotyczy raport	1 stycznia – 31 grudnia 2022 r.
Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. (tj. według ostatnich dostępnych danych GUS)	47 165 osób
Krótki opis sytuacji demograficznej (2021)	Ludność w podziale na płeć: 23 564 mężczyzn, 23 643 kobiet Ludność w podziale na wiek: 9 771 osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 27 620 osób w wieku produkcyjnym, 9 816 osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej). Migracja: saldo migracji ogółem -109 osób, w tym saldo migracji w wieku produkcyjnym -93 osób, w wieku poprodukcyjnym -7. Stosunek osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym; 70,9 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym; Wskaźnik starości (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej) 17,2%. Przyrost naturalny: na 1000 mieszkańców -3,17. Urodzenia i zgony: urodzenia żywe 473, zgony 516. Najczęstsze przyczyny zgonów: choroby układu krążenia 44,4%, nowotwory 20,7%, COVID-19 7,3%, choroby układu oddechowego 3,5%
Powierzchnia	1075 km ²
Czy w porównaniu do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy doszło do zmiany granic powiatu. Jeżeli tak wskazać zakres zmian.	Nie
Podział administracyjny	W skład Powiatu Tucholskiego wchodzi 6 gmin: - gmina miejsko - wiejska Tuchola

	- gmina wiejska Cekcyn - gmina wiejska Gostycyn - gmina wiejska Kęsowo - gmina wiejska Lubiewo - gmina wiejska Śliwice Na terenie powiatu jest 176 miejscowości podstawowych, w tym jedno miasto, 92 wsie oraz 83 miejscowości podstawowych pozostałych.
--	---

III. Finanse i budżet Powiatu.

Finanse Powiatu

Podstawę gospodarki finansowej powiatu stanowi uchwała budżetowa podejmowana przez radę powiatu. Budżet powiatu to opracowany, uchwalony i wykonywany, w sposób określony w przepisach prawnych, plan finansowy powiatu, obejmujący jego wydatki nie przekraczające dochodów wraz z wpływami zwrotnymi na czas roku kalendarzowego, na podstawie którego prowadzona jest w powiecie, w sposób jawny i samodzielny, gospodarka finansowa. Projekt budżetu powiatu przygotowuje zarząd powiatu i przedkłada przewodniczącemu rady najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwała budżetowa powinna być uchwalona przez radę powiatu przed rozpoczęciem roku budżetowego, nie później jednak niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego.

Dochody budżetu ujmuje się według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki otrzymane na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Przez dochody bieżące budżetu rozumie się dochody budżetowe, niebędące dochodami majątkowymi.

Zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do dochodów powiatu zalicza się:

- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%,
- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu wynosi 1,40%,
- subwencję ogólną,
- dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych,
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań służb, inspekcji i straży, o których mowa w ustawie o samorządzie powiatowym,
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat na podstawie odrębnych ustaw,
- dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań własnych powiatu,
- odsetki od środków finansowych powiatu gromadzonych na rachunkach bankowych,
- dochody z majątku powiatu.

Dochodami powiatu mogą być również:

- dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych powiatu,
- dotacje celowe z budżetu państwa na usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- dotacje z funduszy celowych,

- dotacje celowe na zadania realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej lub z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- spadki, zapisy i darowizny,
- odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat,
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu,
- odsetki i dywidendy od kapitału wniesionego do spółek,
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych odrębnymi przepisami,
- inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego. Przez wydatki bieżące rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki są przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawach, a w szczególności na: zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, zadania przejęte do realizacji w drodze umowy lub porozumienia, zadania realizowane wspólnie przez jednostki samorządowe, a także na pomoc rzeczową lub finansową.

BUDŻET POWIATU

Podstawą realizacji zadań powiatu są pieniądze. Podstawowymi dokumentami finansowymi jest budżet i wieloletnia prognoza finansowa. Budżet Powiatu Tucholskiego został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego Nr XXXIII/246/2021 z dnia 17 grudnia 2021 rok. W trakcie roku 25-krotnie zmieniany, w tym 9 uchwałami organu stanowiącego oraz 16 uchwałami organu wykonawczego.

Budżet Powiatu w ciągu roku budżetowego był realizowany prawidłowo, zadania realizowane były zgodnie z wymogami prawa, zobowiązania regulowano terminowo. Należy przy tym zaznaczyć, że Powiat realizuje zarówno zadania własne, jak również zadania zlecone ustawami oraz przyjęte w drodze uchwał Rady Powiatu Tucholskiego.

Tabela nr 1. Realizacja budżetu w roku 2022.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
A. DOCHODY (A1+A2)	85 657 949,93	86 227 036,11	100,66
A1. Dochody bieżące	78 502 523,86	79 410 150,66	101,16
A2. Dochody majątkowe	7 155 426,07	6 816 885,45	95,27
B. WYDATKI (B1+B2)	82 732 804,92	77 693 954,21	93,91
B1. Wydatki bieżące	74 735 769,34	69 871 724,65	93,49
B2. Wydatki majątkowe	7 997 035,58	7 822 229,56	97,81
C. (+) Nadwyżka / (-) Deficyty (A-B)	2 925 145,01	8 533 081,90	

D.FINANSOWANIE(D1-D2)	-2 925 145,01	3 539 907,78	
D1. Przychody ogółem z tego:	2 857 734,99	9 322 787,78	326,23
1. Nadwyżka z lat ubiegłych	1 515 550,20	6 509 433,68	
2. Niewykorzystane środki pieniężne (dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków z budżetu UE)	1 342 184,79	2 813 354,10	
D2. Rozchody ogółem z tego:	5 782 880,00	5 782 880,00	100,00
1. Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych	5 782 880,00	5 782 880,00	

Przychody budżetu obejmowały w omawianym okresie wypracowaną nadwyżkę budżetową pozostającą na rachunku budżetu z rozliczenia podstawowych kategorii z lat ubiegłych. Wypracowana nadwyżka budżetowa z lat poprzednich pozwoliła na bezpieczne realizowanie programu naprawczego i spłatę zobowiązań długoterminowych. Kwota długu na koniec 2022 roku wyniosła 1.428.606,86 zł. Dług Powiatu wynika z sumy zaciągniętych, a niespłaconych na dzień 31 grudnia 2022r. pożyczki z budżetu państwa.

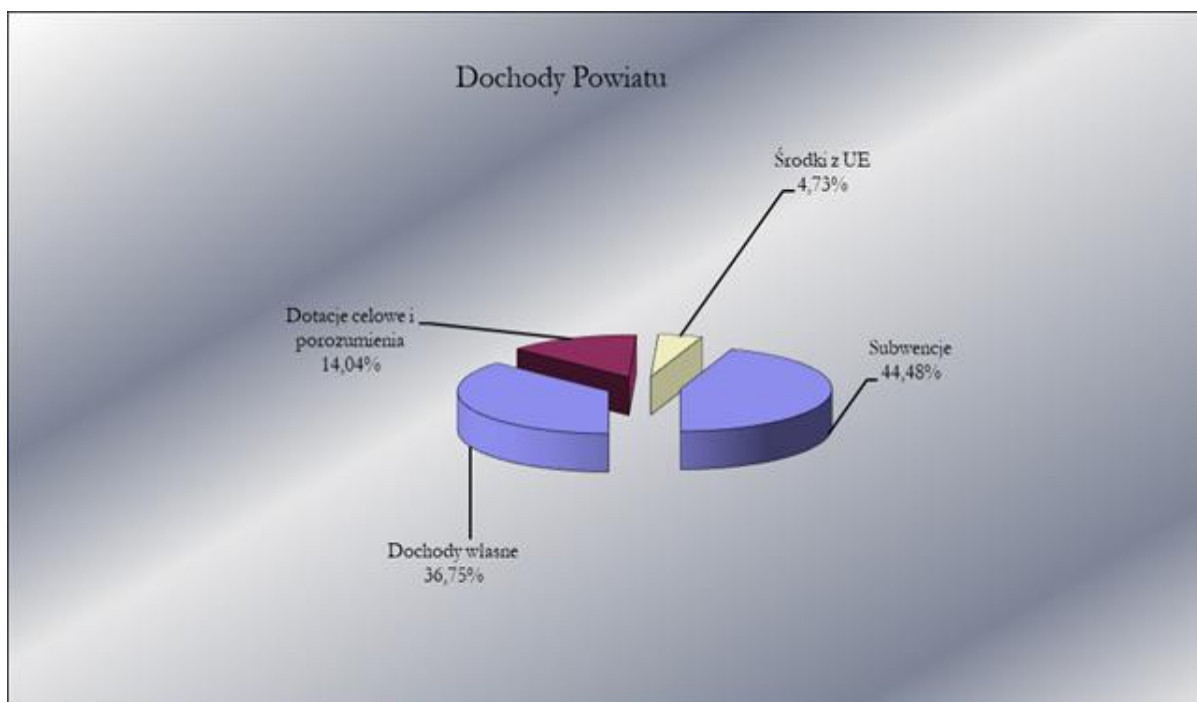
Tabela nr 2. Struktura długu na dzień 31 grudnia 2022 roku

Bank kredytujący	Typ długu	Cel	Data całkowitej spłaty	Wysokość zaciągniętego zobowiązania	Pozostające do spłaty zobowiązania
Skarb Państwa - BGK w Warszawie	pożyczka z budżetu państwa	na sfinansowanie przejściowego deficytu i rozchody roku 2013	31.12.2024	16 268 606,86	1 428 606,86
RAZEM POŻYCZKA:				16 268 606,86	1 428 606,86

Wykonanie dochodów wg źródeł i strukturę dochodów obrazuje poniższa tabela. Wg przedstawionej struktury dochodów można zauważyć, że największy udział w dochodach uzyskanych w 2022 roku stanowią: subwencje 44,48%, dochody własne 36,75%, dotacje celowe 14,04%, środki z UE 4,73% udziału w dochodach ogółem uzyskanych w 2022r.

Tabela nr 3. Struktura dochodów Powiatu Tucholskiego w roku 2022.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Dochody własne	31 912 192,79	31 684 989,60
Dotacje i porozumienia	12 061 739,32	12 109 042,39
Środki z Unii Europejskiej	3 330 182,82	4 079 169,12
Subwencje	38 353 835,00	38 353 835,00
Razem	85 657 949,93	86 227 036,11

Poziom wydatków i ich struktura w budżecie powiatu w 2022 roku determinowane były z jednej strony wielkością prognozowanych dochodów, z drugiej faktycznym stanem organizacyjnym powiatowych jednostek budżetowych realizujących zadania ustawowe w poszczególnych dziedzinach społeczno-gospodarczych. Coroczne wydatki Powiatu przeznaczane są m.in. na: utrzymanie i remonty dróg, wspieranie działań z zakresu kultury, sportu, zdrowia, pomocy społecznej, nadzoru budowlanego, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego oraz przede wszystkim na oświatę. Oprócz wydatków bieżących wymienić należy również środki przeznaczone na inwestycje. Wydatki Powiatu Tucholskiego w roku 2022 wykonano w kwocie 77.693.954,21 zł.

Tabela nr 4 : Wykonanie wydatków budżetu wg działów i kierunków wydatkowania w 2022 roku

Dział	Rodzaj wydatków	Plan	Wykonanie	%
	Razem wydatki	82 732 804,92	77 693 954,21	93,91
10	Rolnictwo i łowiectwo	34 700,00	27 450,00	79,11
20	Leśnictwo	2 251 647,45	2 171 539,08	96,44
600	Transport i łączność	9 677 666,89	9 284 913,10	95,94
630	Turystyka	22 000,00	18 595,38	84,52
700	Gospodarka mieszkaniowa	413 777,16	370 492,84	89,54
710	Działalność usługowa	2 959 884,34	2 914 030,43	98,45
750	Administracja publiczna	11 587 607,47	10 833 690,05	93,49

752	Obrona narodowa	5 000,00	4 650,01	93,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5 604 409,00	5 512 558,09	98,36
755	Wymiar sprawiedliwości	132 000,00	131 996,54	100,00
757	Obsługa długu publicznego	204 153,86	143 147,37	70,12
758	Różne rozliczenia	190 000,00	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	26 781 517,44	25 522 576,17	95,30
851	Ochrona zdrowia	1 764 049,00	1 752 144,82	99,33
852	Pomoc społeczna	6 353 221,04	5 735 361,84	90,27
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 947 877,20	3 661 822,75	92,75
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	2 806 446,70	2 621 876,42	93,42
855	Rodzina	7 516 628,46	6 770 540,59	90,07
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	219 418,91	24 304,00	11,08
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	232 100,00	169 285,58	72,94
926	Kultura fizyczna	28 700,00	22 979,15	80,07

Największy procentowy udział w zrealizowanych wydatkach ogółem przypada na wydatki w oświacie i edukacyjnej opiece wychowawczej oraz pomocy społecznej i rodzinie. Inne bardziej znaczące procentowo obszary to administracja publiczna, a także infrastruktura. Pozostałe, może już nie tak znaczące procentowo, ale ważne społecznie tytuły obejmują politykę społeczną, ochronę zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, działania w kulturze i sporcie, czy wreszcie działalność usługową.

Rozpatrując same tylko wydatki bieżące (bez inwestycji), według tytułów ich ponoszenia, dominują wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które stanowią 66,58% wykonanych wydatków bieżących w budżecie powiatu w 2022 roku. Drugą pozycję stanowią wydatki powiatowego majątku. Dotacje przekazywane do innych jednostek oraz podmiotów spoza sfery finansów publicznych obejmują szerokie spektrum działalności – od bezpieczeństwa i porządku publicznego, poprzez oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą, finansowanie zadań w polityce i pomocy społecznej, aż po upowszechnianie kultury i sportu. Świadczenia na rzecz osób fizycznych obejmują w głównej mierze dofinansowanie rodzin zastępczych, stypendia dla uczniów, wsparcie dla pracowników administracji czy też funkcjonariuszy, np. straży pożarnej. Ważnym, często komplementarnym w stosunku do innych wydatków, elementem powiatowego budżetu są programy i projekty realizowane przy współudziale środków strukturalnych. Środki angażowane są przede wszystkim w oświatę i pomoc społeczną. W oświacie wspomagają procesy nauczania czy też zakup specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces edukacyjny w placówkach. Jeśli chodzi o pomoc społeczną promują równy start na rynku pracy, aktywizują osoby niepełnosprawne czy też przyczyniają się do rozwoju usług społecznych. Można zauważyć tendencję spadkową wydatków bieżących związanych ze spłatą odsetek od zaciągniętych zobowiązań i innych rozliczeń.

Nie bez znaczenia dla kondycji powiatowych finansów jest to, że począwszy od roku 2013 do roku 2024 Powiat Tucholski realizuje *program naprawczy*. Nadrzędną misją programu jest przywrócenie odpowiednich relacji zadłużeniowych wynikających z zapisów ustawy o finansach publicznych. Przystępując do realizacji programu naprawczego założono osiągnięcie efektów finansowych, realizując poszczególne działania naprawcze, w tym:

- zwiększenie dochodów ze sprzedaży składników majątkowych,
- zmniejszenie wydatków remontowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków majątkowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków osobowych,
- zmniejszenie wydatków rzeczowych.

Udzielona przez Ministra Finansów pożyczka z budżetu państwa miała wpływ na zapewnienie prawidłowej realizacji zadań wykonywanych przez Samorząd Powiatowy. Realizacja zadań objętych programem naprawczym wpłynęła na poprawę płynności finansowej jednostki. Dzięki podjętym działaniom naprawczym udało się zmniejszyć zadłużenie Powiatu. Poprawę sytuacji finansowej Powiatu najlepiej obrazuje wskaźnik długu do wykonanego dochodu, który na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosił 1,66 %.

Realizacja budżetu powiatu została omówiona szczegółów w odrębnym sprawozdaniu, a powyżej przedstawiono najważniejsze informacje.

IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.

1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.

Nazwa dokumentu	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego
Tryb i data przyjęcia (ze wskazaniem ewentualnych zmian dokumentów)	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego została przyjęta uchwałą nr XVII/105/2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 r.
Podstawowe założenia	Zrównoważony rozwój bazujący na istniejących zasobach przyrodniczych i kulturowych.
Realizacja założeń przyjętych w dokumencie wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.	Główną osią wdrażania Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego jest realizacja Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Tucholskiego współfinansowanej ze środków EFRR i EFS, dla której Instytucją Zarządzającą jest Urząd Marszałkowski w Toruniu. Strategia ORSG PT w praktyce dokumentem wykonawczym dla Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego, która była dokumentem bazowym do jej utworzenia.
Najważniejsze działania podejmowane w roku 2022 r.	Kończenie realizacji umów dotacyjnych przez samorządy gminne oraz jednostki Powiatu Tucholskiego. Kontynuacja prac nad ewaluacją dotychczasowej realizacji strategii.

Projekty Powiatu Tucholskiego ujęte na listach podstawowych Strategii ORSG Powiatu Tucholskiego, stan na dzień 31.12.2022 r.

Lista podstawowa propozycji projektów finansowanych w ramach EFS realizowanych w 2022 r.

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
15.	Nauka – zawód – praca - 2	Powiat Tucholski	Niedostosowanie kształcenia zawodowego i szkolenia do potrzeb rynku pracy Niezadowalający poziom kształcenia	2020 - 2023	Powiat Tucholski	1 280 711,25	1 088 604,56 EFS 128 071,13 środki krajowe 64 035,56 środki własne	10iv	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki – 600 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS – 2 szt. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – 200 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 2 szt.

2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.

Lp.	Uchwała (numer/data podjęcia/przedmiot)	Informacja o wykonaniu
1.	Uchwała nr XLIII/290/2018 z dnia 26.04.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”.	Realizacja merytorycznej części projektu zakończyła się we wrześniu 2021 r. Trwają prace zmierzające do ostatecznego rozliczenia projektu i rozpoczęcia okresu trwałości rezultatów.
2.	Uchwała nr XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi	Uchwała nr XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi została w pełni zrealizowana. W trybie konkursowym w konkursie 1/2022 wyłonione zostało 13 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę 40 tys. zł. Jedna organizacja zrezygnowała z dotacji, jeszcze przed podpisaniem umowy. W trybie konkursowym w konkursie 1/PFRON/2022 przyznano jedną dotację o wysokości 100 tys. zł. Po podpisaniu umów projekty zostały prawidłowo zrealizowane i rozliczone, co poświadczają stosowne protokoły. Oprócz współpracy finansowej prowadzona była także współpraca pozafinansowa. Szczegóły ujęte zostały w sprawozdaniu przyjętym przez Radę Powiatu Tucholskiego 28.04.2023 r.
3.	Uchwała nr IV/42/2019 z dnia 25.01.2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad używania i stosowania powiatowych insygniów samorządowych oraz protokołu flagowego Powiatu Tucholskiego	Realizacja uchwały ma charakter ciągły. Od dnia jej wejścia w życie stosowane są przyjęte uchwałą zasady oraz protokół.
4.	Uchwała nr XXXIX/285/2022 Rady Powiatu Tucholskiego z	Uchwała na dzień 31.12.2022 r. była w trakcie realizacji, wszystkie prace przygotowawcze zostały zakończone. Statut związku został uzgodniony z Wojewodą. Proces podejmowania stosownych

	dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie utworzenia związku powiatowo-gminnego pod nazwą „Tucholski Związek Powiatowo-Gminny”.	uchwał przez samorządy gminne, wraz z którymi związek jest tworzony, był znacznie dłuższy niż planowany, jednak wszystkie zaangażowane samorządy podjęły uchwały o utworzeniu ”Tucholskiego Związku Powiatowo-Gminnego” oraz o przyjęciu jego statutu. Informacja o utworzeniu związku przekazana została Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu. Termin oficjalnego powołania TZPG powiązany jest z ogłoszeniem statutu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (2023 r.).
5.	Uchwała nr XLIII/304/2022 z dnia 25.11.2022 r w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi znajduje się w trakcie realizacji.	Uchwała nr XLIII/304/2022 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25.11.2022 r w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi znajduje się w fazie realizacji. Program współpracy z organizacjami pozarządowy realizowany jest na przestrzeni całego roku, a sprawozdanie z niego jest sporządzane i przedkładane Radzie Powiatu najpóźniej do 31 maja kolejnego roku. Pełne sprawozdanie z realizacji przedmiotowej uchwały zostanie więc przedłożone Radzie Powiatu Tucholskie najpóźniej do 31 maja 2024 roku.

V. Drogi publiczne powiatowe.

Zadania drogowe realizowane przez Powiat Tucholski w roku 2022

Lp.	Nazwa zadania	Wartość całkowita zadania	Dofinansowanie	Wkład własny	Termin realizacji
1.	Remont drogi powiatowej nr 1005C Czersk – Tleń na odcinku Śliwice – Łąski Piec od km 13+200 do km 14+205 z wyłączeniem odcinka kolejowego od km 13+263 do km 13+330	575.882,04 zł	287.941,00 zł Dofinansowanie: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	287.941,04 zł	Od 15.06.2022 r. do 01.08.2022 r.
2.	Remont drogi powiatowej nr 1045C relacji Klonowo – Lubiewo	697.189,83 zł	500.000,00 zł Dofinansowanie Fundusz Leśny Nadleśnictwo Zamrzenica 40.000,00 zł Dotacja celowa Gmina Lubiewo	157.189,83 zł	Od 02.08.2022 r. do 30.09.2022 r.
3.	Remont drogi powiatowej nr 1031C relacji Cekcyn- droga wojewódzka 240	127.611,89 zł	100.000,00 zł Dofinansowanie Nadleśnictwo Zamrzenica	27.611,89 zł	Od 02.08.2022 r. do 03.10.2022 r.
4.	Przebudowa i remont dróg powiatowych na terenie Gminy Kęsowo, Gostycyn i Lubiewo	4.742.273,86 zł	4.505.160,17 zł Dofinansowanie Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	237.113,69 zł środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych	Od 25.02.2022 r. do 25.10.2022 r.
5.	Modernizacja drogi powiatowej na terenie Gminy Cekcyn	736.770,00 zł	722.034, 60 zł Dofinansowanie Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych PGR	14.735, 40 zł	Od 28.09.2022 r. do 19.10.2022 r.

VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.

1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

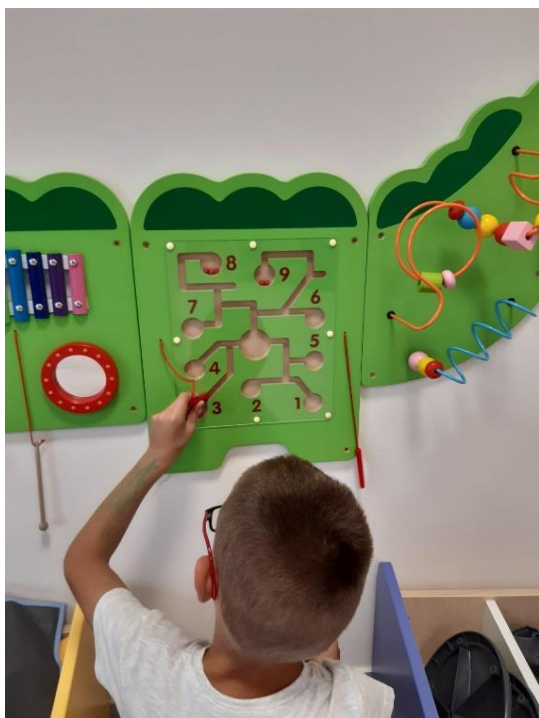
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej samorządu powiatowego. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Od stycznia 2021 r. nasza siedziba mieści się w budynku Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi, który jest w całości dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, ale również do szeroko podejmowanych przez pracowników Centrum działań na rzecz potrzebujących wsparcia rodzin z dziećmi, a w szczególności rodzin zastępczych.

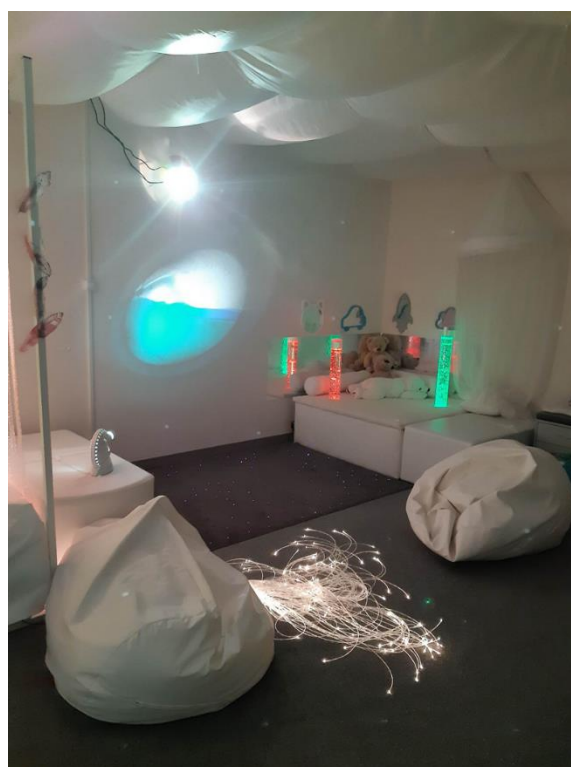

W Powiatowym Centrum Wsparcia swoją siedzibę mają:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- Administracja Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gostycynie i Żalnie;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży;
- Poradnictwo specjalistyczne;
- Sale integracji sensorycznej.

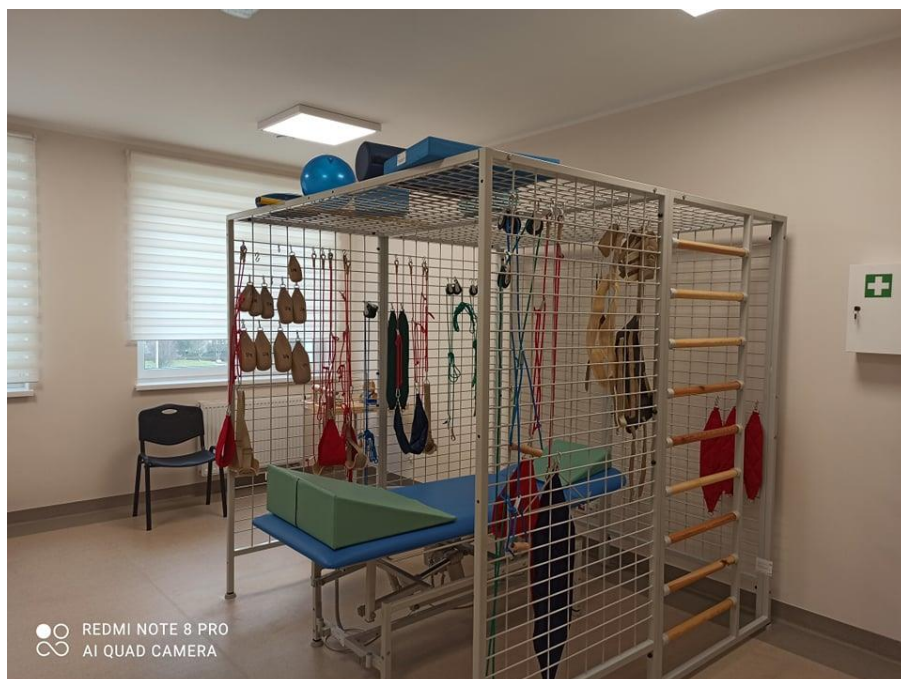

— Sale doświadczania świata;

— Sale rehabilitacyjne;

— Pomieszczenia dla działających stowarzyszeń;

— Mieszkania wspierane dla osób usamodzielniających się oraz osób niepełnosprawnych.

Od stycznia 2021 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi upoważniony jest do administrowania budynkiem Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. Do jego obowiązków należy między innymi zarządzanie budynkiem oraz rozliczanie bieżących opłat. 24 lutego 2022 r. po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi Zarząd Powiatu Tucholskiego ustanowił trwały zarząd nad nieruchomością Powiatu Tucholskiego, oznaczoną geodezyjnie jako działka nr 2184/73 na której mieści się budynek Powiatowego Centrum Wsparcia.

- budynek dostosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich

- pracownicy znający język migowy

- oznaczenia w języku Braille'a

- strona internetowa dla osób niedowidzących

Podstawą gospodarki finansowej PCPR jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową. Realizując swoje zadania PCPR

współdziała w szczególności m. in. z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, z organami rządowej administracji, organami samorządów terytorialnych, sądami, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, służbami (policja, straż pożarna, służba więzienna itp.).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, jako koordynator zadań, posiada szeroką wiedzę o stanie pomocy społecznej w powiecie, co daje gwarancję należytego wykonania zadań. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi na co dzień rozwiązują problemy osób potrzebujących wsparcia. Problemy trudne, specyficzne i niejednokrotnie bardzo skomplikowane. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodzin. Centrum na bieżąco współpracuje z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami zajmującymi się pomocą osobom potrzebującym oraz wciąż buduje i udoskonala sprawny, spójny skuteczny system zapewniający mieszkańcom naszego Powiatu profesjonalne wsparcie. PCPR może prowadzić działalność charytatywną, współdziałać z wolontariuszami oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców powiatu tucholskiego, co też czyni wykorzystując do tego między innymi pozyskane środki z UE. PCPR pełni również rolę wyspecjalizowanej instytucji, tworzącej na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu bazę informacji o stanie pomocy społecznej w powiecie oraz o pożądanym kierunkach zmian w tym zakresie. Corocznie przeprowadzana jest ocena zasobów pomocy społecznej, na podstawie której wyznaczane są kierunki działań.

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI W 2022 R.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu PCPR w 2022 r. – bez środków PFRON.*

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% Wykonania
1	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	21.500,00 zł	19.414,31 zł	90,30
2	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	1.311.186,00 zł	1.223.914,21 zł	93,34
3	85295	Pozostała działalność (Środki od sponsorów, realizowanie projekty EFS)	334.994,93 zł	319.778,67 zł	95,46
4	85324	PFRON (obsługa realizowanych zadań)	45.906,15 zł	45.906,15 zł	100
5	85508**	Rodziny zastępcze	4.655.194,84 zł	4.322.392,91 zł	92,86
6	85510**	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	327.174,00 zł	283.268,81 zł	86,58
7	85595	Pozostała działalność Projekt „Rodzina w Centrum 3”	462.210,00 zł	426.612,73 zł	92,30
			7.158.165,92 zł	6.641.287,79 zł	92,78

*Wykorzystanie środków PFRON opisane są w Tabeli nr. 2

**rozdziały te zawierają kwoty dotacji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego opisane poniżej:

Lp.	Rozdział	Nazwa	Otrzymana dotacja	
1	85508	Program 500+ rodziny zastępcze	749.271,00	Dotacja Wojewody
2	85510	Program 500+ placówki	170.005,00	Dotacja Wojewody
RAZEM			919.276,00	

Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wg rodzajów realizowanych zadań w 2022 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Wykorzystane środki PFRON w 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan zgodnie z uchwałą nr XLIV/316/2022 z dnia 16 grudnia 2022 r.	Wykonanie na 31.12.2022 r.
1	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26e	134.000,00 zł	134.000,00 zł
2	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielnie socjalnej dla osób niepełnosprawnych art. 12a	36.950,00 zł	36.950,00 zł
3	Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo na kontynuowanie prowadzenia własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego dla osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
4	Zwrot kosztów adaptacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26	0,00 zł	0,00 zł
5	Zwrot kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art. 26d	0,00 zł	0,00 zł
6	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy 40	0,00 zł	0,00 zł
7	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych art. 11	11.836,27 zł	11.836,27 zł
8	Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnianych osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
9	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	371.345,00 zł	371.345,00 zł
10	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	134.660,85 zł	134.660,85 zł

11	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	284.098,00 zł	284.098,00 zł
12	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	19.516,88 zł	19.516,88 zł
13	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	1.035.840,00 zł	1.035.840,00 zł
14	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0,00 zł	0,00 zł
15	Zadania zlecone z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych	100.000,00 zł	100.000,00 zł
	Ogółem	2.128.247,00 zł	2.128.247,00 zł

W Powiecie Tucholskim opracowane są następujące programy:

1. „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021-2026” - głównym celem programu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie tucholskim;
2. „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tucholskim” - Strategia jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie Powiatu Tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. W styczniu 2022 r. została przyjęta nowa „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tucholskim na lata 2022 – 2028”;
3. „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023” - Program ten zakłada konieczność podjęcia działań profilaktycznych i wspomagających oraz wspierających rodzinę biologiczną dziecka, ale również wspomagających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także podnoszenia poziomu świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu;
4. „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Tucholskim na lata 2021-2025” - przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób. W przypadku występowania przemocy potrzebne są działania kompleksowe, prowadzone przez różne służby oraz łączenie działań z różnych perspektyw: prawnej, psychologicznej, socjalnej i medycznej.

Powiatowe programy zawierają dokładnie opisane cele główne i szczegółowe do realizacji oraz przypisanych do nich realizatorów. Koordynatorem wdrażania programów jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei do realizatorów należą takie instytucje jak: Komenda Powiatowa Policji w Tucholi, Prokuratura Rejonowa w Tucholi, Sąd Rejonowy w Tucholi, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, ośrodki pomocy społecznej w powiecie tucholskim, placówki opiekuńczo-wychowawcze, gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przemocy w rodzinie, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu powiatu tucholskiego, Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia od Alkoholu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi, Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi, szkoły i jednostki oświatowe, jednostki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, lokalne media z terenu Powiatu Tucholskiego.

Działania w ramach Strategii, pozwalają nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale również na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie

rodziny oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych oraz stworzenia realnych warunków rozwoju. Corocznie są robione sprawozdania z realizacji działań w ramach strategii i programów w oparciu o dane pozyskane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi od wszystkich realizatorów oraz opracowana jest Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TUCHOLSKIM

Co już posiadamy:

- PCPR w Tucholi organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
- 6 Ośrodków Pomocy Społecznej;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi;
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy;
- Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej;
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Gostycynie;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 1 w Gostycynie;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Żalnie;
- Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi;
- Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi;
- Stowarzyszenia działające na terenie Powiatu;
- Centrum Wsparcia Rodzin;
- Dzienny Dom Opieki Medycznej w Tucholi;
- Klub Seniora + w Wielkim Mędromierzu;
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Tucholi;
- Fundacja Werwa przy Parafii pw. Opatrzności Bożej w Rudzkim Moście;
- Gospodarstwa Opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnością intelektualną:
 - gospodarstwa opiekuńcze;
 - mieszkania treningowe;
 - mieszkania wspierane.
- Mieszkania wspomagane dla osób usamodzielniających się;
- Rozwiniętą formę rodzinnej pieczy zastępczej.

W powiecie tucholskim na problemy społeczne patrzy się bardzo szeroko i aby osiągnąć założone cele, które tworzone są na podstawie corocznie robionej oceny pomocy społecznej, pozyskujemy środki unijne z różnych obszarów, łączymy je, aby stworzyć jedną całość. Analizując zasoby pomocy społecznej w powiecie PCPR w Tucholi było inicjatorem pozyskania następujących środków unijnych na realizację działań związanych z rozwojem sieci pomocy społecznej w powiecie tucholskim.

LICZBA I PODZIAŁ RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM W 2022 R.

Na dzień 31.12.2022 r. w powiecie tucholskim funkcjonowało **70** rodzin zastępczych, w których przebywało **150** dzieci.

Rodziny zastępcze wg rodzaju:

- spokrewnione rodziny zastępcze – **26** rodzin, **38** dzieci;
- niezawodowe rodziny zastępcze – **25** rodzin, **30** dzieci;
- zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – **1** rodzina, **3** dzieci;
- zawodowe rodziny zastępcze – **11** rodzin, **40** dzieci;
- zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza – **3** rodziny, **5** dzieci;
- rodzinny dom dziecka – **4** rodzinne domy, **34** dzieci.

Zachęcamy wszystkich do zapoznania się ze Sprawozdaniem Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi za rok 2022 r., w którym została bardzo szczegółowo opisana działalność Centrum.

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI I TUCHOLSKIEGO STOWARZYSZENIA „JAK W RODZINIE”.

1) „Rodzina w Centrum 3”

Projekt „Rodzina w Centrum 3” realizowany jest od kwietnia 2021 r. W 2022 roku do projektu zrekrutowano 161 nowych osób. Do 31 grudnia 2022 roku do projektu przystąpiło 396 osób. W 2022 roku w ramach projektu „Rodzina w Centrum 3” udzielono następującego wsparcia:

- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne pedagogiczne – 302 godzin;
- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne psychologiczne – 520 godzin;
- Mediacje rodzinne – 10 godzin;
- Terapia rodzinna – 120 spotkań;
- Supervizja rodzin zastępczych – 75 spotkań;
- Grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych – 24 spotkania;
- Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie – 8 warsztatów;
- Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie – 4 spotkania;
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży w tym socjoterapeutyczne – 6 warsztatów;
- Warsztaty „Moje emocje” – 2 cykle;
- Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą – 7 warsztatów;
- Grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej – 4 spotkania.

Z wyżej wymienionego poradnictwa specjalistycznego korzystały rodziny zastępcze z powiatu tucholskiego, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, ale także rodziny biologiczne borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz pracujące nad powrotem dzieci do rodzin naturalnych.

W 2022 roku w celu zwiększenia kompetencji rodzin zastępczych zorganizowano 24 spotkania grup wsparcia. Dwie grupy spotykały się systematycznie i były prowadzone przez specjalistę. Na grupie rodziny mogły podzielić się swoimi troskami i problemami jak również sukcesami i radościami. W celu zwiększenia efektywności pracy rodzin zastępczych

W ramach projektu przeprowadzono 75 godzin supervizji. Działania te przyczyniły się do wzrostu kompetencji rodzin zastępczych.

Dla dzieci z rodzin zastępczych oraz z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze przeprowadzono 6 warsztatów socjoterapeutycznych. Warsztaty socjoterapeutyczne mają na celu tworzenie możliwości odreagowania emocji i napięć powstających na wskutek wzrastania w urazowym otoczeniu, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz rozpoznawania emocji u siebie i innych.

W celu wsparcia osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą przeprowadzono 7 warsztatów oraz 4 grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

2) „Ku dorosłości!”

Powiat Tucholski otrzymał w roku 2019 dofinansowanie z Funduszy Europejskich (Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego) na realizację projektu pt. „Ku dorosłości!”. Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 oraz trudnościami uczestników w zdaniu egzaminu na prawo jazdy kat. B projekt był kilkukrotnie przedłużany. Realizację projektu zakończono 30.06.2022 r. Dofinansowanie projektu z UE wynosiło 106.298,28 zł. Całkowita wartość projektu to 125.056,80 zł. Celem projektu było wyposażenie 10 usamodzielniających wychowanków pieczy zastępczej w wieku 17-20 lat, przebywających na terenie powiatu tucholskiego, w kompetencje, wiedzę i kwalifikacje umożliwiające znalezienie zatrudnienia i podejmowanie w pełni świadomych i dojrzałych decyzji. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów finansowych (za wyjątkiem egzaminu poprawkowego na prawo jazdy). W ramach projektu uczestnicy skorzystali z treningu umiejętności społecznych (szkolenie przeprowadzone w ramach 2 dniowego wyjazdu edukacyjnego do Torunia wraz z noclegiem w hotelu), odbyli spotkania z doradcą zawodowym, które miały na celu określenie predyspozycji zawodowych oraz działań w ramach ścieżki rozwoju zawodowego, w trakcie realizacji projektu uczestnicy korzystali ze wsparcia pracownika socjalnego. Wszyscy uczestniczyli w sesjach z coachem. Pięciu uczestników skorzystało z bonu edukacyjnego przeznaczonego na opłacenie kursu języka obcego. Wszyscy uczestnicy ukończyli kursy zawodowe: koparko-ładowarki, kadry i place, prawo jazdy kat. B (tylko 1 osoba). Niestety sześć osób miało duże trudności w zdaniu egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. B. Uczestnikom opłacono dodatkowe godziny jazdy z instruktorem oraz opłacono dodatkowo egzaminy na prawo jazdy. Wobec tych trudności dla w/w uczestników zorganizowano kurs ogrodniczy. W roku 2022 realizowano wszystkie założenia projektu i zakończono realizację projektu.

3) „Razem fajniej”

Powiat Tucholski otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich (Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie”) na realizację projektu pn. „Razem fajniej”. Czas trwania projektu ustalono od 15.04.2022 r. do 31.10.2022 r. Dofinansowanie projektu w ramach grantu z UE: 50.000,00 zł. Całkowita wartość projektu: 52.714,50 zł. Celem projektu było podniesienie aktywności społecznej 10 dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku 9-14 lat, przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego poprzez utworzenie klubu młodzieżowego. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów finansowych. Dzieciom zorganizowano wiele jedno dniowych wycieczek: Wioska górnicza w Pile, ZOO w Myślicinku, Żywe Muzeum Piernika w Toruniu, Muzeum mydła i historii brudu w Bydgoszczy, Muzeum Borów Tucholskich, Muzeum Indian Ameryki Północnej im. Sat Okha w Wymysławie, park trampolin i kino w Bydgoszczy, Młyn wiedzy w Toruniu, park dinozaurów w Solcu Kujawskim. Dla dzieci zorganizowano kręgle, ognisko z kielbaskami, spacer po lesie z przewodnikiem połączony z krótką prelekcją dotyczącą ochrony środowiska, bezpiecznego poruszania się po lesie itp. Ponadto korzystały z zajęć stacjonarnych w budynku Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. Odbywały się zajęcia manualne, kulinarne,

gospodarowania budżetem, społeczne oraz spotkania z dietetykiem. Korzystały z pomocy pedagoga, korepetytora. Podczas zajęć i wyjazdów uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie. Dzieci brały udział w zajęciach sportowych, były z wizytą na Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

4) Projekt „Samodzielnie (nie samemu) – wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim”

Powiat Tucholski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi kontynuuje realizację rozpoczętego w 2019 r. projektu „Samodzielnie (nie samemu) – wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a jego wartość wynosi 5.820.626,83 zł i jest realizowany w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Chojnicach oraz Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi. Celem projektu jest przetestowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie wspierania samodzielności osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Głównym założeniem projektu jest wdrażanie idei gospodarstw opiekuńczych, jako narzędzia aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkających na terenach wiejskich. W ramach projektu powstały trzy Otwarte Punkty Integracji - miejsca pobytu dziennego dla 5 osób z niepełnosprawnością. Punkty są zlokalizowane w gospodarstwach opiekuńczych w Lubiewicach, Tucholi i Wysokiej (gm. Cekcyn), dodatkowo w Lubiewicach działa mieszkanie treningowe.

Beneficjenci zostali objęci kompleksową, dostosowaną do indywidualnych potrzeb terapią, w której wykorzystywane są możliwości jakie daje położenie Otwartych Punktów Integracji, a fakt przebywania w Punkcie tylko 5 osób pozwala na większą indywidualizację pracy. W mieszkaniu treningowym uczestnicy uczą się samodzielności wykonując, pod okiem opiekuna, czynności dnia codziennego. Działania podejmowane na rzecz uczestników obejmują również realizację polityki wytchnieniowej. Osoby z niepełnosprawnością znajdują tutaj możliwość sprawdzenia swoich umiejętności, poza domem rodzinnym. Jest to miejsce, gdzie przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania. Trening w mieszkaniu trwa do pół roku. Istnieje również możliwość pobytów krótkoterminowych (jeśli gospodarstwo posiada wolne miejsca) – np. tygodniowe, weekendowe, aby wspomóc opiekunów, którzy potrzebują wytchnienia w całodobowej opiece nad osobą którą się opiekują.

Otwarty Punkt Integracji w miejscowości Lubiewice, właściciel gospodarstwa – Grzegorz Oparka.

Otwarty Punkt Integracji w Tucholi, właściciel gospodarstwa Elżbieta Augustyńska.

Otwarty Punkt Integracji w miejscowości Wysoka, właściciel gospodarstwa Jarosław Metkowski.

W ramach projektu utworzono i finansuje się także mieszkanie wspierane, które zlokalizowane jest w Powiatowym Centrum Wsparcia. Mieszkanie wspierane zakłada większą samodzielność i autonomię, a rola PCPR ogranicza się tylko do doraźnego wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemów. W 2022 r. w mieszkaniu przebywał komplet uczestników – 3 osoby. O bezpieczeństwo mieszkańców oraz prawidłowość procesu rehabilitacji mieszkańców dba specjalnie do tego celu zatrudniony opiekun. Na każdym etapie udziału w projekcie beneficjenci mogą korzystać z indywidualnego dobranego wsparcia specjalistów – psychologa, prawnika, pracowników PCPR i partnerów. Co ważne z efektów projektu korzystają także rodziny osób z niepełnosprawnością intelektualną, które poza zyskaniem miejsca aktywizacji swoich podopiecznych, mogą uczęszczać na spotkania grup wsparcia czy porozmawiać ze specjalistami z różnych dziedzin.

Zakończenie projektu było początkowo zaplanowane na koniec października 2022 r., jednak dzięki współpracy z Instytucją Zarządzającą – Ministerstwem Funduszu i Polityki Regionalnej realizacja projektu została wydłużona o kolejny rok (do 31.10.2023 r.). Poza przedłużeniem dotychczas realizowanych działań w projekcie znalazło się dodatkowe zadanie związane z upowszechnianiem przetestowanych rozwiązań. Wypracowany na terenie powiatu

tucholskiego model innowacyjnego wspieranie osób z niepełnosprawnością intelektualną znalazł uznanie w oczach IZ do tego stopnia, że prawdopodobnie będzie upowszechniany na terenie całego kraju. Tym samym PCPR, partnerzy realizujący projekt, gospodarstwa opiekuńcze i sami uczestnicy będą mieli wpływ na rozwój systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością w całej Polsce.

Centrum prowadzi ciągle rekrutację do projektu, więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej jednostki, telefonicznie pod numerem telefonu (052 559 20 10) oraz w jego siedzibie w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi.

5) Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”

W związku z napaścią wojsk rosyjskich na Ukrainę i związaną z tym dużą liczbą obywateli tego kraju, którzy przyjechali do Polski, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił dedykowany program mający wesprzeć uchodźców z niepełnosprawnością (posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wydane w ramach systemu ukraińskiego; osoby posiadające polskie orzeczenie o niepełnosprawności mogą korzystać ze standardowych działań finansowanych z PFRON). W ramach programu samorządy powiatowego mogły starać się o dofinansowanie kosztów realizacji działań podjętych w tym zakresie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi uzyskało dofinansowanie przedsięwzięć w wysokości 90.764,02 zł. W ramach zrealizowanych zadań zapewniono obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością przebywającym na terenie powiatu tucholskiego m.in. pomoc psychologiczną, fizjoterapię, terapię sensoryczną i w sali doświadczania świata. Ponadto dzięki środkom pozyskanym przez PCPR było możliwe sfinansowanie pobytu jednej osoby poruszającej się przy pomocy wózka inwalidzkiego w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Tucholi, a później w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej. Łącznie z Programu realizowanego na terenie powiatu tucholskiego skorzystało 7 osób, w tym 4 dzieci. W grudniu 2022 r. zaakceptowano wniosek złożony przez PCPR na kontynuację działań w pierwszym półroczu 2023 r. (to jest maksymalny okres realizacji projektów).

6) Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

Od 2022 r. PFRON rozpoczął realizację wieloletniego programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”, mającego na celu wspieranie aktywności osób z niepełnosprawnością. Program składa się z czterech modułów, z których dwa realizowane są przez samorządy powiatowe:

- „Dostępne mieszkanie” – program skierowany jest do osób poruszających się przy pomocy wózków inwalidzkich, którzy zamieszkują nieprzystosowane do ich potrzeb lokale. W ramach programu można uzyskać dofinansowanie na pokrycie różnicy pomiędzy sprzedawanym mieszkaniem z barierami a kosztami zakupu nowego mieszkania pozbawionego barier.
- „Mieszkanie dla absolwenta” w ramach tych działań osoby z znacznym stopniem niepełnosprawności lub umiarkowanym wydanym z powodu dysfunkcji narządu słuchu mogą otrzymać dofinansowanie do kosztów wynajmu mieszkania w miejscu aktywizacji zawodowej (warunkiem jest przeprowadzenie się do innej miejscowości niż dotychczas zamieszkiwana).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zawarło z PFRON umowę na realizację obu wskazanych wyżej działań, jednak w 2022 r. nie wpłynął żaden wniosek osoby z niepełnosprawnością.

7) Projekty realizowane przez Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”:

„Grupy środowiskowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością”

Tucholskie Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” pozyskało środki finansowe w kwocie 100.000,00 zł na realizację zadania publicznego dla 50 osób z niepełnosprawnością (30 osób dorosłych, 20 dzieci). Środki pozyskano z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Termin realizacji: lipiec – grudzień 2022 r. W projekcie przewidziano: indywidualną rehabilitację, indywidualne spotkanie z fizjoterapeutą, psychologiem, pedagogiem, indywidualne zajęcia w Sali Doświadczenia Świata, Sali Integracji Sensorycznej, udział w grupach wsparcia, w warsztatach aktywizujących społecznie i zawodowo, udział w grupie samopomocowej na platformie Facebook dla opiekunów dzieci z niepełnosprawnością. Udział w projekcie był bezpłatny. Przyznane środki zostały wykorzystane w całości.

„W Borach Tucholskich się nie nudzimy i jesteśmy EKO”

Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Cekcynie w partnerstwie ze stowarzyszeniem „Jak w rodzinie” oraz Gminnym Ośrodkiem Kultury w Cekcynie zakończyło realizację projektu pn. „W Borach Tucholskich się nie nudzimy i jesteśmy EKO” realizowanego w ramach programu "Bezpieczna przystań – działania terenowe" finansowanego przez Fundację Polski mogą wszystko. Celem projektu była integracja dzieci polskich i ukraińskich poprzez zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w Borach Tucholskich oraz poznawanie i ćwiczenie umiejętności społecznych w naturalnych sytuacjach co ma spowodować u nich zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz obniżenie stanów lękowych, które obserwujemy u nich na co dzień.

Dzieci wraz z opiekunami z stowarzyszeń i GOK w Cekcynie, którzy w ramach wolontariatu opiekowali się uczestnikami projektu, spędzili ze sobą ponad 2 tygodnie. W tym czasie bardzo dużo się działo i było bardzo wesoło. Wspólny czas pomógł nam lepiej poznać siebie nawzajem, swoje wzajemne problemy i marzenia. Jak się okazało bardzo ważne w projekcie było wsparcie psychologa ukraińskiego, który poświęcił dzieciom i matkom z Ukrainy bardzo dużo czasu.

Przez te kilkanaście dni uczestniczyliśmy w:

1. Wspólnym wyjściu zapoznawczym nad jezioro Wielkie Cekcyńskie na lody i wspólne gry, pobyt na „Cekcyniadzie”.
2. Wyjście dla chętnych na Nocne Misteria Nadjeziorne.
3. Wspólne wyjście na zawody w kręgle, poznanie zasad gry, podział na grupy i zawody.
4. Wyjazd do Tucholi do Powiatowego Centrum Wsparcia na zajęcia grupowe w sali doświadczenia świata, sali integracji sensorycznej dla dzieci, do parku zabaw na piłeczki. Dla mam i dzieci ukraińskich spotkanie z psychologiem.
5. Wyjazd do pobliskich Łosin do parku miniatur Eden oraz do Wymysłowa - jedyne w Europie Muzeum Indian Ameryki Północnej im. Sat-Okha, lody, plac zabaw.
6. Wyjazd do Fojutowa na Akwedukt i do Nadleśnictwa Woziwoda: prelekcja, spacer po ścieżce przyrodniczo-edukacyjnej, a następnie warsztaty z wyrobu zdrowej żywności, z tego co nas otacza: np. pasta z marchwi, naleśniki z warzywami, sosy, które same robiliśmy. Obejrzelśmy też film o zdrowym odżywianiu.
7. Wyjście do Ochotniczej Straży Pożarnej w Cekcynie na pokaz sprzętu strażackiego, pobyt w Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi i zajęcia z pierwszej pomocy- ćwiczenia praktyczne.

8. Wyjazd do mini zoo i Wonderlandu - rodzinnego parku rozrywki dla każdego do Czluchowa. Emocji było co niemiara. Na koniec wspólny obiad: naleśniki z twarogiem i napój.
9. Wyjazd do Toskanii Kociewskiej do ekologicznego gospodarstwa agroturystycznego: spotkanie z osłami, konikami, indykiem i innymi zwierzętami, poznawanie ziół i roślin rosnących w gospodarstwie, warsztaty z wspólnego wytwarzania pizzy i jej konsumpcja.
10. Letnie warsztaty w GOK w Cekcynie – gry, zajęcia plastyczne, joga dla dzieci.
11. Podsumowanie, drobne upominki i dyplomy dla wszystkich uczestników.

Bardzo dziękujemy Fundacji Polki mogą wszystko za zaufanie nam i sfinansowanie tych wszystkich zajęć a koordynatorowi projektu oraz wszystkim opiekunom i rodzicom za zaangażowanie i opiekę.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE:

1) Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, XVIII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych

Dnia 28 maja 2023 r. na terenie Powiatowego centrum Wsparcia w Tucholi miało miejsce wydarzenie związane z obchodami Dnia Dziecka, Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz XX Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych. Organizatorami byli: Powiat Tucholski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”, oraz Polskie Stowarzyszenie Diabetyków oddział w Tucholi. Podczas wydarzenia odbyło się spotkanie z Teatrem Pana O. i bohaterami książki Charlesa Dodgsona, podczas którego dzieci mogły skorzystać z wielu atrakcji i miło spędzić czas. Na uczestników czekały również loteria fantowa, licytacje oraz poczęstunek. Zainteresowaniem cieszyły się również stanowiska straży, policji, wojska i leśników. Swoją twórczość zaprezentowały również osoby niepełnosprawne.

2) Organizacja VIII Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji.

W dniach 20-21 października 2022 r. w Ośrodku „Leśna Oaza” w Okoninach Nadjeziornych już po raz ósmy odbyła się Powiatowa Interdyscyplinarna Konferencja pt. „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”, której organizatorami byli: Starostwo Powiatowe w Tucholi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi oraz Komenda Powiatowa Policji w Tucholi. Podczas dwóch dni konferencji uczestnicy mieli możliwość dowiedzieć się m.in. nt. wsparcia dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim, wysłuchać prelekcji nt.:

- a) „Przypomnij sobie, że masz wpływ”, którą wygłosiły Kinga Czapiewska – Kierownik Działu Pomocy Rodzinie oraz Katarzyna Kotowska – specjalista pracy socjalnej w PCPR w Tucholi;
- b) „Stany depresyjne i myśli samobójcze – realizacja i interwencja wobec takich osób” – podinsp. Beata Wieczorek – Kierownik Sekcji Psychologów KWP w Bydgoszczy oraz podinsp. Jolanta Iwaszko – ekspert Sekcji Psychologów KWP w Bydgoszczy;
- c) „Zarządzanie samym sobą – czyli praca nad indywidualnymi zasobami i odpornością psychiczną” – Małgorzata Wojnowska Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kruszynie, rekomendowana trenerka I i II stopnia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w Warszawie;

- d) „Aktywna i pasywna samoobrona w pracy w bezpośrednim kontakcie z klientem. Bezpieczeństwo pracowników – na co zwrócić uwagę i o co dbać.” Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Suchej ppor. Michał Spychalski i st. chor. Rafał Gąsiorowski;
- e) „Jak superbohaterowie wyjaśniają teorię przywiązania” – Michał Siromski Stowarzyszenie Gildia Superbohaterów – psycholog i badacz popkultury;
- f) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Tucholi – Justyna Porebska;
- g) „Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego jako funkcjonariusza publicznego w trakcie wykonywania czynności zawodowych, współpraca instytucji odpowiedzialnych za wykonywanie zadań pomocy społecznej, jako elementów działania władz publicznych (aspekty prawne)” – Tomasz Sobiecki – radca prawny;
- h) oraz mogli wziąć aktywny udział w warsztatach prowadzonych przez funkcjonariuszy KPP w Tucholi „Akcja – reakcja: Samoobrona” i KP PSP w Tucholi „Akcja – reakcja: Pierwsza pomoc”.

3) Przedświąteczne spotkanie z okazji Mikołajek oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

Dnia 09 grudnia 2022 r. na sali Sportowej Liceum Ogólnokształcącego w Tucholi odbyło się przedświąteczne spotkanie z okazji Mikołajek oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Organizatorami byli: Starostwo Powiatowe w Tucholi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Stowarzyszenie na Rzecz Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej „Przyjazna Dłoń” oraz Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”. W wydarzeniu wzięły udział nie tylko rodziny zastępcze z dziećmi i osoby niepełnosprawne, ale również mieszkańcy Powiatu Tucholskiego. Na uczestników czekała moc atrakcji, a czas umiłał koncert świąteczny zespołu „Drink Bar” z Torunia. Swoją twórczość muzyczną zaprezentowali również uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi przyciągając zainteresowanie widzów. Na kiermaszu można było zakupić różne świąteczne prezenty wykonane własnoręcznie przez osoby niepełnosprawne oraz różne świąteczne stroiki. Dużym powodzeniem cieszyło się spotkanie z Mikołajem oraz możliwość zrobienia sobie zdjęć na świątecznych ściankach. Dzieci uczestniczyły w wielu konkursach z nagrodami. Zainteresowanych jak zwykle nie zabrakło również przy stoisku z loterią fantową oraz pysznym poczęstunkiem.

Sprawozdanie z działalności PCPR w Tucholi jak zawsze jest bardzo obszerne. Dziękuję Państwu za zapoznanie się z nim, a wszystkie osoby, którym nasunęła się po przeczytaniu jakaś refleksja, zapraszam do kontaktu z nami, bowiem wszystkie uwagi, wskazówki, które mogą podnieść jeszcze bardziej efektywność naszej pracy są dla nas zawsze bardzo ważne.

2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Połczyńskich.

Dom Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Połczyńskich
Wysoka 16, 89-502 Raciąż

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest placówką całodobową, przeznaczoną dla przewlekle somatycznie chorych. Dom istnieje od 1983 roku. Od 1996 roku nosi imię ostatnich właścicieli Leona i Marii Janta-Połczyńskich. W roku 2022 z inicjatywy Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, zawieszono na budynku tablicę upamiętniającą Leona Janta-Połczyńskiego.

Młodzież z ZSLiA w Tucholi w historycznych strojach przy tablicy upamiętniającej naszego Patrona.

Decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego WPS.VI.SS.9013/31/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. udzielono zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej z 46 miejscami stałymi. Nadzór nad działalnością Domu sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Działalność Domu reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 734). W jego myśl Dom zobowiązany jest do realizacji określonych w nim usług bytowych, opiekuńczych

i wspomagających. DPS w Wysokiej dysponuje pokojami jedno i wieloosobowymi oraz szeregiem pomieszczeń ogólnoużytkowych dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W zakresie usług opiekuńczych Dom zapewnia całodobową opiekę sprawowaną przez wykwalifikowany personel opiekuńczy oraz opiekę lekarską i pielęgniarскую świadczoną przez ośrodek zdrowia w Raciążu. Dom zapewnia również szereg zajęć w gabinecie terapii zajęciowej i w gabinecie rehabilitacji.

Zajęcia w gabinecie rehabilitacji

Terapia zajęciowa

Mieszkańcami naszego domu są osoby niepełnosprawne, które wymagają całodobowej opieki i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych. Pomoc w tym zakresie udziela na co dzień personel, dotyczy ona najczęściej ubierania, mycia, kąpieli, golenia, karmienia, dokonywania zakupów, wychodzenia na spacer. Ponadto każdy mieszkaniec DPS-u ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który jest mu najbliższą osobą służącą pomocą w rozwiązywaniu jego problemów.

Mieszkańcy Domu w szerokim zakresie korzystają również z usług lekarzy specjalistów w Tucholi, Bydgoszczy, Świecia, Torunia, Gdańska i Chojnic.

Po zniesieniu obostrzeń w roku 2022 nasi mieszkańcy aktywnie udzielali się na zewnątrz. Odnowiono kontakty z innymi placówkami całodobowymi jak również z klubami seniorów, szkołami. Mieszkańcy mieli okazję często gościć różne zespoły wokalne, kabaretowe czy też grupy szkolne. Tak jak w roku ubiegłym uczestniczyli w projekcie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chojnicach pn. „Skąd w ogrodzie się wzięło kaszubskie rękodzieło”. Podopieczni gościli w świetlicach wiejskich gminy Chojnice oraz przyjmowali na terenie Domu uczestników świetlic, wspólnie tworząc piękne rękodzieła.

Po dwuletniej przerwie zorganizowano Piknik Rodzinny czyli spotkanie mieszkańców z bliskimi.

Występ dzieci z Przedszkola w Żalnie

Występ dzieci z Szkoły Podstawowej w Bysławiu

Kabaret Morowe Babki z Czerska

Koncert Zespołu wokálního „Cisowianie” z Cekcyna

Andrzejki z Domem Dziennego Pobytu w Chojnicach

Marsz kapeluszowy w Kamieniu Krajeńskim

Piknik rodzinny

Zajęcia w ramach projektu „Skąd w ogrodzie się wzięło kaszubskie rękodzieło”.

Dom współdziałał z innymi instytucjami, organami i specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczenia patologii i skutków negatywnych zachowań tj. z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policją, sądami i kuratorami sądowymi, kościołem.

Dom Pomocy Społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w uzyskaniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób niepełnosprawnych (dostęp do internetu, udostępnienie telefonu, dowóz do instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi).

Ponadto mieszkańcy mają stały dostęp do biblioteki, codziennej prasy, tygodników oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej.

Dom dąży także do utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem.

DPS Wysoka w 2022 roku otrzymał dotację Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Kwota 24.762,00, zgodnie z wytycznymi kwota 22.807,00 została wypłacona jako dodatki do wynagrodzeń dla osób sprawujących bezpośrednio opiekę nad mieszkańcami natomiast kwotę 1.955,00 przeznaczono na zakup środków ochrony osobistej w postaci rękawic jednorazowych.

Ponadto Powiat Tucholski w 2022 roku, otrzymał grant w ramach projektu „Dostępny samorząd – granty”, realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Kwota dofinansowania to 100.000,00 zł. W ramach grantu zostanie w roku 2023 m.in. wymieniona platforma dźwigowa w DPS.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej wpisuje się również w działania przewidziane w dokumencie pod nazwą „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028”, zakres 3 – wsparcie osób z niepełnosprawnością (niepełnosprawność i osoby starsze). Głównym celem tego zakresu jest dążenie do wykształcenia aktywnych postaw, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce. Służy temu obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową, terapię zajęciową i terapię pracą. Dzięki uczestnictwu w różnych formach tej działalności mieszkańcy wyzbywają się kompleksów związanych z własną niepełnosprawnością. Biorąc czynny udział w życiu Domu, pracując na jego rzecz (w obejściu, ogrodzie), nabierają przekonania o swej normalności, a przede wszystkim pewności siebie.

3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych

Funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie oraz Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Żalnie.

Zgodnie z Uchwałą Nr VIII/62/2019 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie przekształcenia Domu Dziecka w Tucholi w dwie odrębne placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej oraz specjalistycznej wychowankowie przebywają w dwóch placówkach opiekuńczo - wychowawczych:

- Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie, ul. Okrężna 16B

- Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Żalnie, ul. Kościelna 1A

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/201/2021 z dnia 30.04.2021r. w sprawie zmiany statutów placówek opiekuńczo – wychowawczych obu placówkom opiekuńczo- wychowawczym została

zapewniona kompleksowa obsługa kadrowa, finansowa w tym rachunkowa i sprawozdawcza w zakresie finansów i kadr świadczona przez Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Gostycynie oraz w Żalnie są placówkami socjalizacyjnymi działającymi głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci na podstawie następujących przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Organem prowadzącym Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 1 w Gostycynie oraz Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 2 w Żalnie jest Powiat Tucholski. W placówkach wychowankowie mają zapewnioną całodobową opiekę i wychowanie.

Obie placówki socjalizacyjne przygotowane są do przyjęcia 14-rga podopiecznych. Przyjmowanie dziecka następuje na podstawie wydanego skierowania przez Starostę Tucholskiego i odbywa się przez całą dobę. Koszt utrzymania wychowanka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie w roku 2022 wynosił 4.999,14zł, natomiast w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Żalnie 5.855,62 zł. Różnica wysokości kosztów utrzymania wychowanka pomiędzy placówkami wynika z różnej liczby podopiecznych w placówkach w poszczególnych miesiącach.

W Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz w Żalnie przebywają wychowankowie nie tylko z terenu powiatu tucholskiego. W roku 2022 przebywali również wychowankowie z powiatów: chojnickiego, strzelecko-dreźnieńskiego, sępoleńskiego, chełmińskiego, toruńskiego, koszalińskiego, kołobrzесьkiego, grudziądzkiego, szczecińskiego.

W każdej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej zatrudnionych jest 6 wychowawców, w tym jeden wychowawca – koordynator, którzy na bieżąco dbają o proces wychowawczy swoich podopiecznych. Ponadto nad prawidłowym rozwojem dzieci czuwa także kadra specjalistów: psycholog, pedagog, pracownik socjalny. Każdy z wychowawców ma kilkoro wychowanków pod swoją bezpośrednią opieką. Wychowankowie mieszkają w pokojach dwu lub trzy osobowych. Wystrój pomieszczeń jest dostosowany do potrzeb każdego z dzieci. Każda Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza ma do dyspozycji łazienki: damską i męską, pralnię z suszarnią oraz pokój wypoczynku dziennego z aneksem kuchennym. Ponadto w każdym z domów są dwa mieszkania usamodzielnienia, w których znajduje się jednoosobowy pokój, łazienka i wyposażona w sprzęty gospodarstwa domowego kuchnia. Dzieci w placówkach mają również możliwość korzystania z sali cichej nauki oraz sali terapeutycznej. Wychowankom zapewniona jest podstawowa opieka medyczna (poradnia dziecięca) oraz zapewniony jest dostęp do poradni specjalistycznych zgodnie ze wskazaniami medycznymi każdego z dzieci. Dzieci uczęszczają do przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Mają również dostęp do świata kultury i turystyki. Sposób funkcjonowania placówek pozwala na szereg działań porównywalnych do codziennego życia w rodzinie.

Działalność Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz w Żalnie wpisuje się w działania „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028”, zakres 7: Budowa systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i wielodzietnych. Celem głównym zadania jest poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej.

Jednym z celów szczegółowych dotyczącym placówki jest: wspieranie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Cel ten jest realizowany poprzez współpracę z wolontariuszami i innymi instytucjami wspierającymi, udział wychowanków i kadry pedagogicznej w szkoleniach organizowanych przez instytucje wspierające.

Działalność placówek wpisuje się również do Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 -2023. Zgodnie z programem na terenie powiatu tucholskiego w roku 2022 funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo wychowawcze dla 14-rga podopiecznych. Wiek wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w roku 2022 to były dzieci od 2 roku życia do 19 lat. Wszyscy wychowankowie placówek objęci są obowiązkiem szkolnym lub edukacją przedszkolną. Placówka na bieżąco współpracuje z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Na bieżąco również prowadzona jest praca z rodziną biologiczną dzieci na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Wychowankowie przygotowani są do procesu usamodzielnienia.

W 2022 roku Powiat Tucholski/ Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza przystąpili do projektu (współfinansowanego: EFS) „#Dzieci są ważne, dzięki któremu pozyskano środki w kwocie 50.000,00zł. W ramach projektu w obu placówkach opiekuńczo- wychowawczych zostały utworzone dwa kluby młodzieżowe. Ponadto w ramach projektu „Rodzina w Centrum 3” realizowanego przez ROPS w Toruniu wraz z PCPR w Tucholi wychowankowie placówek mieli możliwość udziału w warsztatach dla młodzieży przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, zajęciach „Moje emocje”. Dodatkowo niepełnosprawny wychowanek placówki został objęty oddziaływaniem terapeutycznym przez pedagoga.

4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi ul. Przemysłowa 6, 89-500 Tuchola

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, jako jednostka organizacyjna został powołany do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie. Ośrodek został powołany na podstawie uchwały Rady Powiatu Tucholskiego nr XXXVIII/262/2006 z dnia 25 października 2006 r. i działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dotyczące w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

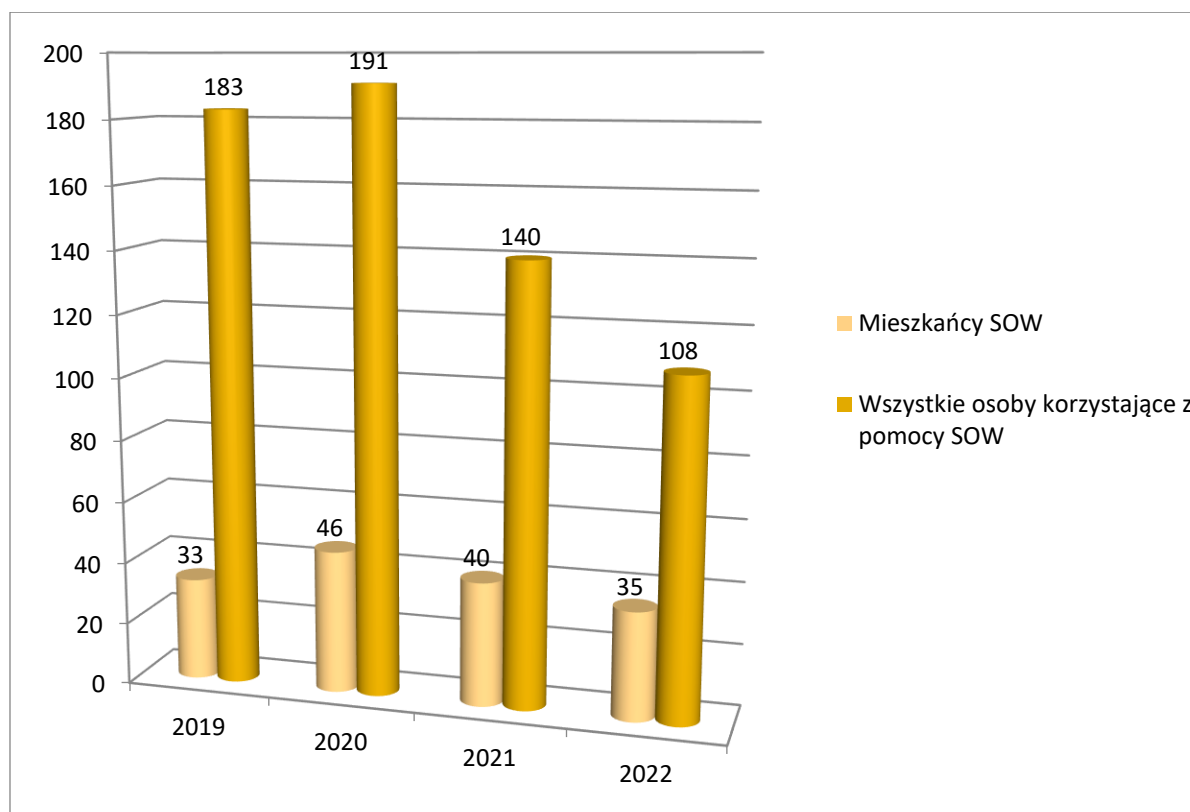
Tutejszy Ośrodek w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.07.2006 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizuje zadania w zakresie interwencyjnym, potrzeb bytowych oraz terapeutyczno – wspomagającym.

Zakres interwencyjny polega na zapewnieniu schronienia ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką. Możliwości pobytu w Ośrodku przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. Do zadań w tym zakresie należy również udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie. Zakres interwencyjny pracy Ośrodka, to także rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką. Pracownicy Ośrodka na bieżąco wspierają w/w osoby w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie.

W zakresie potrzeb bytowych, Ośrodek posiada: 3 pokoje mieszkalne – 10 miejsc noclegowych, ogólnodostępną kuchnię, ogólnodostępne łazienki, pokój pobytu dziennego, miejsce do nauki i zabaw dla dzieci, salę terapeutyczną, pomieszczenie do prania i suszenia. Ośrodek zapewnia również – wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, środki do utrzymania czystości w w/w pomieszczeniach w sytuacji, jeżeli dochód osoby doznającej przemocy w rodzinie nie przekracza aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zakres terapeutyczno – wspomagający Ośrodek realizuje poprzez diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie, opracowywanie indywidualnych planów pomocy ofiary przemocy, udzielanie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz grupowego w formie grup wsparcia i zajęć edukacyjnych. Ośrodek wsparcia dokonuje też oceny sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi zapewnia pomoc w formie schronienia, ale również w formie poradnictwa w trybie niestacjonarnym. Liczbę osób korzystających z usług oferowanych przez Ośrodek Wsparcia w latach 2019-2022 przedstawia poniższy wykres:

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się w działania przewidziane w „**Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie tucholskim na lata 2021-2025**”.

Koordinatorem wdrażania programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi jest jednym z realizatorów Programu.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zawiera cele główne i szczegółowe. Realizacja każdego z nich przez pracowników Ośrodka Wsparcia przedstawiona została poniżej.

Celem głównym ww. programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy poprzez uwrażliwienie społeczeństwa na dotkliwy problem przemocy oraz podniesienie wiedzy kadr realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi w/w programu są:

- 1) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą

w rodzinie:

- rozpowszechnienie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym, przemocą w rodzinie;
- wydawanie ulotek, broszur, materiałów promujących przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wskazanie instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy czy instytucji świadczących pomoc sprawcom przemocy;
- profilaktyczne edukowanie dzieci i młodzieży w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, promowanie prawidłowych zachowań, relacji w rodzinie, wychowania bez użycia przemocy;
- zamieszczanie informacji na stronach internetowych realizatorów programu, w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji na temat przeciwdziałania zjawiska przemocy w rodzinie;
- zwiększanie przekazywanych mieszkańcom powiatu tucholskiego informacji dotyczących realizowanego programu korekcyjno- edukacyjnego skierowanego do sprawców przemocy.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi prowadzi dwie strony internetowe, które mają na celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz jego przeciwdziałaniu. Dostępna jest również anonimowa skrzynka mailowa, dzięki której można dyskretnie i bezimiennie uzyskać informacje dotyczące przemocy, a także uzyskać niezbędną pomoc w przezwyciężeniu problemu związanego z przemocą w rodzinie.

W roku 2022 po raz pierwszy pracownicy Ośrodka przystąpili do popularyzacji na terenie miasta Tucholi, kampanii społecznej „Biała Wstążka”. W jej ramach min. Kierownik Ośrodka wraz z pracownikami, poprowadzili w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w Tucholi liczne prelekcje mające na celu omówienie najistotniejszych zagadnień dot. przemocy. Ponadto pracownik SOW wziął udział w konferencji dla społeczności lokalnej, pt.: „Stop Przemocy” w charakterze prelegenta. Zorganizowano również happening uliczny na którym to rozdawano foldery informacyjne Ośrodka, balony z logo SOW oraz symboliczne białe wstążki zarówno w instytucjach działających na terenie Tucholi jak i wśród tucholskiej społeczności. Wszystkie te działania poza przybliżeniem społeczeństwu tematu przemocy, jej rodzajów oraz możliwości wyjścia z kryzysu, miały na celu zapoznanie z charakterem i funkcjonowaniem tego typu placówki na terenie powiatu tucholskiego.

Pracownicy na bieżąco informują klientów ośrodka o formach wsparcia dostępnych w powiecie tucholskim, np. o programie korekcyjno- edukacyjnym skierowanym dla sprawców przemocy. W Ośrodku Wsparcia przebywające dzieci i dorośli, edukowani są w tematyce związanej z przemocą domową (np. rozróżnianie rodzajów przemocy, cykli przemocy, form zabezpieczenia siebie i bliskich przed nią oraz miejsc gdzie można uzyskać pomoc jeśli do niej dochodzi). Pracownicy ośrodka podczas swojej pracy na bieżąco promują prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

2) Podnoszenie jakości usług oraz kompetencji zawodowych pracowników instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie oraz zwiększenie ich współpracy z organizacjami pozarządowymi, wymiarem sprawiedliwości, instytucjami oświatowymi i leczniczymi:

- organizowanie szkoleń, spotkań, konferencji dla pracowników instytucji oraz innych osób realizujących zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- współpraca między różnymi środowiskami, instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez np. udział w zespołach interdyscyplinarnych, gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych;
- diagnozowanie i monitorowanie skali zjawiska przemocy w powiecie;
- wzajemne informowanie się kadr z terenu powiatu o realizowanych zadaniach.

W celu podniesienia skuteczności działań pracowników ośrodka oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi organizowane są superwizje oraz zebrania pracowników. W roku 2022 odbyły się 6 spotkania superwizyjne dla pracowników SOW i 12 zebrań. Kadra Ośrodka w Tucholi regularnie podnosi swoje kompetencje zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach o tematyce branżowej. W roku 2022 pracownicy SOW w Tucholi uczestniczyli w 12 szkoleniach podnoszących warsztat pracy. Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi ściśle współpracuje z instytucjami funkcjonującymi na terenie powiatu, a także poza nim działającymi na rzecz doznających przemocy w rodzinie takimi jak np. Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura, Sądy, Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR w Tucholi w celu przeciwdziałania przemocy domowej. Pracownicy SOW biorą udział w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie powiatu oraz grupach roboczych odbywających się regularnie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi. Na bieżąco diagnozowana i monitorowana jest skala zjawiska przemocy poprzez regularne składanie sprawozdań z działalności ośrodka.

3) Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie:

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie wszechstronnej, bezpłatnej pomocy w działającym całodobowo Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi (SOW), z możliwością zamieszkania, ochrony, pomocy prawnej, psychologicznej itp.,
- udzielanie profesjonalnego poradnictwa psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- realizacja mediacji rodzinnych;
- współdziałanie instytucji przy kierowaniu sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym;
- realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy;
- monitorowanie zachowań sprawcy przemocy po zakończeniu programu korekcyjno- edukacyjnego;
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- działalność zespołów interdyscyplinarnych;
- działalność gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi zapewnia schronienie dla osób doznających przemocy w rodzinie zgodnie ze standardem usług świadczonych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia. W roku 2022 z miejsc całodobowych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi skorzystało 35 osób dorosłych:

12 kobiet, 23 dzieci (w tym chłopców 13 i 10 dziewczynek). Ośrodek na bieżąco udziela pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy rzeczowej (nie finansowej), poradnictwa specjalistycznego oraz innych działań pomocowych i wspierających mających na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej.

W roku 2022 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało:

- z pomocy psychologicznej 27 osób (88 porad);
- z pomocy prawnej 20 osób (44 porad);
- z pomocy psychiatrycznej 2 osoby (2 porad);
- z pomocy pracownika socjalnego 44 osoby (184 porad);
- z pomocy pedagoga 69 osób (694 porad);
- z konsultacji wychowawczych 2 osoby (3 porady);
- z Grupy Wsparcia 10 osób (11 spotkań);
- z indywidualnego wsparcia pedagogicznego względem dzieci: skorzystało 19 dzieci, liczba oddziaływań 294;
- z grupowego wsparcia pedagogicznego 12 dzieci (11 oddziaływań);
- z zajęć edukacyjno- wychowawczych 8 osób (25 oddziaływań);
- z zajęć edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej 8 osób (8 oddziaływań);
- z zajęć kulinarnych 6 osób (32 oddziaływań);
- z zajęć treningu budżetowego 8 (22 oddziaływań).

Na bieżąco pracownicy Ośrodka współpracują z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie uczestniczyli w 63 posiedzeniach grup roboczych oraz 6 Zespołach Interdyscyplinarnych.

Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi na bieżąco udziela również porad i konsultacji indywidualnych dla osób doświadczających przemocy domowej. Ośrodek Wsparcia nie pracuje na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie. W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie pracownicy Ośrodka przygotowani są do złożenia zawiadomienia do Sądu Rodzinnego lub Prokuratury. Informujemy klientów o możliwości skorzystania z bezpłatnych mediacji rodzinnych na terenie powiatu. W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie pracownicy ośrodka przygotowani są do złożenia zawiadomienia do Sądu Rodzinnego lub Prokuratury.

Bezpieczeństwo osób przebywających w SOW zostało w roku 2022 r. wzmocnione poprzez zamontowanie dodatkowych dwóch punktów monitoringu wizyjnego, umieszczonego na głównym budynku Ośrodka. Poza tym brama wjazdowa została wyposażona jest w domofon z szerokokątnym wizjerem, umożliwiającą szybszą reakcję pracowników Ośrodka w przypadku prób dostania się do SOW osób niepowołanych.

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się również w działania przewidziane w **„Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028”**. Koordynatorem wdrażania strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi jest jednym z realizatorów strategii. Strategia rozwiązywania problemów społecznych powiatu jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie

powiatu tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. Ośrodek realizuje cele strategii zawarte w zakresie: bezpieczeństwo publiczne, przemoc domowa i uzależnienia. Cel główny strategii, to poprawa bezpieczeństwa publicznego. Cele szczegółowe realizowane są przez Ośrodek poprzez:

- zwiększenie wiedzy na temat poprawy osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz wiedzy na temat sankcji grożących za popełnienie przestępstw. Klienci Ośrodka pozyskują wiedzę z tego zakresu uczestnicząc w poradnictwie specjalistycznym oferowanym przez Ośrodek;
- zapewnienie dostępu do wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- upowszechnienie wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Ośrodek prowadzi stronę internetową, na której dostępne są informacje dotyczące zjawiska przemocy; W 2022 r. pracownicy SOW prowadzili prelekcje dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w Tucholi; prowadzony był również happening dla mieszkańców Tucholi, podczas którego rozdawano broszury informacyjne dotyczące zakresu pomocy świadczonej w Ośrodku, symboliczne białe wstążki (symbol sprzeciwu wobec przemocy) oraz białe balony z logo Ośrodka, współorganizowano również Konferencję mającą na celu zwiększenie świadomości mieszkańców Tucholi w temacie przemocy, jej rodzajów oraz możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy.
- zmniejszenie skutków nadużywania substancji psychoaktywnych w powiecie tucholskim. Pracownicy Ośrodka na bieżąco biorą udział w szkoleniach podnoszących zakres ich wiedzy, co przyczynia się do profesjonalnej pracy na rzecz klientów, a także powoduje zwiększenie zakresu wiedzy na temat form i możliwości działania, w tym również dotyczącego przeciwdziałaniu nadużywaniu substancji psychoaktywnych.

5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.

I. Wstęp

Zakład Aktywności Zawodowej został utworzony na mocy uchwały Rady Powiatu Tucholskiego Nr XVIII/188/2012 z dnia 22.06.2012 roku, w celu zapewnienia niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu tucholskiego prawidłowej rehabilitacji zawodowej oraz społecznej. Status Zakładu Aktywności Zawodowej, otrzymał od Wojewody Kujawsko- Pomorskiego w dniu 23.12.2013 roku.

II. Przedmiot działalności

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi oferuje klientom szeroki zakres usług. Świadczy usługi **gastronomiczne, cateringowe, hotelowe oraz plac zabaw dla dzieci**. Zakład prowadzi hotel, który dysponuje 55 miejscami noclegowymi. Dodatkowo w okresie wakacji letnich zakład wykorzystuje bazę internatu przygotowaną na 50 miejsc noclegowych. Poprzez prowadzenie działalności usługowej zakład realizuje główne cele wynikające z ustawy, jakim są rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnością ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, orzeczoną w związku upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną lub autyzmem. ZAZ przygotowuje w/w grupę pracowników do zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy. Ponadto zakład podejmuje działania mające na celu poprawę stanu zdrowia osób z niepełnosprawnością oraz pomoc w ich usamodzielnieniu.

III. Rozwój firmy.

Zakład aktywności zawodowej może prowadzić działalność gospodarczą przy jednoczesnym ograniczeniu jej zakresu oraz realizowanych efektów finansowych. W szczególności obowiązek przekazywania zysku na zakładowy fundusz aktywności oraz bardzo restrykcyjnie sformułowany katalog dozwolonych wydatków z tego funduszu, ograniczają możliwości inwestycyjne z tych środków, wskazując ZAZ jako typowe przedsiębiorstwo społeczne.

W roku 2022 zakład uzyskał przychody netto ze sprzedaży produktów i usług w wysokości 2.278.569,30 zł.

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi ze środków wypracowanych w zakresie działalności usługowej i gastronomicznej oraz środków ZFA dokonał zakupu wyposażenia m.in.: podgrzewaczy do dań gorących oraz podgrzewaczy do wody. Zakupiono mikser planetarny oraz odkurzacze przemysłowe. Zakupy w/w sprzętu wpłynęły na polepszenie warunków pracy osób zatrudnionych w zakładzie. W październiku 2022r. zakład otrzymał dodatkowe 45 tys. złotych na zakup niezbędnego wyposażenia do pokoi hotelowych. Zakupiono biurka hotelowe z przestrzenią na lodówkę. Jednocześnie prowadzono prace remontowe związane z podziałem wieloosobowych pokoi na pojedyncze z własnym węzłem sanitarnym. Na koniec 2022 roku zakład dysponował już na II piętrze hotelu niezależnymi 8 pokojami (do tej pory były to pokoje typu studio z łączonymi łazienkami).

Co miesiąc zakład może ubiegać się za pośrednictwem systemu SODiR - PFRON o dodatkowe środki na wynagrodzenia dla pracowników niepełnosprawnych. W 2022 roku z tego tytułu zakład otrzymał kwotę 640.098,43 zł.

IV. Zatrudnienie na dzień 31.12.2022r.

1. Liczba zatrudnionych ogółem - 61 osób, tj. 41,83 etaty
2. Liczba osób niepełnosprawnych - 44, tj. 25,94 etatu
w tym:
 - ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 23 osoby,
 - z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 21 osób,
 - na 0,55 etatu 39 osób,
 - na 0,8 etatu 5 osoby,
 - posiadające symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P – 23 osoby
3. Kobiety niepełnosprawne – 25.
4. Niepełnosprawni mieszkańcy wsi – 26 osób.
5. Liczba osób, które podjęły pracę na otwartym rynku pracy bądź chronionym – 0.
6. Zakład zatrudnia 17 osób kadry (tj. 16,25 etatów) oraz dodatkowo na podstawie umów cywilno-prawnych psychologa, rehabilitanta, inspektora bhp oraz inspektora ds. RODO.
7. Etaty: kierownictwo oraz kadra instruktorska:
 - 1) Kierownik zakładu - 1 etat;
 - 2) Główna księgowa - 0,5 etatu,
 - 3) Księgowa - 0,875 etatu,

- 4) Starszy referent - 1 etat,
- 5) Pomoc administracyjna - 0,875 etatu,
- 6) Instruktor terapii zajęciowej - 3 etaty,
- 7) Recepcjonista - 2 etaty,
- 8) Kierowca magazynier – 1 etat,
- 9) Kierowca – 1 etat,
- 10) Szef kuchni- 1 etat,
- 11) Kucharz - 4 etaty.

V. Funkcjonowanie zakładu

- **Prowadzenie miejsca pobytu dla osób ciekających przed konfliktem zbrojnym w Ukrainie.**

Kolejny krok po pandemii COVID, pokazujący zaangażowanie oraz wrażliwość na los drugiego człowieka to przyjęcie pod dach zakładu uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy, od początku wybuchu konfliktu zbrojnego. Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi bezpośrednio zaangażował się w pomoc uchodźcom z Ukrainy i ich rodzinom. Budynek zakładu został wskazany jako miejsce ewakuacji. W okresie od lutego do lipca 2022r. w zakładzie przebywało ok. 80 osób z Ukrainy. Były to samotne matki, rodziny zastępcze, osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze. Dzięki znajomości języka rosyjskiego i angielskiego kadry udało się samodzielnie i bardzo szybko przeprowadzić działania potrzebne do rejestracji obywateli Ukrainy. Zespół pomagał w uzyskaniu numeru PESEL, pomagał w rejestracji w ZUS i zakładaniu kont bankowych. Całodobowo kadra pomagała w dotarciu do lekarzy, udzielała instrukcji i bezpośredniej pomocy w dotarciu do placówek konsularnych Ukrainy. Uchodźcy uzyskali od kadry dużą pomoc materialną i rzeczową. Kadra zaangażowała się również w koordynowanie spraw związanych ze zbieraniem i dostarczaniem darów dla uchodźców. W zakładzie organizowano spotkania z instytucjami pomocowymi, dyrektorami szkół i przedszkoli. Szczególnie mocno kadra pomogła w efektywnym szukaniu mieszkań, wyposażała je w niezbędne meble i sprzęty. Pracownicy zakładu załatwili dla dzieci z Ukrainy darmowe wejścia na treningi sportowe i zajęcia artystyczne. Na terenie hotelu wygospodarowali oraz samodzielnie wyposażyli pokój zabaw dla dzieci. Do dzisiaj osoby z Ukrainy, które pozostały na terenie miasta Tucholi zwracają się do zakładu z pytaniami, które dotyczą ich codziennej egzystencji. W zakładzie nieodpłatnie prowadzone są zajęcia z języka polskiego dla Ukrainek. W trakcie tych 6 miesięcy pobytu osób z Ukrainy na terenie zakładu, zacieśniono bardzo mocno współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Tucholskim Stowarzyszeniem „Jak w Rodzinie”, Domem Pomocy Społecznej w Wysokiej, tucholskimi szkołami, Domami Dziecka oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi. Ważną rolę odegrał w tym Starosta Tucholski Michał Mróz oraz osoby prywatne.

- **Wykorzystanie bazy**

Do lipca hotel zajmowały wyłącznie osoby z Ukrainy. W 2022r. udało się zrealizować noclegi dla grup zorganizowanych – uczestników obozów sportowych. Obozy sportowe przeprowadzono w miesiącach wakacyjnych. Z noclegów korzystały również firmy budowlane i remontowe prowadzące prace na terenie powiatu. Dzięki możliwości realizacji Bonów Turystycznych bardzo dużo osób skorzystało z tej formy płatności. Bon może być wykorzystywany do płacenia za usługi turystyczne łączone.

- **Plac zabaw dla dzieci**

Plac zabaw dla dzieci funkcjonował przez cały 2022 rok. Do lipca był miejscem bezpłatnie udostępnianym dzieciom z Ukrainy. Jednocześnie komercyjnie organizowano na placu zabaw urodziny dla dzieci. Na tym samym poziomie utrzymano ceny za pobyt na placu.

- **Kuchnia: gastronomia i catering**

W 2022 roku zakład może poszczycić się bardzo wysokimi przychodami w zakresie działalności gastronomicznej. Po dwóch latach zawirowań udało się odbudować znaną markę. Zakład stał się ponownie dostawcą usług cateringowych dla wielu instytucji państwowych i firm lokalnych. Przyjęła się forma sprzedaży gotowych dań do sklepów oraz dla odbiorców indywidualnych. Zakład żywi żłobki, firmy z terenu Powiatu Tucholskiego.

VI. Rehabilitacja społeczna i zawodowa pracowników z niepełnosprawnością

Działania z zakresu rehabilitacji społecznej mają na celu przygotowanie osób z niepełnosprawnością do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Często osoby niepełnosprawne nie posiadają podstawowej wiedzy o wartości pieniądza, mają trudności z czytaniem, pisanem, nie orientują się w środowisku, w którym żyją. Rehabilitacja zawodowa oparta jest na nauce pełnienia roli „pracownika” w branżach zbliżonych do zakładowej.

W większości czasu przeznaczanego na rehabilitację nasi pracownicy bardzo chętnie korzystali z sali zajęć ruchowych, gdzie zatrudniamy na umowę zlecenie wykwalifikowaną rehabilitantkę. Dużą rolę odgrywa również aktywnie prowadzona terapia psychologiczna.

Ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności zakład zapewnia pracownikom specjalistyczną opiekę medyczną poprzez dofinansowanie wizyt u lekarzy specjalistów, zakup niezbędnego sprzętu, pomoc materialną oraz udziela bezzwrotnych pożyczek na zakup materiałów i indywidualnego sprzętu medycznego. Pracownicy mogą otrzymać nieoprocentowaną pożyczkę na dostosowanie mieszkania czy łazienki, wymianę zużytego sprzętu rehabilitacyjnego. W 2022 roku dokonano refundacji wydatków na łączną kwotę 11.683,69 zł.

W ramach środków ZFA zakład zorganizował wyjazd wakacyjny w Bieszczady. Z wyjazdu skorzystała załoga oraz członkowie ich rodzin. Wyjazd był całkowicie bezpłatny. Zakład zapewnił pracownikom atrakcje Mikołajkowe oraz te związane z innymi świętami obchodzonymi w naszym kraju.

VIII. Kontrole

Coroczne kontrole stanu technicznego placu zabaw, windy, kontrole doraźne, audyt – przebiegały bez uwag. Dodatkowo zakład we własnym zakresie przeprowadza systematycznie kontrole wewnętrzne stanu sanitarnego zakładu, prawidłowości rozliczeń środków finansowych, przestrzegania przepisów bhp, gospodarki magazynowej. Kontrole wewnętrzne wypadły pomyślnie. Dokonywana bieżąca analiza zagrożeń – jest wystarczającym elementem zapobiegania sytuacjom kryzysowym w zakładzie. W zakładzie funkcjonuje skuteczna kontrola zarządcza.

IX. Podsumowanie

W pierwszym, etycznym, wymiarze praca jest dobrem sama w sobie, jako że w niej wyraża się godność człowieka oraz jego twórcza natura. W drugim wymiarze, użytkowym, praca jest środkiem służącym do zaspokajania innych potrzeb, nie tylko materialnych, bowiem pozwala także człowiekowi rozwijać i nabywać nowe umiejętności oraz umożliwia utrzymywanie kontaktów

z innymi ludźmi. Ponadto praca buduje poczucie własnej wartości i tożsamości. Z pracą wiąże się także podział czasu życia jednostki na część przeznaczoną na aktywność zawodową i tę drugą, przeznaczoną na wypoczynek lub świętowanie. Zdobywanie i wykonywanie zawodu decyduje o miejscu w strukturze społecznej, jest wynikiem indywidualnego wysiłku, umiejętności i zdobytej wiedzy. Dla osób z niepełnosprawnością, praca, oprócz wyżej wymienionych aspektów, posiada dodatkowe, specyficzne dla ich sytuacji życiowej znaczenie. Aktywność osób z niepełnosprawnością na rynku pracy jest z jednej strony utrudniona z powodu ograniczeń somatycznych i dyskomfortu spowodowanego gorszym samopoczuciem, a z drugiej strony z powodu niskich kwalifikacji osób z niepełnosprawnością oraz o wiele niższego poziomu wykształcenia, niż pozostałych osób czynnych zawodowo. Stąd osoby zatrudnione w Zakładzie wykazują zwiększone potrzeby w zakresie rehabilitacji zawodowej tj. poprzez kształtowanie świadomości osób z niepełnosprawnością pod kątem wymagań na rynku pracy; umożliwienie osobom niepełnosprawnym przekwalifikowanie, nabycie nowych umiejętności oraz doświadczenia zawodowego; wsparcie przedsiębiorczości osób z niepełnosprawnością. Działanie powyższe staramy się realizować w ramach rehabilitacji w ZAZ. Istotną kwestią jest zachęcanie osób z niepełnosprawnością do podejmowania różnych form aktywności zawodowej, które mają na celu kształtowanie u nich świadomości i postaw prospołecznych oraz przyczynianie się do zaspokajania potrzeby sukcesu i samorealizacji. Większość osób zatrudniona w Zakładzie Aktywności Zawodowej to osoby bez większego doświadczenia zawodowego.

Usługi proponowane przez Zakład Aktywności Zawodowej nadają im społecznego charakteru, dzięki temu instytucje publiczne mogą połączyć strategię wsparcia zatrudniania osób z niepełnosprawnością z realizacją zadań pożytku publicznego. Dodatkowo tak wydatkowane przez powiat środki publiczne generują lepszą stopę zwrotu tzn. dają wsparcie dla zatrudnienia, a nie do bezrobocia. Zakład Aktywności Zawodowej jest podmiotem często wykazującym większy wysiłek i zaangażowanie w jakość wykonywanej usługi i satysfakcję klienta w porównaniu do przedsiębiorstwa niezatrudniającego osób z niepełnosprawnością. Dobre praktyki w zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością mogą skutecznie zachęcać firmy do rozwijania społecznie odpowiedzialnych zachowań, przyczyniać się do promowania możliwości zatrudnienia osób wykluczonych społecznie, integracji społecznej. Pomimo nasilającej się konkurencji oraz rosnących wymagań konsumenckich co do jakości wykonanej usługi, przy jednoczesnym oczekiwaniu utrzymania niskiej ceny, a także trudnej sytuacji na rynku lokalnym, Zakład w 2022 roku odnotował wzrost sprzedaży usług. Poza różnorodnym działaniem marketingowym stosujemy reklamę polegającą na pozytywnej opinii klienta. Jest to reklama najtrudniejsza, ale i najbardziej skuteczna. Jeżeli klient będzie mógł skorzystać z naszych usług, które nie odbiegają w żaden sposób, od jakości świadczonych usług przez inne firmy pralnicze na rynku, zaanonsuje nas innym osobom czy firmom. Taka forma reklamy wymaga jednak czasu. W ramach rehabilitacji społecznej prowadzonej w Zakładzie zachęcamy osoby niepełnosprawne, aby korzystały z możliwości integracji ze społecznością lokalną. Wykorzystujemy do tego środki finansowe z zakładowego funduszu aktywności. Wszystko po to, aby w jak największym stopniu przygotować ich do podjęcia pracy na otwartym rynku. Zakład Aktywności Zawodowej jest jednostką specyficzną, finansowaną z dotacji zewnętrznych oraz dochodów własnych. Dzięki temu może funkcjonować i stwarzać odpowiednie warunki pracy dla osób najmocniej z niepełnosprawnością, których szanse na zatrudnienie na otwartym rynku pracy są bardzo niewielkie. Niepełnosprawność w dzisiejszych czasach nie skazuje ludzi na trwanie w bezczynności i bezradności. Każda osoba niepełnosprawna może liczyć na pomoc i wsparcie ze strony różnych organizacji i instytucji, dającą możliwość normalnego i pełnowartościowego życia. Trzeba przypomnieć sobie i innym, że człowiek niepełnosprawny jest osobą pełną marzeń, nadziei i pragnień. A jego skrywane talenty często przewyższają innych. Dajmy szansę się im rozwinąć. Powstanie tak specyficznego Zakładu w Tucholi jest dużym sukcesem powiatu oraz idealną szansą na rozwój osób z niepełnosprawnością.

Kierownictwo oraz kadra instruktorska Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi od kilku lat znajduje się w grupie szczególnie narażonych na negatywne skutki sytuacji kryzysowych z uwagi na bezpośredni kontakt z osobami doświadczającymi trudnej sytuacji życiowej oraz szczególne warunki pracy podczas najpierw nawałnicy, potem pandemii oraz pobytu osób z Ukrainy. W tym czasie wspomaganie ludzi i społeczności lokalnej przebiegało w warunkach odbiegających od codziennych warunków pracy pracowników zakładu. Dzięki determinacji oraz doskonale wypracowanej pracy zespołowej stanęli oni na najwyższym stopniu podium.

6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności został powołany przez Starostę Tucholskiego Zarządzeniem nr 2/2000 z dnia 14 lutego 2000 r., zmienionym zarządzeniem nr 7/2013 z 24.03.2003 r., na podstawie art. 6a ust.1 Ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023, poz. 100 tj. z późn. zm.)

Podstawą prawną działania Zespołu są w szczególności przepisy:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023, poz. 100 tj. z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003r. (Dz. U. 2021, poz. 857 tj. z późn. zm.)

Zespoły orzekające wydają orzeczenia o:

Niepełnosprawności – osobie, która nie ukończyła 16. roku życia, w przypadku naruszenia sprawności psychicznej lub fizycznej o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu powodującego konieczność zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne w danym wieku.

Stopniu niepełnosprawności – osobie powyżej 16. roku życia.

Wskazaniach do ulg i uprawnień – dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy rentowe

Są trzy stopnie niepełnosprawności:

Znaczny – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, całkowicie niezdolną do pracy z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu, wymagającą stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Umiarkowany – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Lekki – do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub osoba mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub środków technicznych.

Stopień niepełnosprawności danej osoby orzeka się na czas określony lub na stałe, gdy stan zdrowia nie rokuje poprawy. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak nie na okres dłuższy niż do 16 roku życia.

Posiadanie orzeczenia pozwala osobie niepełnosprawnej na korzystanie z różnego rodzaju form pomocy i uprawnień m. in.:

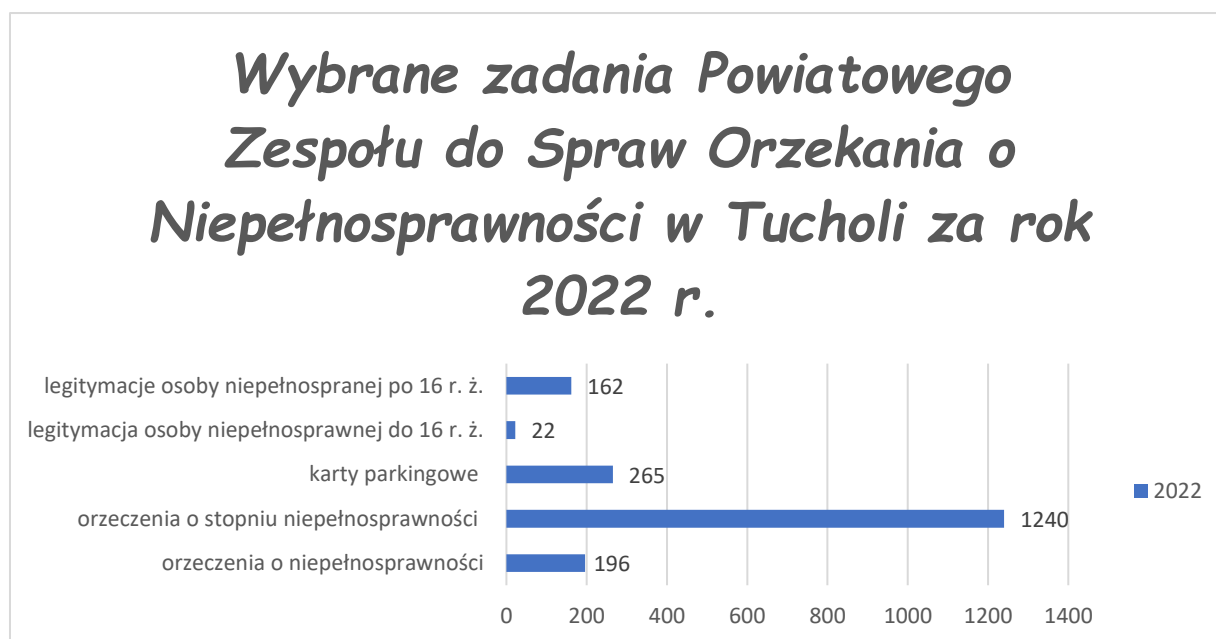
- z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, korzystania ze szkoleń, prawa do dodatkowego urlopu i przerw w pracy;
- z ulg np. podatkowych, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, abonamentu telefonicznego, na podstawie odrębnych przepisów;
- z możliwości uczestnictwa w terapii zajęciowej;
- z możliwości uczestniczenia w zakładzie aktywności zawodowej;
- z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie;
- z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
- z ulg w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego;
- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń wypłacanych przez instytucje pomocy społecznej.

Orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Rozpatrzenie wniosku i wydanie orzeczenia odbywa się na posiedzeniu składów orzekających.

Ponadto Powiatowy Zespół na wniosek osoby zainteresowanej, posiadającej aktualne orzeczenie wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej.

Od lipca 2014r. wydaje także karty parkingowe na podstawie orzeczenia, w którym zawarte jest wskazanie uprawniające do jej otrzymania. Osoba taka ma znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu się. Karty parkingowe wydawane też są placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Załączony wykres przedstawia wybrane zadania.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności od stycznia 2021 r. usytuowany jest na parterze w Powiatowym Centrum Wsparcia przy ul. Kościuszki 16. Zmiana siedziby zapewniła lepsze warunki lokalowe.

W 2022 r. kolejnym roku trwającej pandemii, Powiatowy Zespół przez cały czas wykonywał swoje bieżące zadania. W porównaniu z rokiem 2021 r. wydano znacznie więcej orzeczeń. Dla porównania:

rok 2021 - 1246 wydanych orzeczeń

rok 2022 - 1436 wydanych orzeczeń (wzrost o 190 orzeczeń).

W związku z powyższych znacznie też wzrosła ilość posiedzeń składów orzekających

rok 2021 – 129 posiedzeń

rok 2022 – 154 posiedzenia (wzrost o 25)

W 2022 r. odbyły się też szkolenia dla członków Zespołu w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy, zakończone egzaminem.

Wszyscy członkowie pozytywnie zdali test i otrzymali certyfikaty uprawniające do uczestniczenia w składach orzekających. W ubiegłym roku udało się też powołać nowych lekarzy do Zespołu – pediatrę i lekarza chorób wewnętrznych oraz pracownika socjalnego.

Odpowiednia kadra jest niezmiernie ważna w procesie orzecznictwa. Bez lekarzy określonych specjalności oraz innych specjalistów w składach orzekających - pracowników socjalnych, doradców zawodowych, psychologa oraz pedagogów nie byłoby możliwe powołanie składów orzekających a tym samym rozpatrywanie składanych wniosków.

VII. Kultura, ochrona zabytków.

Muzeum Borów Tucholskich to obiekt niezwykle istotny dla edukacji, gdyż gromadzi i zabezpiecza dorobek kultury borowiackiej, prezentuje historię, etnografię i przyrodę. Wystawy stale:

- wnętrze chaty borowiackiej — kuchnia, izba - a w nich wystrój i sprzęty, które służyły Naszym przodkom w ich codziennej pracy,
- wystawa poświęcona historii miasta, w niej makieta Średniowiecznej Tucholi, repliki „Dwóch nagich mieczy”, okno witrażowe z wizerunkiem patronki miasta,
- Fauna Borów Tucholskich — na ekspozycji przedstawiono wiele gatunków zwierząt będących pod ochroną, podlegających gospodarce łowieckiej, ptaki drapieżne, ptactwo wodne, gryzonie i te które nie są już spotykane. Na tej ekspozycji prezentowane są dawne zawody, sprzęt i narzędzia niezbędne do pracy kowala, pszczelarza, rolnika, leśnika czy rybaka, prządki.

Ze względu na wymianę instalacji elektrycznej i oszczędności wynikające z wysokich rachunków za ogrzewanie muzeum nie prowadziło działalności od października 2021 do kwietnia 2022 r. Swoją działalność wznowiło z końcem kwietnia 2022 r.

Wystawy czasowe:

- 85 lat Tucholskiego Nowodworka oraz 45-rocznica nadania szkole imienia Bartłomieja Nowodworskiego, Ekspozycja prezentowała eksponaty świadczące o wieloletniej aktywności w lokalnym środowisku w tym m.in: archiwalne i obecne fotografie budynku szkoły, fotorelacje, pamiątki z zjazdów szkolnych, sztandary z 1977 i 2007 roku, kroniki, zdjęcia, sylwetki zmarłych nauczycieli, dyplomy, puchary osiągnięć uczniów, mundurki uczniów Seminarium Nauczycielskiego z lat dwudziestolecia międzywojennego.
- "BABSKIE ŻYWIOLY" wystawa, na której prezentowane były prace artystek i twórczyni ludowych związanych z Borowiackim Towarzystwem Kultury w Tucholi. Różnorodność prac: malarstwo, ceramika, różne techniki graficzne, rękodzieło artystyczne (koronka), sztuka ludowa (malarstwo na szkle, plecionka) oraz hafty kaszubskie jako sztuka użytkowa nadały wystawie interesujący charakter i ukazały indywidualizm wystawczyń. Na wystawie znalazły się wyłącznie prace stworzone przez kobiety – to nawiązanie do wieloletniej tradycji „Babskich Żywiołów”. Zmieniają się sposoby ekspozycji i ich odbiór, myśl przewodnia pozostaje jednak bez zmian. Tłumy gości w Muzeum Borów Tucholskich pokazały, że kobieca perspektywa spojrzenia na twórczość jest niezwykle interesująca dla odbiorców. Oprawę muzyczną zapewniła kapela Szętopórki. Słowa podziękowania należą się twórczyniom, gościom i osobom, które przyczyniły się do spektakularnego sukcesu wydarzenia.
- finał wystawy pt. "Babskie Żywioły" połączony z warsztatami pod hasłem "Połączeni dziedzictwem" w ramach 30 edycji Europejskich Dni Dziedzictwa.

Finisażowi wystawy towarzyszyły warsztaty, podczas których panie, autorki prac, opowiadały o swojej twórczości oraz pokazały uczestnikom na przygotowanych w salach muzealnych i dziedzińcu stoiskach swoje umiejętności. Były warsztaty z: filcowania szala, heklowania koronek, przedzenia na kołowrotku, wycinania, lepienie z gliny, wyplatania z korzenia sosny, malowania oraz haftowania. Było to niesamowite spotkanie, okazja do wielu ciekawych rozmów, planów i propozycji na przyszłość. Usłyszeć można było wiele ciepłych słów o działalności Borowiackiego Towarzystwa Kultury i Muzeum Borów Tucholskich dla kultywowania i kontynuacji tradycji dziedzictwa kulturowego związanego z Borami Tucholskimi.

Wyjątkowe prace zachwycaly turystów odwiedzających w sezonie wakacyjnym muzeum. Wystawę zobaczyło ok. 2000 osób, a usłyszeć o niej można było na łamach ogólnopolskiego kwartalnika "Presto. Muzyka Film Sztuka".

- 50 lat pracy twórczej pani Alojzy Zarembki-Lipińskiej - wernisaż jakich mało.

Życzenia, prezenty, kwiaty, tort, uroczyste przemowy i wspomnienia to wszystko dla Szanownej Jubilatki, która świętowała jubileusz 50-lecia pracy twórczej.

W wernisażu uczestniczyli: Członek Zarządu Powiatu Tucholskiego Waldemar Kierzkowski, Burmistrz Tucholi Tadeusz Kowalski, Prezes Oddziału Kaszubsko-Pomorskiego Jerzy Ollick, Przewodnicząca Zespołu Haftu Kaszubskiego „Złotnica” Antonina Olszewska, Prezes Borowiackiego Towarzystwa Kultury w Tucholi Maria Ollick, przedstawiciele instytucji powiatowych i gminnych, przyjaciele twórczyni ludowej w dziedzinie haftu z tucholskiego środowiska artystycznego, pasjonaci sztuki i kultury, artyści, twórcy ludowi, młodzież z Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi, zaproszeni goście oraz lokalne media. 50 lat pracy twórczej to wyjątkowy jubileusz. Był on doskonałą okazją aby docenić, poznać i zachwycić się bogatym dorobkiem artystki. Działalność Pani Alojzy była i jest nieocenionym wkładem w upowszechnianie dziedzictwa kulturowego i promowaniu marki naszego regionu, którą jest haft. Liczne odznaczenia, nagrody, wyróżnienia podkreśliły Jej dokonania. Prezentowana w Muzeum wystawa to namiastka tego co w 50-cio letniej karierze twórczej wyszło spod rąk twórczyni ludowej.

- Zimowe Inspiracje - wystawa towarzysząca II „Borowiackiemu Wieczorowi”, na której zaprezentowano prace lokalnych artystów malarzy i rękodzielników. Na wystawie zobaczyć można było:
 - o malarstwo: Brygidy Wolańskiej, Jadwigi Nowackiej, Małgorzaty Obuchowskiej, Agnieszki Tajl, Justyny Wojciechowskiej, Janiny Błażejewskiej, Jolanty Bągorskiej, Haliny Pakowskiej, Józefa Kuklińskiego, Andrzeja Mieczkowskiego, Ryszarda Falkowskiego, Albina Rożeja, Henryka Obuchowskiego, Piotra Idzikowskiego,
 - o haft krzyżykowy: Zofii Falkowskiej, Brygidy Kuklińskiej, Anny Kopiszki, Anny Przytarskiej, Heleny Pawłowskiej, Barbary Karneckiej oraz świąteczne i zimowe dekoracje Danuty Baranowskiej, Marii Dobrowolańskiej, Doroty Kłosowskiej, Haliny Babińskiej.

W trakcie spotkania goście mieli okazję podzielić się swoimi wspomnieniami i impresjami.

Imprezy:

- II Jarmark Świętojański zorganizowany przez Powiat Tucholski, Muzeum Borów Tucholskich oraz Tucholski Park Krajobrazowy. Na rozpoczęcie sezonu turystycznego kilkuset gości wzięło udział w prezentacjach, wystawach i warsztatach: ekologicznych, przyrodniczych, plastycznych, plecenia wianków, wyrobu ekologicznych kosmetyków czy tworzenia potpourri z lawendy.

W Muzeum Borów Tucholskich zobaczyć można było, jak dzieci wyobrażają sobie mityczny kwiat paproci, można było także podziwiać wystawę „Babskie żywioły” i zobaczyć twórców ludowych przy pracy. Na dziedzińcu i na ulicy ponad 30 twórców ludowych z Borów Tucholskich i z Ukrainy prezentowało swoje prace, a Koła Gospodyń Wiejskich z Tucholi i z Bysławia oferowały lokalne specjalności: polewkę na maślanie, domowe ciasta i lemoniade. Tucholski Park Krajobrazowy przygotował dwa namioty, w których zabawę można było połączyć z edukacją: o grzybach, ekosystemach i o krajobrazie. Ważnym tematem były „dzikie zapylacze”, które są ważnym elementem bioróżnorodności, a coraz bardziej wypierane są przez schematyzowane rolnictwo i przez swoją „udomowioną” konkurentkę, pszczołę miodną.

Piękne wianki z polnych kwiatów plotła wraz z gośćmi Agnieszka Nowakowska z kwaciarni „Tulipan” w Tucholi, która do wianków dodawała też ciekawe opowieści o dawnych obrzędach i zwyczajach. Pachnące lawendą woreczki i lawendowe kule do kąpieli można było przygotować wraz z ekipą Warsztatowni Kreatywności z Lubiewic, która promowała Województwo Kujawsko-Pomorskie, sponsora imprezy. Oprawę muzyczną zapewniły zespoły ludowe „Cisowanie” i „Kasztelanki”, współczesną muzykę prezentował Tomasz Kotowski. W czasie Jarmarku rozstrzygnięty został konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży „Jak wygląda kwiat paproci”, w którym nagrody współfinansował Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Toruniu w ramach Programu Priorytetowego Edukacja Ekologiczna 2022.

Patronem Honorowym imprezy był Piotr Calbecki, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego wsparł jej organizację finansowo.

- I „Borowiacki Wieczór” pn. „Piernikowy”, którego tematem przewodnim były pierniki.

W niesamowitej atmosferze, pełnej smaku i zapachu, ale też radości i borowiackiej gościnności poszukiwano korzeni piernikarskiego rzemiosła. W piernikowy temat wprowadziła uczestników Anna Kornelia Jędrzejewska, piernikarka, Stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wygłaszając prelekcję „Pierniki w Polsce. Śladami piernikowego rzemiosła”. W poszukiwaniach „korzeni” pomagał Piotr Latzke właściciel Piekarni-Cukierni Latzke, która świętowała jubileusz 100 lecia istnienia. Natomiast o formach piernikarskich opowiadał twórca ludowy Zygmunt Kędzierski. W trakcie spotkania odbyły się również warsztaty zdobienia pierników i przygotowania „piernikowej przyprawy” którą uczestnicy mogli sami komponować i zabrać do domu.

W strojach historycznych pojawiła się młodzież z Zespołu Szkół Licealnych i Agrrotechnicznych w Tucholi oraz członkowie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego wzbogacając „Borowiacki Wieczór Piernikowy”.

Spotkanie zorganizowano we współpracy z Borowiackim Towarzystwem Kultury w Tucholi ich członkiniami p. Marią Ollick i p. Brygidą Wolańską.

- II „Borowiacki Wieczór” zatytułowany „Zimowe Inspiracje”

Ciekawy program przyciągnął licznych zainteresowanych. Zgromadzeni goście mieli okazję podziwiać nową wystawę poświęconą właśnie „Zimowym inspiracjom”, na której pokazano prace lokalnych artystów i rękodzielników. Poza tym w trakcie spotkania zobaczyć można było prezentację pani Brygidy Wolańskiej na temat zimy w malarstwie oraz wysłuchać prelekcji pani Marii Ollick na temat Borowiaków w Adwencie i Godach.

- Kiermasz Wielkanocny

Okolo 40 wystawców prezentowało się na Kiermaszu Wielkanocnym zorganizowanym przez Powiat Tucholski.

Po przerwie spowodowanej okresem pandemii powrócono do tradycji organizowania przedświątecznego Kiermaszu w Książnicy Tucholskiej. Uwagę kupujących przyciągały bogato zdobione i precyzyjnie wykonane kolorowe stroiki, wykonane różnymi technikami jajka i kraszanki, kurczaki, zajączki i wiele innych wspaniałych produktów. Nie zabrakło również sztuki ludowej: rzeźb, haftów, oraz naszego lokalnego produktu borowiackiego fjuta.

- Kiermasz Bożonarodzeniowy

W świątecznej atmosferze kilkudziesięciu wystawców oferowało swoje wyroby. Był też czas na rozmowy, wymianę doświadczeń, wspólną kawę czy świąteczne wspomnienia. Wyjątkowość organizowanego od lat przez Muzeum Borów Tucholskich kiermaszu polega

bowiem na tym, że nie jest on komercyjną, skierowaną wyłącznie na zysk imprezą, ale ma też wielki walor integracyjny. Dlatego też, pomimo tego, że kiermasze organizowane są w wielu różnych miejscach, dla wielu osób akurat to wydarzenie jest najważniejszym momentem w przygotowaniach do Świąt. Istotne jest to, że wszystkie oferowane na kiermaszu wyroby stworzone zostały lokalnie, w nawiązaniu do borowiackiej tradycji, zachowując swój indywidualny charakter i "borowiackie serce".

Na świątecznym kiermaszu można było nie tylko kupić ozdoby świąteczne, prezenty czy lokalne smakołyki, ale też spróbować sił przy zdobieniu świątecznych pierniczków.

- „Jak wygląda kwiat paproci”, konkurs plastyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) i szkolnym (7-10 lat) z terenu powiatu tucholskiego. Na konkurs wpłynęło 92 prac plastycznych, a komisja konkursowa przy ocenianiu prac wzięła pod uwagę zgodność prac z tematem, samodzielność, staranność, oryginalność rozwiązań, ogólne wrażenie artystyczne. Wręczenie nagród, upominków i dyplomów: laureatom, osobom wyróżnionym i uczestnikom konkursu nastąpiło podczas trwania Jarmarku Świętojańskiego zorganizowanego przez Powiat Tucholski we współpracy z Tucholskim Parkiem Krajobrazowym.
- Nagrody w konkursie współfinansował Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach Programu Priorytetowego Edukacja Ekologiczna 2022. Pozyskano dotację w kwocie 2549 zł.

Warsztaty:

- Warsztaty plastyczno-manualne, to cykl 9 spotkań na których uczestnicy tworzyli sztukę inspirowaną codziennym życiem. Życie i natura były głównym źródłem dla pomysłów twórczych. Dzieci eksperymentowały z materiałów nikomu już niepotrzebnych, a jednak wartościowych (gлина, patyki, szyszki, liście, sznurki, guziki, gazety, bibuła, a nawet stare skarpety). Warsztaty bezpłatnie poprowadziła Pani Anna Narloch, artysta plastyk, z zamiłowania ceramik, wieloletnia nauczycielka plastyki w szkole.
- Dekorowanie pierników “Z sercem robione”. Bezpłatne warsztaty dla dorosłych był doskonały sposób na twórcze spędzenie czasu i jednocześnie zdobycie nowych umiejętności. Pod czujnym okiem Pani Agnieszki Ganowicz-Rolbieckiej, można było wyczarować ze zwykłego piernika i odrobiny słodkiej masy “z sercem robione” cuda (nawet z motywem borowiackiego haftu). Uczestnicy podczas warsztatów zdobyli wiele praktycznych i przydatnych wskazówek dotyczących zarówno wyrobu ciasta i wypieku pierników oraz tworzenia królewskiego lukru.

W muzeum odbywały się również cotygodniowe spotkania Klubu Haftu Złotych i Bursztynowych Barw przy PSS Społem w Tucholi. Na spotkaniach członkinie haftują, komponują wzory, wymieniają się poradami. W latach 2021 i 2022 do klubu wstąpiło 6 nowych członkiń (w tym 2 panie z Ukrainy). Nadmienić należy, iż haft jest bardzo ważnym elementem kultury regionu. Dzięki pomocy Wandy Szkulmowskiej zmieniono barwy niebieskiego haftu kaszubskiego na złote. W 1968 roku odbył się kurs, którego celem było wprowadzenie nowej tonacji barwnej co odróżnia region borowiacki od sąsiednich. Etnografowie wraz z Ministerstwem Kultury zaakceptowali nowe kolory haftu kaszubskiego pod nazwą Haft Kaszubski – Szkoła Borowiacka. Haft ten stanowi dziś jedno z największych dziedzictw kulturowych zarówno Powiatu Tucholskiego, jak i całego regionu Borów Tucholskich.

W 2022 roku Muzeum Borów Tucholskich odwiedziło 4272 (2022) osób były to: zorganizowane grupy dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów; zwiedzający indywidualnie; zwiedzający bezpłatnie – grupy zorganizowane dzieci i młodzieży ze szkół z terenu powiatu tucholskiego, dzieci do lat 7, inwalidzi i ich opiekunowie, pracownicy innych muzeów; uczestnicy

lekcji i warsztatów muzealnych (pranie na tarach, robienie masła, warsztaty plastyczne, dekorowanie pierników), uczestniczący w wernisażach, imprezach i pozostałych wydarzeniach.

VIII. Turystyka, promocja, sport.

Nazwa zadania	Turystyka.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2022 r.	Powiat Tucholski prowadził Punkt Informacji Turystycznej, który działa przy Muzeum Borów Tucholskich. W ramach tej działalności prowadził dystrybucję materiałów promocyjnych i informacyjnych, udzielał telefonicznie i bezpośrednio informacji o noclegach, atrakcjach turystycznych, ciekawych miejscach, wydarzeniach. Prowadzono również sprzedaż pamiątek i publikacji regionalnych. Aktualizowano powiatowy portal informacyjny. Poprzez udział w Radzie Koordynacyjnej Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie wspierany był rozwój turystyki na całym obszarze Borów Tucholskich, a w szczególności naszego powiatu. Ważnym elementem działań z zakresu turystyki była stała współpraca z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz z Lokalną Grupą Działania „Bory Tucholskie”, których to organizacji Powiat Tucholski jest członkiem. Wdrażanie Strategii marki Bory Tucholskie wraz z planem promocji: Bory Tucholskie – naturalnie Prowadzone były działania w niewielkiej skali, mające na celu wdrożenie stworzonej strategii. Działania te były realizowane wraz z Lokalną Grupą Działania „Bory Tucholskie” i miały na celu integrację środowiska osób zajmujących się turystyką, poszukiwanie liderów, którzy mogliby tworzyć kompleksową ofertę (także dla touroperatorów) na bazie poszczególnych ofert lokalnych. Największym problemem pozostaje zarządzanie marką Bory Tucholskie i koordynacja poszczególnych produktów turystycznych. Spacery z przewodnikiem Powiat Tucholski planował ponowną organizację cyklu spacerów po tucholskiej starówce z przewodnikami. Bezpłatne spacery w 2022 r. cieszyły się dużym powodzeniem. Jarmark Świętojański na rozpoczęcie sezonu turystycznego Na rozpoczęcie sezonu turystycznego zorganizowano wspólnie z Tucholskim parkiem Krajobrazowym Jarmark Świętojański. Jarmark ten, realizowany na wspólnym dziedzincu MBT i TPK, zachęcił mieszkańców naszego powiatu oraz turystów do

	odkrywania skarbów kultury i natury Borów Tucholskich, zarówno znajdujących się na wystawach, jak i w terenie. Zaprezentowaliśmy powiązanie natury i kultury, które na naszym terenie wydaje się oczywiste, ale dla wielu osób (w tym szczególnie dla młodzieży) może wymagać objaśnienia. Interaktywne elementy Jarmarku (realizowane w formie warsztatów) uatrakcyjniły imprezę i zwiększyły zaangażowanie nią szczególnie wśród młodszych uczestników. Wśród wydatków na turystykę wymienić należy: • zakup i dystrybucja materiałów promocyjnych, • organizacja bezpłatnych spacerów po Tucholi dla turystów w każdym tygodniu sezonu turystycznego (lipiec-sierpień), • zakup map do dystrybucji wśród turystów, • zakup długopisów reklamowych, • opracowanie, zakup i montaż tablicy w punkcie triangulacyjnym na Wzgórzu Wilhelma, • współorganizacja rozpoczęcia sezonu turystycznego w Wielonku (przy promie „Koronowo”), • udział w dożynkach wojewódzkich we Włocławku, • współorganizacja festiwalu „Moc Kwiatów” w Cekcynie, • dotacje dla organizacji pozarządowych działających w zakresie turystyki.
--	--

Nazwa zadania	Promocja powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2022 r.	Powiat Tucholski realizuje plan naprawczy, który znacznie ogranicza skalę zadań związanych z promocją powiatu. W Tygodniku Tucholskim co dwa tygodnie ukazywały się ogłoszenia informujące lokalną społeczność o zadaniach i sprawach realizowanych przez Powiat Tucholski. Strona internetowa Powiatu Tucholskiego była na bieżąco aktualizowana. Zorganizowano jubileuszowy X Historyczny Pochód Borowiaków. Włączono się w organizację tradycyjnego Jarmarku Bożonarodzeniowego. Powiat Tucholski uczestniczył w Dożynkach Województwa Kujawsko-Pomorskiego we Włocławku połączonych z Dożynkami Diecezjalnymi, szereg inicjatyw realizowanych było przez organizacje pozarządowe. Wśród wydatków w 2022 roku wymienić należy:

	• promocja Powiatu Tucholskiego przez Karolinę Urban (sport); • promocja Powiatu Tucholskiego przez Szymona Woźniaka (sport); • promocja Powiatu Tucholskiego przez Zuzannę Ligman (sport); • zakup usług promocyjnych w Tygodniku Tucholskim; • zakup materiałów fotograficznych i filmowych do promocji Powiatu Tucholskiego (TOKiS PRESS); • zakup nagród i pucharu na Olimpiadę Wiedzy Rolniczej; • zakup nagród, pucharów i poczęstunku na imprezy promujące krwiodawstwo (turniej piłki nożnej i siatkowej PCK); • nagrody i puchary Starosty Tucholskiego (Bieg Szlakiem III Wież nad Borami, turniej placówek opiekuńczo-wychowawczych województwa kujawsko-pomorskiego, zawody strażackie, turniej SOW, 40-lecie zespołu „Cisowianie”, KGW w Zielonce, nadanie sztandaru KPP w Tucholi, konkurs Współczesnej Sztuki Ludowej, międzyszkolny konkurs o autorytetach, konkurs „Kwaśne i przasne potrawy żniwne”, konkurs teatralny; • Anioł Powiatu Tucholskiego dla Zygmunta Kędzierskiego oraz dla Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Toruniu; • udział w imprezie „Lato na wsi” w Minikowie; • współorganizacja Mikołajek (z PCPR); • współorganizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego w Plaskoszu; • zakup przypinek okazjonalnych na Historyczny Pochód Borowiaków.; • organizacja Jarmarku Świętojańskiego.
--	--

SPORT

1. Wzorem lat ubiegłych na boisku Orlik przy Liceum Ogólnokształcącym zatrudniono animatora, któremu zlecono opiekę i prowadzenie zajęć łącznie w wymiarze 112 godzin w miesiącu. Powiat Tucholski w 2022 roku przystąpił do programu „Lokalny Animator Sportu” i w związku z tym Powiat Tucholski ponosił koszty przepracowanych 56 godzin. Czas realizacji zajęć obejmował okres od 1 marca 2022 do dnia 31 listopada 2022 r. i łącznie na orliku przeprowadzono 1007 godz. zajęć w ramach programu.
2. W ciągu roku szkolnego 2021/2022 odbywały się zawody w ramach powiatowych rozgrywek międzyszkolnych w ramach współzawodnictwa sportowego szkół, które były częściowo utrudnione występującymi okresowo ograniczeniami w pracy szkół, a także decyzjami samych dyrektorów szkół w tym zakresie.

Wyniki za rok szkolny 2021/2022 kształtują się następująco:

IGRZYSKA DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH NA ROK SZKOLNY 2021 – 2022					
L.p.	Dyscyplina sportu	Kategoria rozgrywek	Eliminacje powiatowe	Szkoła - mistrz powiatu	Miejsce na zawodach wojewódzkich
1.	Piłka nożna chłopcy	IMS	30.09.2021 r.	SP nr 2 Tuchola	5
2.	Piłkarskie „5” chłopcy	ID	29.09.2021 r.	SP Żalno	8
3.	Szachy	ID	12.10.2021 r.	SP Cekcyn	6
4.	Szachy	IMS	12.10.2021 r.	SP nr 1 Tuchola	7
5.	Tenis stołowy – drużyna dziewczęta	ID	27.10.2021 r.	SP w Gostycynie	-----
6.	Tenis stołowy – drużyna chłopcy	ID	27.10.2021 r.	SP w Gostycynie	-----
7.	Tenis stołowy – drużyna dziewczęta	IMS	27.10.2021 r.	SP Raciąż	7
8.	Tenis stołowy – drużyna chłopcy	IMS	27.10.2021 r.	SP Pruszcz	7
9.	Unihokej dziewcząt	IMS	9.11.2021 r.	SP Lubiewo	6
10.	Unihokej chłopców	IMS	9.11.2021 r.	SP Lubiewo	6
11.	Unihokej dziewcząt	ID	23.11.2021 r.	SP Gostycyn	5
12.	Unihokej chłopcy	ID	23.11.2021 r.	-----	-----
13.	Mini siatkówka dziewcząt	ID	16.12.2021 r.	SP nr 2 Tuchola	3
14.	Mini siatkówka chłopców	ID	17.12.2021 r.	SP Cekcyn	-----
15.	Siatkówka dziewcząt	IMS	14.01.2022 r.	SP nr 2 Tuchola	5
16.	Siatkówka chłopców	IMS	04.02.2022 r.	SP Cekcyn	7
17.	Piłka ręczna podstawowe i IMS dziewczęta	IMS	-----	SP Kęsowo	3
18.	Piłkarskie „5” dziewczęta	ID	10.05.2022 r.	SP Żalno	5
19.	Piłka nożna dziewczęta	IMS	05.05.2022 r.	SP nr 1 Tuchola	3
20.	Trójbój LA dziewczęta	ID	23.05.2022 r.	SP Cekcyn	2
21.	Trójbój LA chłopcy	ID	23.05.2022 r.	SP nr 2 Tuchola	9

22.	Czwórbój LA	ID	23.05.2022 r.	SP Kęsowo	7
23.	Czwórbój LA	ID	23.05.2022 r.	SP Cekcyn	-----
ID - Igrzyska Dzieci (SZKOŁY PODSTAWOWE roczniki 2009 i młodszy), IMS - Igrzyska Młodzieży Szkolnej (Kl. VII i VIII SP roczniki 2007-2008)					

LICEALIADA -szkoły ponadpodstawowe (rok szkolny 2021 – 2022)				
L.p.	Dyscyplina sportu	Eliminacje powiatowe	Mistrz powiatu	Miejsce na zawodach wojewódzkich
1.	Tenis stołowy drużynowy dziewcząt	18.10.2021 r.	ZSLIA Tuchola	-----
2.	Tenis stołowy drużynowy chłopców	18.10.2021 r.	ZSLiT Tuchola	-----
3.	Piłka siatkowa dziewcząt	23.02.2022 r.	LO Tuchola	6
4.	Piłka siatkowa chłopców	1.03.2022 r.	TL Tuchola	5
5.	Piłka ręczna dziewczęta	14.03.2022 r.	TL Tuchola	5
6.	Piłka ręczna chłopcy	17.03.2022 r.	TL Tuchola	5
7.	Koszykówka chłopców	14.03.2022 r.	TL Tuchola	7
8.	Piłka nożna chłopcy „Na orliku”	23.03.2022	TL Tuchola	6
9.	Piłka nożna dziewcząt „Na orliku”	24.03.2022	ZSLIA Tuchola	4

3. W I semestrze roku szkolnego 2022/2023 od września odbyły się następujące zawody w III kategoriach wiekowych dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Licealiada):

IGRZYSKA DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH NA ROK SZKOLNY 2022 – 2023					
L.p.	Dyscyplina sportu	Kategoria rozgrywek	Eliminacje powiatowe	Szkoła - mistrz powiatu	Miejsce na zawodach wojewódzkich
1.	Piłkarskie „5” chłopcy	ID	29.09.2022	SP nr 2 Tuchola	6
2.	Sztafetowe Biegi przełajowe dziewczęta	ID	5.10.2022 r.	SP Śliwice	3

3.	Sztafetowe Biegi przelajowe chłopcy	ID	5.10.2022 r.	SP Śliwice	3
4.	Sztafetowe Biegi przelajowe dziewczeta	IMS	5.10.2022 r.	SP Kęsowo	4
5.	Sztafetowe Biegi przelajowe chłopcy	IMS	5.10.2022 r.	SP Cekcyn	7
6.	Piłka nożna chłopcy	IMS	12.10.2022 r.	SP Gostycyn	4
7.	Szachy	ID	18.10.2022 r.	SP nr 1 Tuchola	7
8.	Szachy	IMS	18.10.2022 r.	SP Cekcyn	4
9.	Tenis stołowy – drużyna dziewczeta	ID	28.10.2022 r.	SP Gostycyn	8
10.	Tenis stołowy – drużyna chłopcy	ID	28.10.2022 r.	SP Cekcyn	-----
11.	Tenis stołowy – drużyna dziewczeta	IMS	28.10.2022 r.	SP Cekcyn	7
12.	Tenis stołowy – drużyna chłopcy	IMS	28.10.2022	SP Cekcyn	7
13.	Unihokej dziewcząt	IMS	23.11.2022	SP Lubiewo	2
14.	Unihokej chłopców	IMS	23.11.2022	SP Lubiewo	5
15.	Unihokej dziewcząt	ID	28.11.2022	SP Lubiewo	3
16.	Unihokej chłopcy	ID	28.11.2022	SP Gostycyn	5
17.	Piłka ręczna - dziewczeta	ID	15.12.2022 r.	SP Śliwice	5
18.	Piłka ręczna - chłopcy	ID	15.12.2022 r.	SP Śliwice	3

**ID - Igrzyska Dzieci (SZKOŁY PODSTAWOWE roczniki 20010 i młodszy),
IMS - Igrzyska Młodzieży Szkolnej (Kl. VII i VIII SP roczniki 2008-2009)**

LICEALIADA - szkoły ponadpodstawowe (rok szkolny 2022 – 2023)

L.p.	Dyscyplina sportu	Eliminacje powiatowe	Mistrz Powiatu	Miejsce na zawodach wojewódzkich
1.	Sztafetowe Biegi przelajowe dziewczeta	5.10.2022 r.	TL Tuchola	14
2.	Sztafetowe Biegi przelajowe chłopcy	5.10.2022 r.	ZSLiT Tuchola	4
3.	Tenis stołowy drużynowy dziewcząt	18.10.2022 r.	ZSLiA Tuchola	7

4.	Tenis stołowy drużynowy chłopców	18.10.2022 r.	ZSLiT Tuchola	6
5.	Halowa piłka nożna	17.11.2022 r.	LO Tuchola	-----
6.	Piłka ręczna dziewczęta	19.12.2022.	LO Tuchola	6
7.	Piłka ręczna chłopcy	20.12.2022 r.	TL Tuchola	5

IX. Promocja i ochrona zdrowia.

I. Szpital powiatowy

Na terenie powiatu funkcjonuje szpital powiatowy, który jest prowadzony przez spółkę „Szpital Tucholski” Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest Powiat Tucholski.

Wykaz udziałowców wraz z ilością i wartością nabytych udziałów przedstawia poniższa tabela.

Lp.	udziałowiec	ilość udziałów	wartość udziałów	% w całości
1.	Powiat Tucholski	5679	2 839 500,00	81,15
2.	Gmina Tuchola	1100	550 000,00	15,72
3.	Gmina Śliwice	59	29 500,00	0,84
4.	Gmina Cekcyn	52	26 000,00	0,74
5.	Gmina Gostycyn	58	29 000,00	0,83
6.	Gmina Lubiewo	41	20 500,00	0,59
7.	osoby fizyczne	9	4 500,00	0,13
razem :		6998	3 499 000,00	100,00

1. Stan organizacyjno-prawny

W roku 2022 odbyły się dwa Zgromadzenia Wspólników.

Na pierwszym, zwołanym zgodnie z KSH Zwyczajnym Zgromadzeniu w dniu 29 czerwca 2022 r., wspólnicy podjęli m.in. uchwały w sprawach:

- przyjęcia zaktualizowanego Planu Inwestycyjnego Szpitala na lata 2017-2021;

- przyjęcia sprawozdania finansowego Spółki za 2021 rok oraz w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Szpitala;
- pokrycia straty;
- udzielenia absolutorium dla członków Rady Nadzorczej;
- udzielenia absolutorium dla Prezesa Zarządu Spółki;
- przyjęcia Sprawozdania Prezesa Zarządu z wykonania Celów Zarządczych w 2021 roku i przyznania wynagrodzenia uzupełniającego dla Prezesa Zarządu za realizację Celów Zarządczych w 2021 roku.

Na drugim, Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników, w dniu 26 października 2022 roku, podjęto uchwałę w sprawie przyjęcia zaktualizowanego Planu Inwestycyjnego Szpitala Tucholskiego na lata 2017-2023.

W ciągu 2022 roku odbyło się cztery posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki Szpital Tucholski. Omawiano na nich sytuację bieżącą Szpitala.

2. Analiza zatrudnienia i wynagrodzenia

Koszty osobowe w 2022 roku wzrosły o około 11% do roku poprzedniego. Wynikało to głównie z realizacji art.10a ust.1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.poz.374 z późniejszymi zmianami) – dodatki 100% dla osób pracujących w kontakcie z osobami podejrzanymi lub zarażonymi COVID-19, Rozporządzenia Ministra Zdrowia o wypłacie dodatkowych środków pielęgniarcom i ratownikom medycznym oraz Ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz wzrostu minimalnego wynagrodzenia (Ustawa z dnia 10 października 2002 r. r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 z późniejszymi zmianami) oraz z wprowadzonych od 2020 roku Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Przeciętny stan zatrudnienia w 2022 roku przedstawia tabela poniżej:

Tabela Nr. 6 Porównanie stanu zatrudnienia w kolejnych 3 latach:

grupy	2020		2021		2022	
	umowa o pracę	kontrakt	umowa o pracę	kontrakt	umowa o pracę	kontrakt
lekarze	5	77	7	70	6	69
pielęgniarki i położne	87	59	81	63	84	61
pozostali medyczny	41	16	43	28	42	25
administracja	15	1	15	1	15	1
obsługa	5	0	4	0	6	0
pozostali pomocniczy	46	1	44	3	44	2
razem :	199	154	194	165	197	158

Zakładowy Funduszu Świadczeń Socjalnych na koniec 2022 roku wyniósł 100 746,58 zł.

3. Przychody i koszty działalności

a) **informacja o świadczonych usługach** – w omawianym 2022 roku obowiązywały następujące umowy z NFZ :

1. 17-22/BO424/PSZ – leczenie szpitalne;
2. 17-22/BO424/SPO – świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze;
3. 19-23/BO424/PSY – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień;
4. 18-22/BO424/REH – rehabilitacja lecznicza;
5. 11-22/BO424/AOS - ambulatoryjna opieka specjalistyczna;
6. Umowa z Konsorcjum na „Realizację zadań z zakresu Ratownictwa Medycznego”;
7. 20-23/BO424/PDT – transport medyczny;
8. BO424/CHZ – COVID;
9. BO424/CHZG – szczepienia p/grypie;
10. BO424/CHZC -szczepieni p/COVID.

Zakres świadczonych usług przez Szpital w latach 2020-2022 w ujęciu liczbowym przedstawia Tabela Nr. 7 Lecznictwo zamknięte:

oddział	liczba hospitalizowanych		
	2020	2021	2022
wewnętrzny	1 154	1 185	958
kardiologiczny	953	1 077	1 217
ZOL	21	34	28
chirurgiczny	858	836	892
OIT	51	29	62
ginekologiczny	586	556	551
położniczy	779	741	666
neonatologiczny	729	696	640
dzieciocy	459	670	717
razem :	5 590	5 770	5 731
izba przyjęć	ilość porad/badań		
	8 495	11 594	11 729

Tabela Nr. 8 Lecznictwo otwarte:

poradnie	porady lekarskie		
	2020	2021	2022
chirurgiczna	11 552	12 112	13 451
ortopedyczna	4 297	5 418	5 608
dermatologiczna	1 968	2 436	3 315
neurologiczna	2 741	3 455	3 089
zdrowia psychicznego	4 425	4 261	3 863
ginekologiczna	6 332	7 225	7 822
uzależnień	1 894	2 263	2 485
endokrynologiczna	673	719	720
fizykoterapia - zabiegi	86 524	89 483	104 943
kardiologiczna	3 618	4 356	4 487
urologiczna	1 192	1 569	1 617
chorób płuc	2 252	2 523	2 404
nefrologiczna	529	719	706
diabetologiczna	1 476	1 424	1 436
ginek Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	1 493	1 636	1 494
POZ	2 048	1 120	1 338
razem :	133 014	140 719	158 878
dział pomocy doraźnej - wyjazdy	3 168	3 514	3 425

Tabela Nr. 9 Badania diagnostyczne:

rodzaj badania	2020	2021	2022
EKG	21 582	22.445	22 485
RTG	10 332	13 257	13 449
USG	4 533	4 879	4 869
gastroskopia	840	1 045	1 070
kolonoskopia	485	564	543
bronchoskopia	12	13	10
próby wysilkowe	548	509	464
doppler	526	557	666
echo serca	1 423	1 485	1 571
EKG przelykowa	0	13	11
EKG obciążeniowa	8	0	1
holter	933	958	1 009
TK	1 920	2 198	2 517

spirometria	489	355	471
razem :	43 631	48 278	49 136

W 2022 roku wykonano również:

1. **operacje** – 1.028, z czego:
 - dla oddz. chirurgicznego – 473 operacji;
 - dla oddz. ginekologicznego – 555 operacji.
2. **zabiegi** – 8.103, z czego:
 - dla oddz. chirurgicznego – 185 zabiegów;
 - dla oddz. ginekologicznego – 197 zabiegów;
 - dla poradni – 6.055 zabiegów;
 - zabiegi kardiologii inwazyjnej – 1 666 z czego:
 - diagnostyczne – 587;
 - inwazyjne – 1 079.
3. **znieczulenia do zabiegów** – 253, z czego:
 - dla oddz. chirurgicznego – 77 znieczulenia;
 - dla oddz. ginekologicznego – 176 znieczuleń.
4. **Porody** w ilości 639, z czego 6 w znieczuleniu.

b) struktura przychodów

W 2022 roku uzyskano większe o 21% do roku 2021 przychody w ramach kontraktu z NFZ.

Lp.	treść		kontrakt	faktury
1.	umowa	SZP		
	PSZ ryczałt + nielimitowane	Wewnętrzny	5 242 328,41	5 242 328,41
		COVID (oddział + inne zakresy)	1 549 471,84	1 549 471,84
		OIT	2 957 206,88	2 957 206,88
		Pediatryczny	2 313 704,97	2 313 704,97
		Neonatologia	1 360 632,94	1 360 632,94
		Gin-Pol.	4 251 163,60	4 251 163,60
		Kardiologiczny	7 518 493,96	7 518 493,96
		Chirurgiczny	5 530 775,98	5 530 775,98
		Izba Przyjęć	2 007 080,66	2 007 080,66
		AOS		

		Por chirurgiczna	1 209 450,82	1 209 450,82
		por uraz ortopedyczna	833 023,26	833 023,26
		Por dermatologiczna	426 626,59	426 626,59
		Por endokrynologiczna	99 072,60	99 072,60
		Por.gin-polożnicza	1 324 743,16	1 324 743,16
		Por pol gin Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	227 846,95	227 846,95
		Por chorób płuc	289 399,48	289 399,48
		Por kardiologiczna	751 206,49	751 206,49
		Por neurologiczna	285 236,32	285 236,32
		Por. urologiczna	261 889,00	261 889,00
		por diabetologiczna	106 581,79	106 581,79
		por nefrologiczna	73 877,09	73 877,09
		razem :	38 619 812,79	38 619 812,79
2.	SPO	SPO	1 311 991,31	1 311 991,31
3.	ASDK	GASTROSKOPIA	197 224,35	197 224,35
		KOLONOSKOPIA	199 267,58	199 267,58
		TK	346 252,42	346 252,42
		razem :	742 744,35	742 744,35
4.	REH	reh ambulatoryjna	1 576 006,99	1 576 006,99
5	PSY	por zdrowia psychiczn	304 188,96	304 188,96
		por uzależnień	222 459,31	222 459,31
		ośrodek dla dzieci	744 315,25	744 315,25
		razem :	1 270 963,52	1 270 963,52
5	RTM		5 727 994,29	5 727 994,29
6	PDT transport medyczny		2 745 011,34	2 745 011,34
7	POZN		1 212 019,47	1 212 019,47
razem :			53 206 544,06	53 206 544,06

c) koszty działalności

W 2022 roku koszty z działalności podstawowej wzrosły o 9 %, a różnicę w stosunku do roku 2021 przedstawia Tabela Nr 11:

rodzaj	2021		2022	
	tys zł	%	tys zł	%
1. zużycie materiałów	4 197	7,5	3 515	5,8
- leki	1 788	3,2	1 467	2,4
- żywność	16	0	23	0
- sprzęt 1x i odczynniki	1 180	2,1	777	1,3
- pozostałe	1 213	2,2	1 248	2,1
2. zużycie energii	629	1,1	831	1,4
- elektrycznej	418	0,8	580	1,0
- ciepłej	211	0,3	251	0,4
3. usługi obce	17 508	31,6	19 520	32,1
- medyczne	8 198	14,7	9 927	16,3
- dzierżawa	183	0,3	183	0,3
- catering	416	0,7	498	0,8
- 4Heart	5 767	10,7	7 217	11,9
- pozostałe	2 879	5,2	1 695	2,8
4. wynagrodzenia	29 090	52,2	31 965	52,5
- ze stosunku pracy	11 734	21,1	12 912	21,2
- z umów cywilno-prawnych	17 356	31,1	19 053	31,3
5. Świadczenia pracownicze	2 416	4,3	3 047	5,0
6. amortyzacja	1 660	3,0	1 666	2,7
7. pozostałe	196	0,3	300	0,5
Razem :	55 696	100	60 843	100

4. Projekty i inwestycje w 2022 roku.

1. „Szpital Tucholski” nadal realizuje „*Program badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania raka jelita grubego*”. Do końca roku 2022 wykonaliśmy blisko 1360 kolonoskopii . Pierwotnie zakończenie realizacji zadania planowane było na koniec roku 2020. powodu pandemii koronawirusa i wynikające z niej czasowe wstrzymywanie badań oraz oszczędności powstałe podczas realizacji, co wpłynęło na możliwość wykonania więcej kolonoskopii niż zakładaliśmy, termin ten był przesuwany. Z uwagi na kończącą się pulę środków finansowych przeznaczonych na realizację projektu, przewidujemy, że aktualny planowany termin zakończenia tj. wrzesień br. będzie ostateczny.

Całkowity koszt projektu to 1 178 178,00 zł.

2. „Szpital Tucholski” jest w trakcie realizacji projektu **„Budowa Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego”** dofinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Prace budowlane rozpoczęły się w marcu 2021r. W nowym budynku o planowanej powierzchni całkowitej 2794,80 m2 obok Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego docelowo znaleźć się ma się także m.in. Zakład Rehabilitacji. Pierwotnie planowany całkowity koszt inwestycji miał wynieść ok 11 mln zł. z wydatkami kwalifikowalnymi dotyczącymi budowy samego ZO-L w wysokości 5,7 mln zł i dofinansowaniem blisko 4,9 mln zł.

W kwietniu 2022r. Wykonawca robót budowlanych zwrócił się do Szpitala z wnioskiem o waloryzację umowy, argumentując to przede wszystkim galopującą inflacją (znaczny wzrost kosztów materiałów budowlanych, wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę) i reperkusjami wojny na Ukrainie. Po przeprowadzonych negocjacjach koszt tego zadania wzrósł o 1 milion złotych (z kwoty 10 641 837,86 na 11 641 837,86 zł brutto). W II kwartale 2023r. planowane jest ogłoszenie przetargów w celu wyłonienia dostawców sprzętu, w który wyposażony będzie nowy budynek. Szacujemy, że koszt tego zadania także będzie wyższy niż założyliśmy w pierwotnym wniosku o dofinansowanie. Zarząd Szpitala czyni starania zmierzające do pozyskania dodatkowych środków finansowych na dokończenie inwestycji. Zakończenie projektu przewidziane jest na koniec czerwca 2023r.

II. Pozostałe działania w obszarze zdrowia.

Promocja i ochrona zdrowia.

Zadania powiatu w zakresie ochrony zdrowia obejmują m.in.: tworzenie strategii i planowanie polityki ochrony zdrowia na terenie powiatu oraz podejmowanie działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia.

1. W 2022 roku szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu tucholskiego w ramach swojej działalności edukacyjnej realizowały ogólnopolski program profilaktyki czerniaka w edycji 2021/2022. Program jest realizowany na zaproszenie Studenckiego Koła Naukowego Onkoma przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego (SKN ONKOMA). Program ma na celu uświadamianie młodych ludzi o sytuacjach zwiększających zagrożenie związane z tym nowotworem skóry. Ponadto w ramach programu są przekazywane treści dotyczące samokontroli znamion i innych niepokojących objawów skórnych. W 22 lekcjach przeprowadzonych przez nauczycieli szkół powiatowych wzięło udział 181 uczniów. Program ten jest także realizowany w bieżącym roku szkolnym od września 2022 r. W programie biorą udział przede wszystkim uczniowie klas I.
2. Do zadań powiatu należy także ustalenie rozkładu godzin pracy ogólnodostępnych aptek Powiatu Tucholskiego. Rada Powiatu Tucholskiego podejmowała w 2021 roku uchwałę w tej sprawie ustalając także grafik dyżurów aptek w porze nocnej i w święta na rok 2022. Uchwała w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy ogólnodostępnych aptek Powiatu Tucholskiego zostały przekazane celem wykonania do wszystkich aptek w powiecie tucholskim, w tym do 7 aptek dyżurujących.

X. Edukacja publiczna.

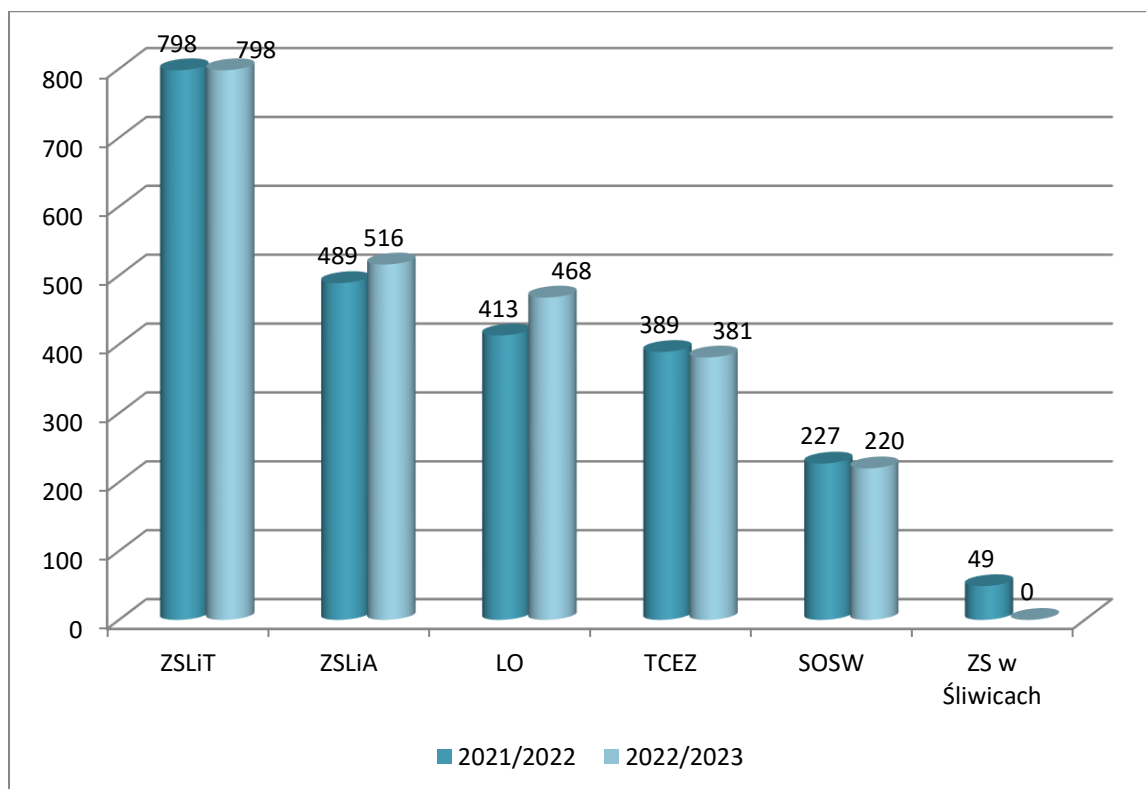
Powiat Tucholski jest organem prowadzącym dla szkół i placówek oświatowych:

1. Liceum Ogólnokształcące im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi,
2. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi,
3. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych im. Leona Janty – Polczyńskiego w Tucholi,
4. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tucholi,
5. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi,
6. Zespół Szkół w Śliwicach – szkoła zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2022 r.,
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi.

Obsługą finansową jednostek oświatowych zajmuje się Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi.

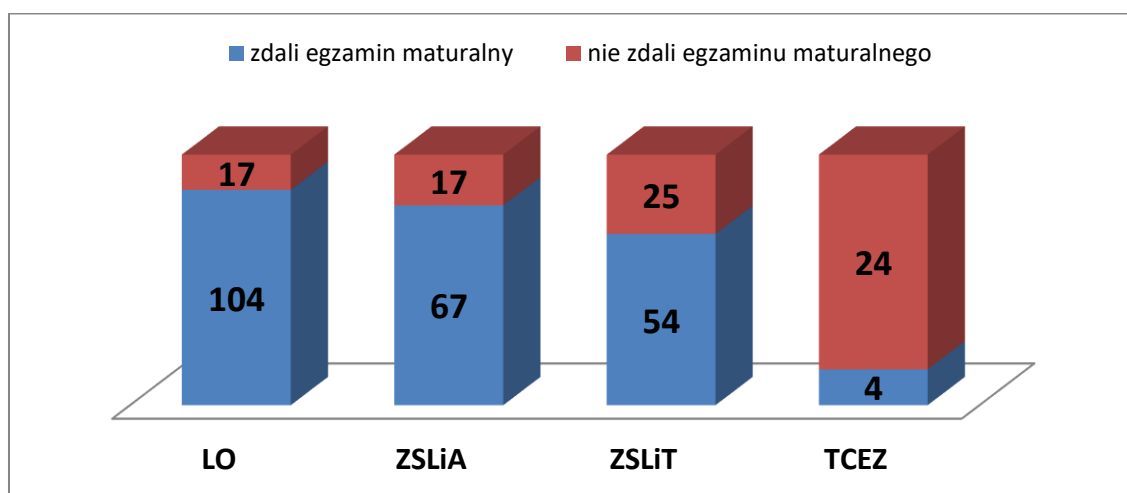
Na terenie powiatu funkcjonuje także Technikum Leśne im. Adama Loreta w Tucholi prowadzone przez Ministra Środowiska.

Liczbę uczniów w latach szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023 wg danych z Systemu Informacji Oświatowej przedstawia niżej zamieszczony wykres.

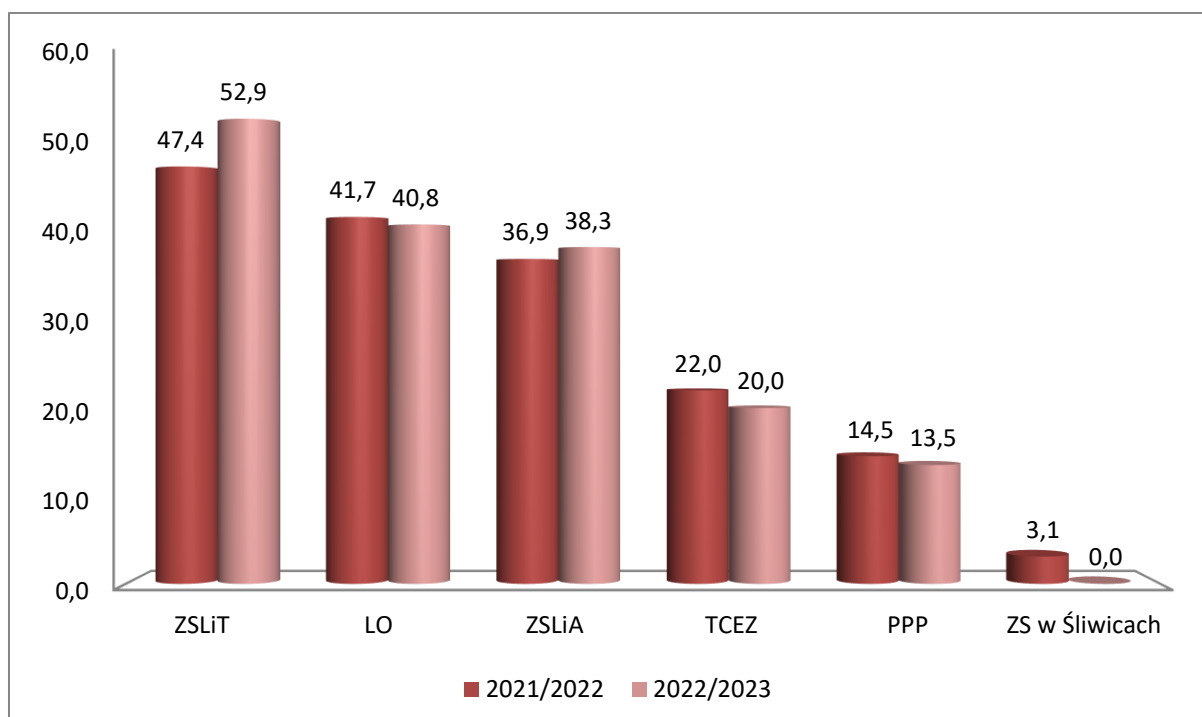

Zdawalność egzaminu maturalnego w 2022 r.

2022 r.	Liczba uczniów przystępujących do matury	Liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny
LO	121	104
ZSLiA	84	67
ZSLiT	79	54
TCEZ	24	4

Poniżej zamieszczony wykres przedstawia liczbę etatów nauczycielskich ogółem wg danych z Systemu Informacji Oświatowej w latach szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023.

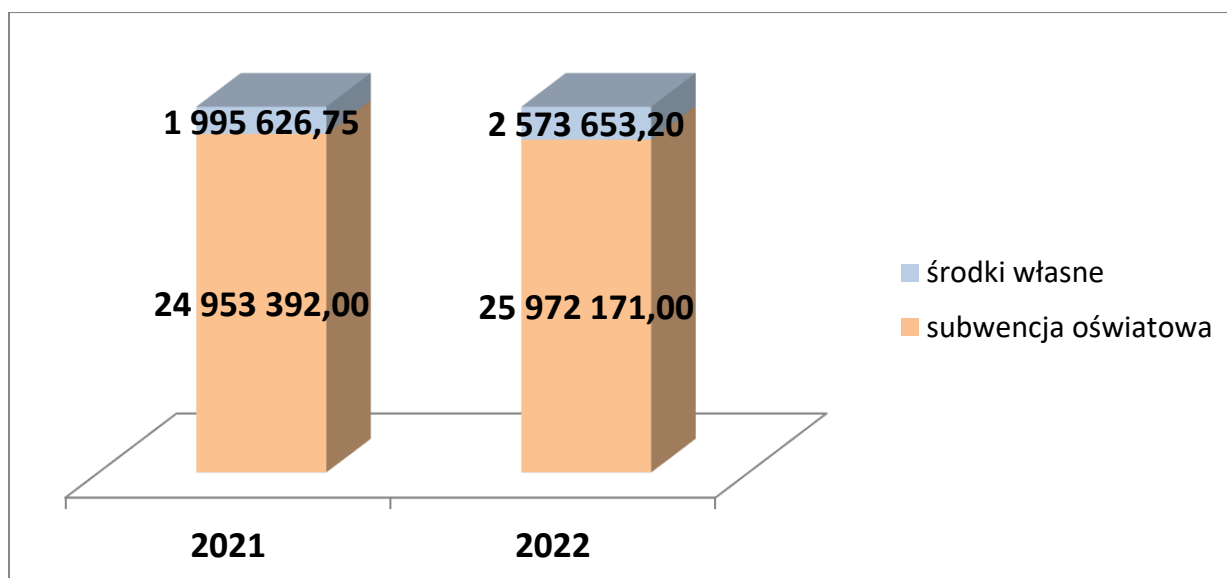

W szkołach i placówkach oświatowych w 2022 r. realizowane były projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

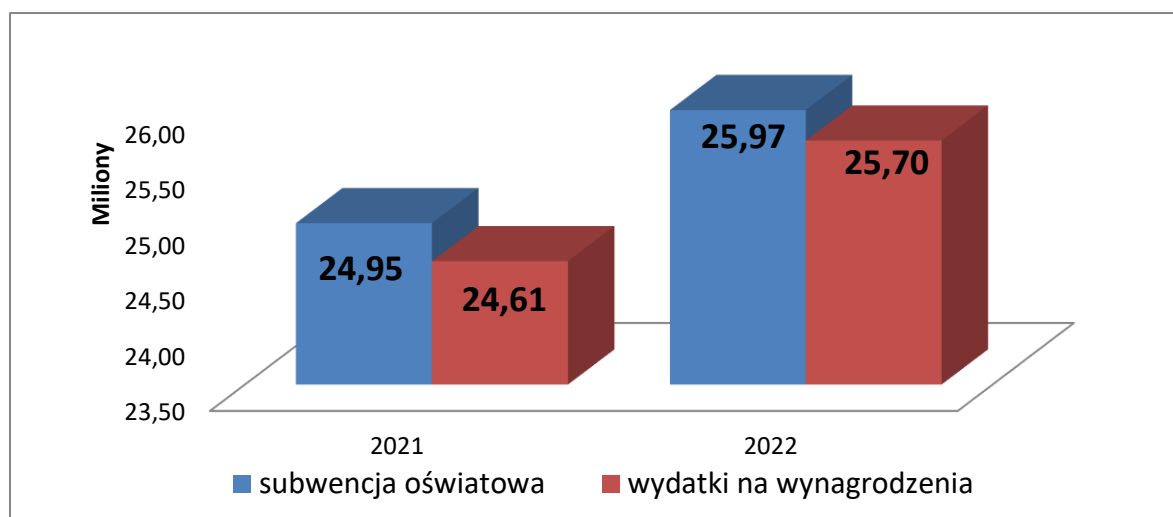
Nazwa projektu	Szkoła realizująca projekt	Finansowanie
Region Nauk Ścisłych II	LO ZSLiA	Europejskiego Funduszu Społecznego/ Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	LO	Program Rządowy
Edukacja finansowana z funduszy EOG i funduszy norweskich 2014-2021- "Norwegian innovations, in working with students with learning difficulties and social disabilities"	ZSLiA	w ramach programu ERASMUS+ Projekt realizowany jest we współpracy ze Stowarzyszeniem EUROPEA-POLSKA.
Umowa stażowa 2020-1-PL01-KE101-078873/30/T		
Europejska Olimpiada Rolnicza		
Poznaj Polskę	LO, ZSLiA, ZSLiT	Program Rządowy

Finansowanie zadań oświatowych.

Źródła finansowania zadań oświatowych w latach 2021-2022.

Zestawienie subwencji oświatowej z wydatkami na wynagrodzenia w latach 2021-2022.

XI. Administracja architektoniczno-budowlana.

Wydział Budownictwa i Komunikacji

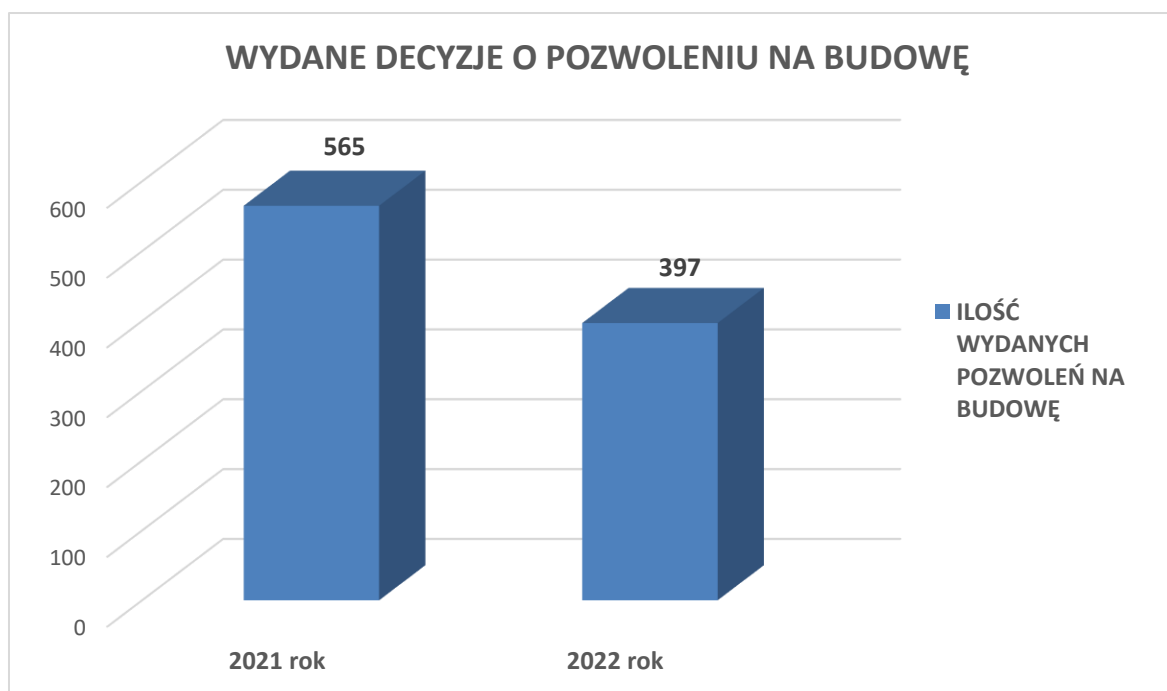
Referat Budownictwa realizuje zadania wynikające z ustaw w szczególności: prawo budowlane, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o własności lokali, o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, o ochronie zabytków i opiece na zabytkami, o gospodarce nieruchomościami, o statystyce publicznej, o samorządzie powiatowym.

Ze względu na specyfikę składanych wniosków niezbędny jest czas do ich sprawdzenia, wezwania do uzupełnienia wniosku oraz przeprowadzenia postępowania administracyjnego. W myśl ustawy Prawo budowlane organ zobowiązany jest wydać decyzje administracyjne w terminie 65 dni, jednakże Referat stara się załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (w zależności od skomplikowania sprawy).

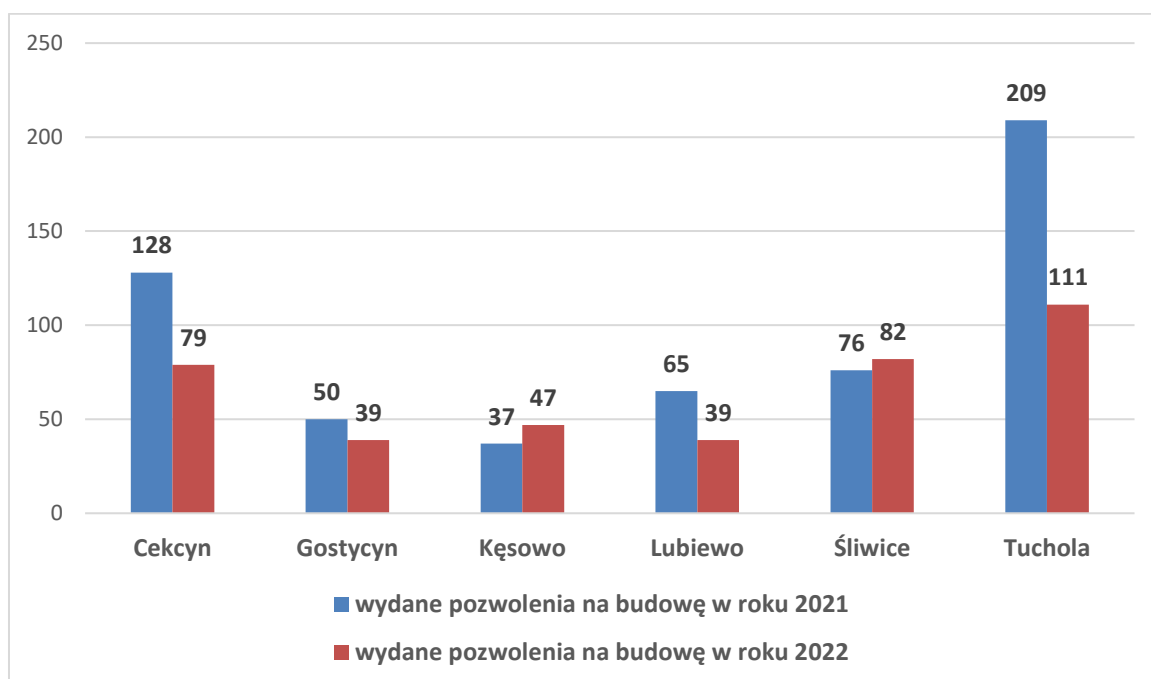
W roku 2022 średni czas oczekiwania na decyzje:

- pozwoleniu na wykonanie robót budowlanych obejmujących zewnętrzną i wewnętrzną instalację gazu wynosił do 10 dni,
- decyzje na budowę, przebudowę, nadbudowę budynków - średni czas oczekiwania wynosił 35 dni,
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID) – organ zobowiązany jest wydać decyzję w terminie 90 dni. W roku 2022 wydano 3 decyzje ZRID, średni czas oczekiwania wyniósł ok. 75 dni. Każdorazowo czasookres uzależniony jest od kompletności złożonego wniosku wraz z projektami budowlanymi, a także konieczności dwukrotnej publikacji na stronie biuletynu informacji publicznej oraz w prasie lokalnej na minimum 14 dni każdorazowo.

Poniżej przedstawiono w tabelach dane liczbowe ruchu budowlanego na terenie powiatu tucholskiego za lata 2021 i 2022

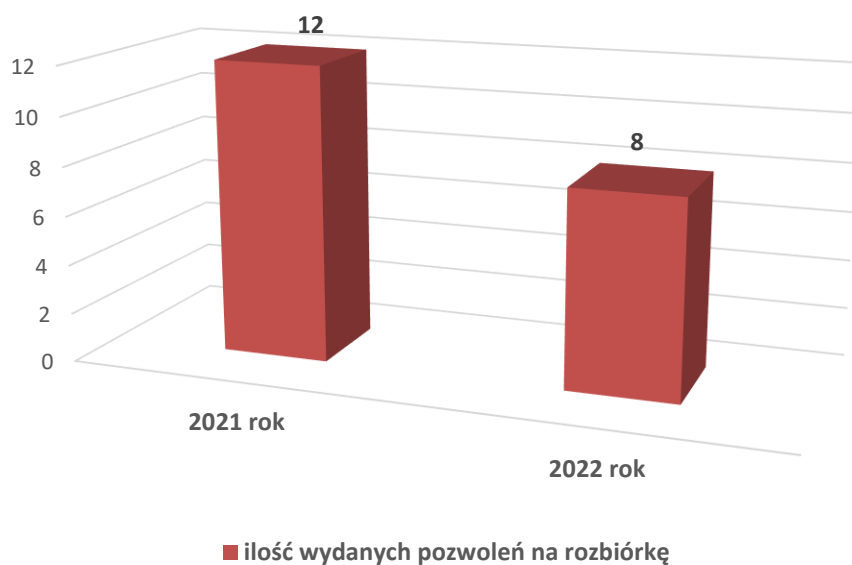
Wydane decyzje o pozwoleniu na budowę w rozbiu na gminy

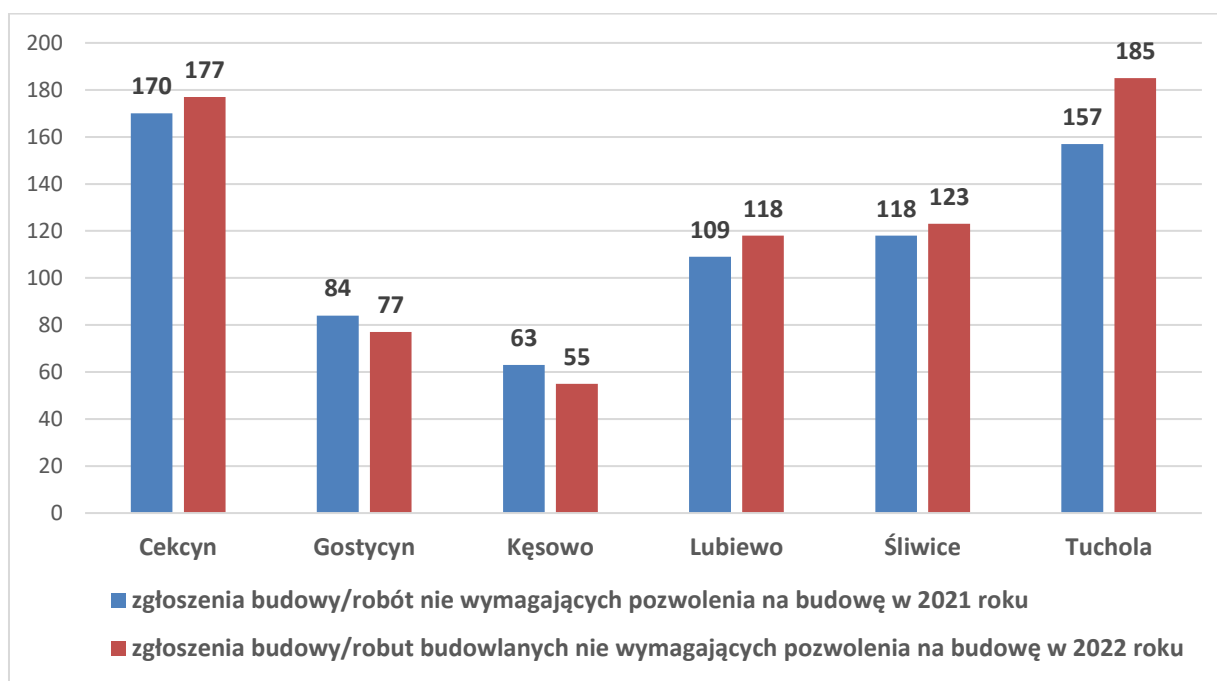
Od dnia 3 stycznia 2022 r. zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1a nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, budowa wolno stojących, nie więcej niż dwukondygnacyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 m², których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane, a budowa jest prowadzona w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestora.

W roku 2022 złożono 13 zgłoszeń budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 m².

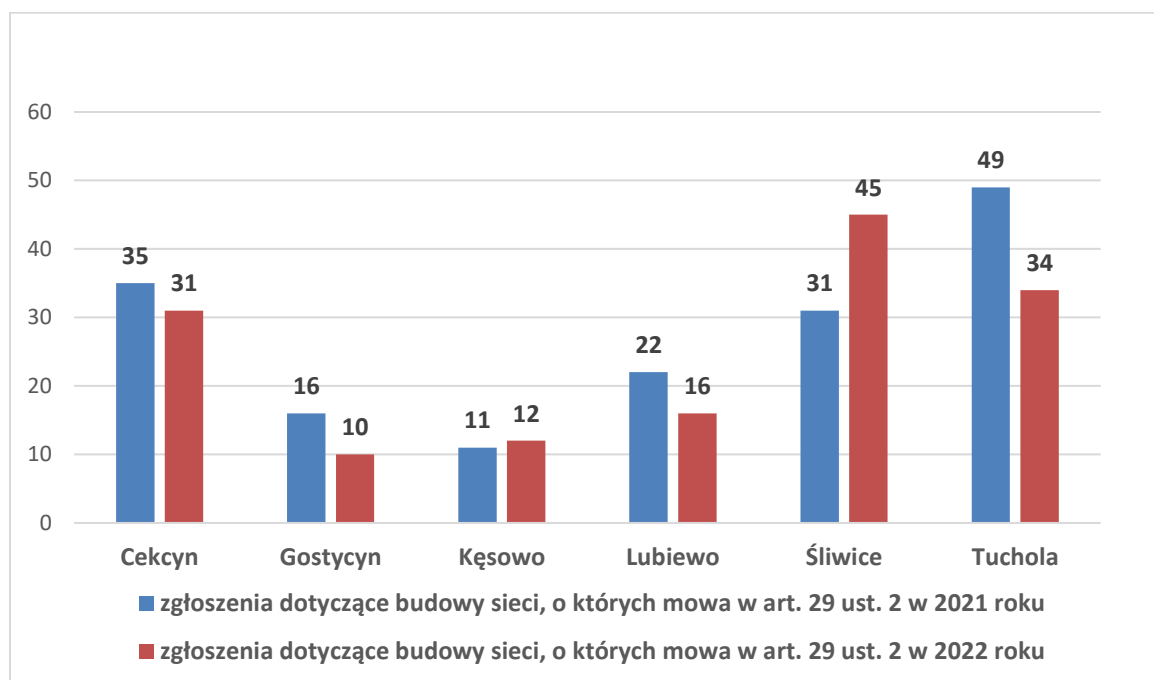
Wydane decyzje o pozwoleniu na rozbiórkę

zgłoszenia budowy/robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę

zgłoszenia dotyczące budowy sieci

Od 19 września 2021 r. zmieniły się zapisy ustawy Prawo budowlane umożliwiające inwestorom składanie:

- ✓ wniosków o pozwolenie na budowę wraz z załącznikami (w tym projektami budowlanymi),
- ✓ zgłoszeń budowy/robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę, w wersji elektronicznej, za pomocą platformy ePUAP.

W roku 2022 do tutejszego urzędu wpłynęły cztery wnioski o pozwolenie na budowę w wersji elektronicznej oraz 1 zgłoszenie budowy nie wymagającej pozwolenia na budowę.

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływa również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi. Ponadto do zadań Referatu należy archiwizacja, kontrola zarządcza, prowadzenie rejestrów, wprowadzanie danych do programu RWDZ, sprawozdawczość: miesięczna (B-06), kwartalna (B-05), kwartalna (wydane decyzje i wnioski ZRID), półroczna (GUNB). Wytworzona w Referacie dokumentacja wymaga przygotowania do archiwizacji, zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz jej przekazania do archiwum mieszczącego się w budynku na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

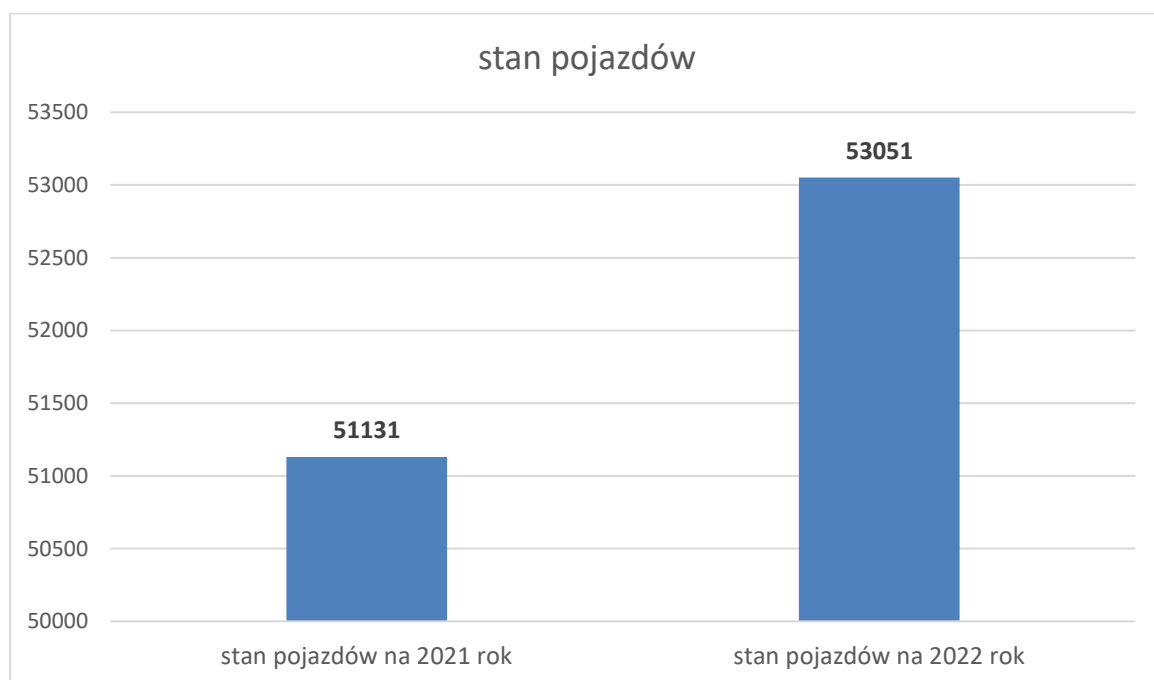
Pracownicy Referatu realizują także inne zadania zlecone przez Zarząd Powiatu Tucholskiego np. udział w konsultacjach z zakresu przepisów Prawa budowlanego na rzecz jednostek powiatowych, udział w pracach zespołów powołanych przez Starostę, udział w konsultacjach z przedstawicielami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, Delegatura w Bydgoszczy w zakresie opiniowania planowanych zamierzeń inwestycyjnych zarówno powiatowych jak i innych np. gminy czy parafie z terenu powiatu tucholskiego.

XII. Komunikacja.

Wydział Budownictwa i Komunikacji

Referat Komunikacji realizuje zadania związane z rejestracją pojazdów, wydawaniem i zatrzymywaniem dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem, wydawaniem licencji i zezwoleń na wykonywanie transportu drogowego, zadania związane z publicznym transportem zbiorowym, zadania z zakresu usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów oraz usuwania statków lub innych obiektów pływających, nadzór nad stacjami diagnostycznymi oraz ośrodkami szkolenia kierowców.

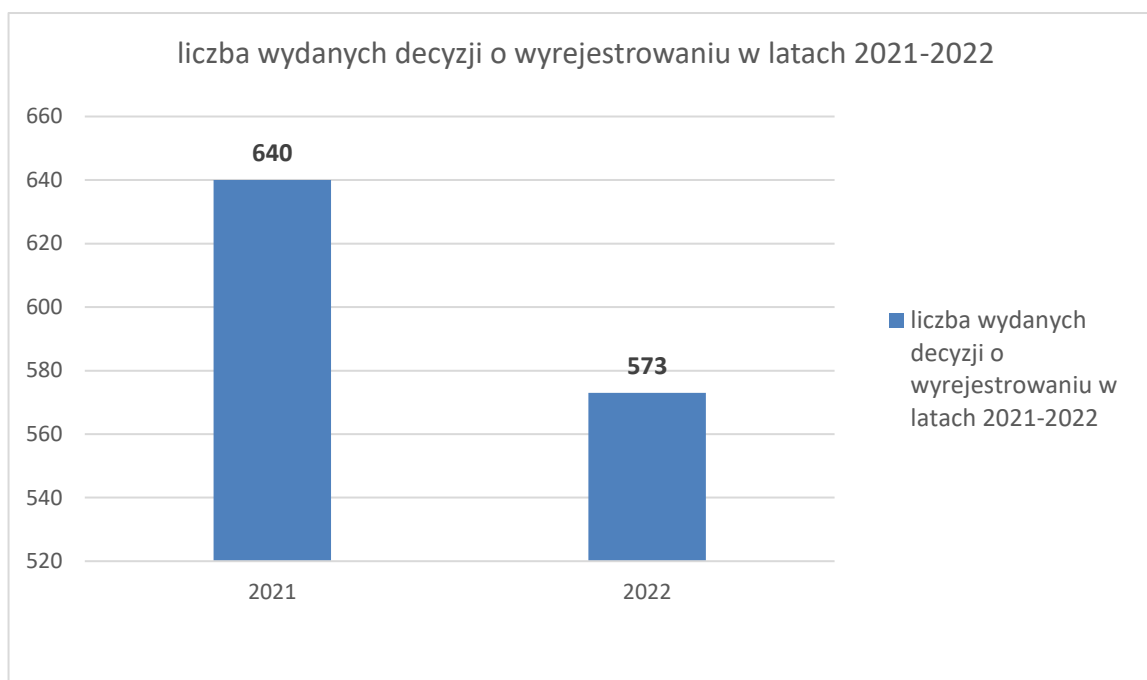
Ilość spraw dot. rejestracji pojazdów załatwionych w latach 2021 i 2022

Wg prowadzonej ewidencji ilość zarejestrowanych pojazdów na dzień 31 grudnia 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 1 920 pojazdów. Na liczbę 53 051 pojazdów zarejestrowanych na dzień 31.12.2022 r. składają się:

- samochody osobowe - 32 799 szt.,
- samochody ciężarowe – 3 872 szt.
- motocykle - 1 905 szt.,
- motorowery – 3 280 szt.,
- pozostałe pojazdy – 11 195 szt.

W zakresie rejestracji pojazdów w roku 2021 zarejestrowano 4894 pojazdów (w tym: 17 na tablicach indywidualnych i 6 zabytkowych), natomiast w roku 2022 zarejestrowano 4080 pojazdów (w tym: 20 na tablicach indywidualnych i 9 zabytkowych).

W zakresie rejestracji pojazdów wykonywane są też inne czynności z tym związane np. zamawianie druków, tablic rejestracyjnych, prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania, wydawanie decyzji, uzupełnianie zapisów w kartach pojazdów i dowodach rejestracyjnych, a także kserowanie wszystkich dokumentów składanych do wniosku, prowadzenie spisu spraw, archiwizacja, itd. Ponadto w Referacie wydawane są również decyzje o wyrejestrowaniu pojazdu z powodu demontażu kradzieży lub zbycia za granicę. W 2022 roku wydano 573 decyzji, w tym: z powodu demontażu - 518, kradzieży - 4 oraz zbycia za granicę - 51.

W związku z wprowadzeniem od 01 stycznia 2020 r. postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kar administracyjnych organ obowiązany jest naliczać kary za nie dopełnienie obowiązku zgłoszenia nabycia/ zbycia oraz rejestracji pojazdu w ustawowym terminie.

W roku 2022 wydano 516 decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej za przekroczenie ww. obowiązku. Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego złożono od 69 wydanych decyzji, z czego 63 decyzje utrzymano w mocy; a 6 uchylono, ze wskazaniem nałożenia pouczenia. W roku 2022 dochód z tego tytułu wyniósł 81.700 zł.

Referat Komunikacji realizuje także zadania z zakresu wydawania praw jazdy m. in.:

- przyjmowanie PKK (profil kandydata na kierowcę),
- wydawanie praw jazdy,
- wydawanie cofniętych praw jazdy wraz z decyzją,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy,
- wydawanie zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi,
- wydawanie decyzji o skierowaniu na badania lekarskie i psychologiczne kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, przesłuchanie świadka, wydanie decyzji administracyjnej),
- wydawanie decyzji o przywróceniu uprawnień,

- prowadzenie korespondencji wymagająca udzielenia odpowiedzi np. zapytania GOPS-u, Policji, Prokuratury, innych jednostek samorządowych, w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli prędkość powyżej 50 km/h w terenie zabudowanym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli dozwoloną ilość 24 punktów karnych.

Dla przykładu w roku 2022 wydano 541 nowe uprawnienia do kierowania pojazdami, natomiast w roku 2021 wydano 549 uprawnień. W roku 2022 ilość wydanych decyzji w zakresie przekroczenia prędkości więcej niż 50 km/h – 19, natomiast w roku 2021 wydano 35 decyzji. W odniesieniu do decyzji administracyjnych w sprawie zatrzymania uprawnień z powodu kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem alkoholu lub środka podobnie działającego do alkoholu w roku 2022 wydano ich 72, natomiast w roku 2021 wydano 60 decyzji.

Ponadto w ramach zadań Referatu wykonywane są wszystkie zadania związane z:

- ośrodkami szkolenia kierowców (m.in. bieżąca korespondencja, analiza składanych przez OSK informacji o kursantach, przygotowywanie statystyki o zdawalności, prowadzenie rejestrów);
- stacjami kontroli pojazdów (korespondencja, prowadzenie rejestrów, wydawanie zaświadczeń stacji, wydawanie uprawnień diagnosty);
- wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy (sprawdzanie kpl. wniosków, wydawanie zaświadczeń, zezwoleń, wypisów i licencji);
- usuwanie statków i pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych (przygotowywanie korespondencji, umów, uchwał, prowadzenie spraw związanych z przepadkiem pojazdów na rzecz powiatu);
- prowadzenie spraw dot. przeprawy promowej;
- sprawy związane z publicznym transportem zbiorowym;
- bieżące wprowadzanie danych do CEIDG.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym co najmniej raz w roku Starosta zobowiązany jest przeprowadzać kontrole stacji kontroli pojazdów i ośrodków szkolenia kierowców.

W odniesieniu do stacji kontroli pojazdów w roku 2022 przeprowadzono 8 kontroli. W trakcie kontroli sprawdzane są zarówno dokumentacja prowadzona przez przedsiębiorcę, zachowanie odpowiednich terminów przy wystawianiu stosownych dokumentów, sposobu i prawidłowości prowadzenia okresowych kart poszczególnych urządzeń, jak i wyposażenie stacji, o której mowa w art. 83 b ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz rozporządzeniach wykonawczych. W wyniku kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Ponadto w roku 2022 przeprowadzono 11 kontroli Ośrodków Szkolenia Kierowców. W trakcie kontroli – w Ośrodkach sprawdzana jest infrastruktura ośrodka wraz z pomiarami (m.in. sala wykładowa, pomieszczenie biurowe, plac manewrowy oraz pojazdy przeznaczone do nauki jazdy), dokumenty zatrudnionych w ośrodku instruktorów oraz ich kwalifikacje, zgodność

prowadzonych kursów z przepisami oraz informacjami przekazywanymi Staroście. W wyniku kontroli wydano 9 zaleceń pokontrolnych.

W ramach zadań Referatu realizowane są także zadania wynikające z ustawy o transporcie drogowym. Starosta w roku 2022 wydał m. in. zezwolenia:

- 1) zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy i osób – 7 szt.,
- 2) zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne rzeczy i osób – 6,
- 3) zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego – 35.

Zgodnie z art. 84 ust. 2 tejże ustawy organ przeprowadza kontrole zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji, zezwoleń lub zaświadczeń na przewóz na potrzeby własne przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat. W roku 2022 przeprowadzono 9 kontroli, z czego w trakcie kontroli 3 firmy poinformowały o zaprzestaniu prowadzenia działalności. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast udzielono pouczenia.

Natomiast u jednego przedsiębiorcy kontrolę wszczęto w związku informacją otrzymaną z Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego w sprawie naruszeń mogących stanowić podstawę do wszczęcia postępowania dotyczącego zbadania dobrej reputacji. Po analizie zebranego materiału wykazano, iż dobra reputacja nie została naruszona.

Publiczny transport zbiorowy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, Powiat włączył się w proces wdrażania Rządowego programu, którego celem jest rozwój autobusowych linii komunikacyjnych na obszarach dotąd wykluczonych komunikacyjnie lub też z ograniczoną dostępnością, umożliwiając tym samym mieszkańcom terenów wiejskich i podmiejskich dojazd do sąsiednich gmin oraz większych ośrodków miejskich, będących lokalnymi centrami administracyjnymi lub gospodarczymi.

W roku 2021 została zawarta umowa pomiędzy Powiatem Tucholskim (Organizatorem) a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Chojnicach Sp. z o.o. (Operatorem) na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w powiatowych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym, na obszarze Powiatu Tucholskiego, która obowiązywała również w roku 2022. Powiat realizuje przewozy osób na 11 liniach komunikacyjnych mających charakter użyteczności publicznej.

Zgodnie z przepisami powołanej ustawy, organizatorzy otrzymują dofinansowanie do kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej o charakterze użyteczności publicznej. Dopłatę w 2022 roku ustalono w kwocie 3,00 zł do 1 wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

Powołując się na ww. ustawę Powiat Tucholski zawarł umowę z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim na udzielenie ze środków Funduszu dopłaty do realizacji zadań własnych Organizatora dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wysokość dofinansowania przekazana przez Wojewodę dla Organizatora w roku kalendarzowym 2022 to kwota 244 867,79 zł. Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej na 11 liniach komunikacyjnych wykazana w wozokilometrach wyniosła 151 858.

Z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym, przy przewozach osób na podstawie jednorazowych biletów ulgowych oraz imiennych miesięcznych biletów ulgowych, zostało zawarte porozumienie pomiędzy

Powiatem Tucholskim a Marszałkiem Województwa Kujawsko – Pomorskiego. W związku z powyższym zostały przekazane Organizatorowi rekompensaty w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym do wysokości poniesionej z tego tytułu straty przez Operatora. W roku 2021 kwota rekompensaty przekazana Organizatorowi wynosiła 164.618,39 zł.

Rozpiętość zadań realizowanych w Wydziale jest bardzo duża i zarazem wymaga odpowiedzialnego i merytorycznego załatwienia. Wytworzona w Referacie dokumentacja wymaga przygotowania do archiwizacji, zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz jej składowania w archiwum mieszczącym się w budynku księżnicy przy ul. Pocztowej oraz na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Elektromobilność

Pojazdy elektryczne w powiecie tucholskim

W powiecie tucholskim jest zarejestrowanych wg stanu na dzień 31.12.2022 r.:

35 pojazdów elektrycznych, w tym: 13 samochodów elektrycznych, 20 motorowerów i 2 motocykle.

Stacja ładowania pojazdów

Na terenie powiatu tucholskiego zlokalizowanych jest 7 stacji ładowania pojazdów elektrycznych: przy Zakładzie Aktywności Zawodowej przy ul. Świeckiej 89a w Tucholi, na terenie Nadleśnictwa: Trzebciny (gm. Cekcyn), Tuchola (miejscowość Gołębek, gm. Cekcyn), Zamrzenia (gm. Lubiewo), Woziwoda, gm. Tuchola oraz przy Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych w Plaskoszu.

Wykonywanie innych czynności w Referacie

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływała również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi, np. zapytania z Urzędu Skarbowego, Policji, Prokuratury, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie rejestracji pojazdów oraz uprawnień kierowców.

Referat przyjmuje interesantów na bieżąco i większość spraw związanych z rejestracją pojazdów, wydawaniem praw jazdy i wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy, są wydawane wnioskodawcy w dniu złożenia wniosku.

W roku 2022 Wydział gospodarował środkami publicznymi zgodnie z art. 254 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w granicach kwot określonych w planie finansowym.

XIII. Geodezja, kartografia i kataster.

Do zadań starosty jako organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w Polsce należy w szczególności: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, gleboznawczej klasyfikacji gruntów, tworzenie, prowadzenie i udostępnianie prowadzonych baz danych, tworzenie i udostępnianie standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu, zakładanie osnów szczegółowych, przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości

oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości, ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

Wyszczególnione wyżej zadania wykonywało w roku sprawozdawczym 7 pracowników stałych oraz 2 pracowników zatrudnionych na czas określony.

W zakresie prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przyjęto 2196 zgłoszeń prac, 2123 operatów technicznych oraz zrealizowano 3772 zamówienia na dokumenty i materiały państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (wypisy, wyrisy, kopie map i dokumentów, informacje). Wprowadzono 4191 zmian w ewidencji gruntów i budynków oraz dokonano 452 uzgodnień usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu. Wydano 4 decyzje administracyjne z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Wpływy ze sprzedaży materiałów oraz obsługi prac geodezyjnych i kartograficznych wyniosły 696 323,70 zł.

Przy wsparciu środków budżetowych Wojewody usunięto przyrostek LP w identyfikatorze działki oraz dostosowano zapis numeru księgi wieczystej za kwotę 17.000,00 zł, opracowano dokumentację do aktualizacji ewidencji lokali na podstawie danych zawartych w księgach wieczystych za kwotę 21 900,00 zł, uzupełniono digitalizację operatów technicznych za kwotę 16 645,00 zł, wykonano projekty aktualizacji klasyfikacji gruntów dotychczas niesklasyfikowanych za kwotę 19 700,00 zł.

W roku sprawozdawczym rozpoczęto dwuletnie zadanie inwestycyjne dotyczące uruchomienia Portalu Geodety i Portalu Narad Koordynacyjnych za łączną kwotę 68 634,00 zł (kwota w roku 2022 wyniosła 34 317,00 zł) oraz uruchomiono usługę WMS/WFS za kwotę 6 150,00 zł.

W roku 2022 Powiat Tucholski zakończył zadanie dotyczące założenia baz danych BDOT500 i GESUT połączone z digitalizacją wybranych dokumentów zasobu w ramach projektu pod nazwą „Digitalizacja dokumentów PZGiK, utworzenie baz danych BDOT500 i GESUT oraz przeprowadzenie działań harmonizujących zbiory danych powiatu tucholskiego realizowanych w ramach projektu Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz ze środków budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak też partnerów projektu. Umowa została zakończona w czerwcu 2022 r., a jej łączny koszt wyniósł 1 770 000,00 zł. W ramach tego samego projektu dokonano też zakupu infrastruktury IT za kwotę 127 784,40 zł.

W związku ze zrealizowaniem wszystkich celów Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego Powiat Tucholski wystąpił z wnioskiem o likwidację i rozwiązanie związku. W dniu 28 grudnia 2022 r. Zgromadzenie Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania związku.

XIV. Gospodarka nieruchomościami.

Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody.

Powiat Tucholski jest właścicielem niżej wymienionych nieruchomości położonych na terenie:

Tucholi działki nr:

- 1460/7, 1469/23 – pow. 0,6655 ha - w zarządzie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej
- 1460/11 – pow. 1,4815 ha – w zarządzie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych.

- 1460/10 – o pow. 0,355 ha – Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi
- 1388/3, 1388/7, 1388/13, 1389/7, 1389/8, 1389/9, 1389/10 – pow. 1,4033 ha – w zarządzie Liceum Ogólnokształcącego
- 3824/1 – pow. 0, 4457 ha – w zarządzie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego
- 2137/10, 2137/3, 2137/7, – pow. 0,1152 ha – siedziba Starostwa Powiatowego w Tucholi ul. Poczтова 7
- 3825/2 – pow. 0,1831 ha udział do 55265/101283 części – Starostwo Powiatowe w Tucholi ul. Poczтова 7 (Książnica)
- 2184/73 – pow. 0,5269 ha zabudowana budynkiem Powiatowego Centrum Wsparcia
- 2031 – o pow. 0,0385 ha – Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi
- 1487/11, 1384/20, 1487/16 - pow. 1,5742 ha – w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych
- 2086/2 – pow. 0,0187 ha – w zarządzie Muzeum Borów Tucholskich
- 3817/11, – pow. 0,0961ha – działka budowlana przeznaczona do zbycia w drodze przetargu nieograniczonego. W roku 2019 oraz w latach wcześniejszych Zarząd Powiatu Tucholskiego ogłaszał trzy przetargi na zbycie działki nr 3817/11. Wszystkie przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym.
- 1487/13, 1487/15 – 0,1623 ha – w zarządzie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- 3834 – pow. 0,9236 ha – Szpital Tucholski (umowa dzierżawy zawarta w dniu 13.08.2018 r. na okres 20 lat).

Gostycyn:

- 339/11 – o pow. 1859 ha – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie

Żalno:

- 74/22, 74/23 – o pow. 0,4038 ha Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Żalnie

Raciąż:

- 15/1, 15/3, 15/4, 15/12, 15/13 - pow. 1,7930 ha – w zarządzie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej
- 581/2 -pow. 0,3230 ha – teren po tartaku w obrębie Raciąż

DROGI POWIATOWE

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 ze zm.), jednostka samorządu terytorialnego, do której właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. W myśl 19 ust. 2 pkt. 3 cytowanej ustawy, zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu, który może wykonywać swoje obowiązki, stosując art. 21 ust. 1 przytoczonej ustawy, przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, czyli zarządcą dróg zaliczonych do kategorii powiatowych na terenie powiatu tucholskiego jest Zarząd Powiatu Tucholskiego, wykonujący swoje obowiązki przy pomocy Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Na terenie powiatu tucholskiego zaliczono do kategorii dróg powiatowych 46 dróg publicznych, zlokalizowanych na 1900 działkach o łącznej powierzchni 528,4848 ha i wartości 5.395.864,73 zł (według stanu na dzień 31.12.2022 roku). Działki te stanowią własność Powiatu Tucholskiego.

W 2022 roku wydano 12 decyzji odszkodowawczych dla nieruchomości nabytych z mocy prawa przez Powiat Tucholski na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego z dnia 28 grudnia 2020 roku nr LUB.69.2020 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C relacji Cekcyn – Sokole Kuźnica na odcinku Cekcyn – Bysław od km 2 + 030 do km 8 + 000”

W 2022 roku nie wszczęto postępowań odszkodowawczych za nieruchomości przejęte z mocy prawa przez Powiat Tucholski.

W 2022 roku Powiat Tucholski nabył pod drogi powiatowe mienie Skarbu Państwa na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego obejmujące:

- działkę nr 75/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 5.233,18 zł;
- działkę nr 77/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 5.817,14 zł;
- działkę nr 80/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 6.659,39 zł;
- działkę nr 81/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 7.445,49 zł;
- działkę nr 81/3, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 2.290,92 zł;
- działkę nr 82/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 3.099,48 zł;
- działkę nr 146/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 12.925,73 zł;
- działkę nr 147/4, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 4.244,94 zł;
- działkę nr 148/1, obręb Bysław (dr. pow. 1037C) o wartości 1.796,80 zł;
- działkę nr 16/2, obręb Gostycyn (dr. pow. 1033C) o wartości 6.683,40 zł;
- działkę nr 279/1, obręb Gostycyn (dr. pow. 1023C) o wartości 485.300,00 zł;

W 2022 roku Wojewoda Kujawsko – Pomorski odmówił nabycia przez Powiat Tucholski mienia Skarbu Państwa oznaczonego jako:

- działka nr 343, obręb Wysoka (dr. pow. 1041C);

Ograniczone prawo rzeczowe:

Tuchola

- działka nr 1460/11 – prawo przejścia i przejazdu przez tę nieruchomość w pasie szerokości ok. 10 m i długości 7 m od strony ul. Świeckiej dla właścicieli nieruchomości – działki nr 1460/8.
- działki nr 1460/11, 1460/13, 1487/16 obciążone służebnością przesyłu na rzecz Spółki ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział dystrybucji Bydgoszcz, Rejon Dystrybucji Chojnice:
 - działka nr 1460/11 – pas o długości 10 m (łącznie 6,6 m²)
 - działka nr 1460/13 – pas o długości 57 m (łącznie 37 m²)
 - działka nr 1460/16 – pas o długości 30 m (łącznie 18,9 m²)
- działka 1460/10 obciążona służebnością gruntową na rzecz każdorazowego użytkownika wieczystego lub właściciela działki nr 1469/34 (pas o długości 15,9 m – łącznie 8m²)

W celu realizacji projektu „Bory Tucholskie – w labiryntach natury” Powiat Tucholski posiada:

- na mocy umowy dzierżawnej posiada przez 5 lat nieruchomość osoby fizycznej działkę nr 87/4 położoną w obrębie Legbąd o powierzchni 0,2700 ha, umowa dzierżawna obowiązuje do 31.08.2029 r.

W ramach projektu „Borowiackie Szlaki”- kompleksowa redukcja presji turystycznej w rezerwacie Biosfery Bory Tucholskie” w miejscowości Nadolna Karczma na działce 1054 wybudowana została infrastruktura punktu postojowego. Umowa użyczenia tej nieruchomości wygasła, a infrastruktura znajduje się w gestii Powiatu Tucholskiego.

SKARB PAŃSTWA

Zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, położonym na terenie Powiatu Tucholskiego gospodaruje Starosta Tucholski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Gospodarowanie zasobem polega między innymi na ewidencjonowaniu nieruchomości i ich wycenie, zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, naliczeniu i windykacji należności za nieruchomości udostępnione z zasobu, współpracy z innymi organami gospodarującymi nieruchomościami Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego, zbywaniu i nabywaniu nieruchomości, a także ich wydzierżawianiu, wynajmowaniu i użyczeniu. Gospodarowanie polega także na podejmowaniu czynności w postępowaniu sądowym oraz składaniu wniosków o założenie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa oraz o wpis w księgach wieczystych. Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wszelkie działania związane z gospodarką zasobem nieruchomości Skarbu Państwa podejmowane są w oparciu o przekazywane przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego dotacje celowe.

Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd.

1. Zasób nieruchomości Skarbu Państwa. Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład Zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 190,0046 ha obejmuje 645 działek.
2. Nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste. Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w użytkowanie wieczyste nie wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 463,6025 ha i obejmuje 493 działki,
3. Trwały zarząd nad nieruchomościami Skarbu Państwa Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w trwały zarząd wynosi ogółem 9,5389 ha i obejmuje 24 działki.

Ewidencjonowanie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa

Ewidencja zasobu nieruchomości Skarbu Państwa prowadzona jest w formie elektronicznej przy wykorzystaniu programu TURBO EWID. Ewidencja zasobu uwzględnia oznaczenie geodezyjne nieruchomości, adres, powierzchnię, użytkownika, informację o budynkach, tytuł własności, informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, ponadto zamieszcza się uwagi dotyczące sposobu zagospodarowania nieruchomości.

Prognoza zbywania i udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywanie nieruchomości do zasobu.

1. Zbywanie nieruchomości następować będzie poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, poprzez przekazanie w formie darowizny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Zbywanie nieruchomości następuje każdorazowo za zgodą Wojewody.
2. Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa następuje w drodze kupna, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacji innych celów publicznych.
3. Przewiduje się:
 - a) sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa w trybie przetargów nieograniczonych,
 - b) sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym, jeśli spełnione będą przesłanki przewidziane w art. 37 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Realizacja następować będzie na podstawie złożonych indywidualnych wniosków osób uprawnionych,
 - c) sprzedaż użytkownikowi wieczystemu prawa własności nieruchomości będącej w użytkowaniu wieczystym,
 - d) przekształcenie w prawo własności,
 - e) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów,
 - f) darowiznę nieruchomości Skarbu Państwa na cele publiczne na rzecz jednostek samorządu terytorialnego,
 - g) dokonywanie zamian, których przedmiotem będą nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego lub osób fizycznych oraz prawnych – w zależności od potrzeb wynikających z przepisów szczególnych lub uregulowania stanów prawnych nieruchomości,
 - h) wydzierżawianie (wynajmowanie) nieruchomości Skarbu Państwa,
 - i) użyczanie nieruchomości Skarbu Państwa, w razie potrzeb wynikających z indywidualnych czynników podmiotowo-przedmiotowych,
 - j) dokonywanie podziałów oraz innych regulacji geodezyjnych granic działek będących własnością Skarbu Państwa (np. wznowienie granic, rozgraniczenia).

W wyniku systematycznie prowadzonej regulacji stanów prawnych nieruchomości będących we władaniu Skarbu Państwa, powierzchnia gruntów wchodzących w skład zasobu będzie się zmieniała. Trudna do określenia jest wielkość powierzchni, jaka w ciągu najbliższych lat może wejść do zasobu lub z tego zasobu zostanie odłączona - zależy to m.in. od czasu trwania postępowań w sprawie uregulowania stanu prawnego oraz od dotacji budżetowych

XV. Środowisko przyrodnicze.

Lasy i gospodarka leśna.

Lasy w naszej strefie klimatyczno-geograficznej są najmniej zniekształconą formą przyrody, która stanowi bezwzględnie potrzebny czynnik równowagi ekologicznej. Lasy mają też funkcje produkcyjne, są one źródłem odnawialnych surowców, z drewnem na pierwszym miejscu oraz funkcje społeczne – las jest miejscem pracy, wypoczynku i rekreacji.

Powiat tucholski to region o wysokim zalesieniu oraz bogatych, wielowiekowych tradycjach, w których las gra główną rolę. Na jego obszarze gospodarują nadleśnictwa: Woziwoda, Tuchola, Trzebciny i Zamrzenica.

W powiecie tucholskim znajduje się 53,6 tys. ha obszarów leśnych, które stanowią 48,7% powierzchni terenu, jest to największa lesistość w skali woj. kujawsko-pomorskiego (23,6%).

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta, a prowadzona jest ona w oparciu o uproszczone plany urządzania lasu (UPUL), natomiast tam, gdzie nie sporządza się takich planów (lasy rozdrobnione o powierzchni do 10 ha) – na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. UPUL i inwentaryzację sporządza się na okres 10 lat. W przypadku lasów niepaństwowych należących do osób fizycznych i wspólnot, UPUL sporządzany jest na koszt i zlecenie starosty. Wybór wykonawcy prac wymaga przeprowadzenia zamówienia publicznego.

Starosta Tucholski powierzył prowadzenie w swoim imieniu spraw z zakresu nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa nadleśniczemu Lasów Państwowych. Upoważnienie do prowadzenia tych spraw następuje na mocy podpisanych porozumień. Obecnie nadzór sprawują: Nadleśniczy Nadleśnictwa Tuchola nad lasami o powierzchni 2488 ha - teren gmin Cekcyn, Kęsowo, miasta Tucholi, obrębów: Bładowo, Kielpin, Mały Mędromierz, Wielka Komorza, Nadleśniczy Nadleśnictwa Trzebciny nad lasami o powierzchni 1691 ha – teren gminy Śliwice, Nadleśniczy Nadleśnictwa Woziwoda nad lasami o powierzchni 1413 ha – obręby: Stobno, Raciąż, Kłoczek, Legbąd, Łosiny, Nadleśniczy Nadleśnictwa Zamrzenica nad lasami o powierzchni 1538 ha – teren gmin Gostycyn i Lubiewo. Z nadzoru nad gospodarką leśną wyłączone są sprawy dotyczące zmiany lasu na grunty rolne oraz wyrażenie zgody na wyrąb lasu w przypadkach losowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach Starosta dokonuje stwierdzenia udatności upraw założonych w ramach PROW w latach 2014-2020. W wyniku przeprowadzonych oględzin ustala się procent udatności uprawy, który następnie skutkuje przeprowadzeniem ponownej klasyfikacji gruntów, a w konsekwencji zmianą gruntów rolnych na grunty leśne. Decyzje stwierdzające prawidłowe wykonanie zalesienia stanowią następnie podstawę do dalszej wypłaty należności ze środków ARiMR. W 2022 Starosta Tucholski wydał dwie decyzje stwierdzające udatność.

Starosta Tucholski nadal dokonuje wypłat ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych założonych na gruntach rolnych w roku 2003. Ekwiwalenty takie obecnie otrzymuje 9 właścicieli gruntów, a ich miesięczna wysokość łącznie wynosi 9.431,32 zł

Starosta Tucholski wydaje zaświadczenia o objęciu lub nieobjęciu działki ewidencyjnej uproszczonym planem urządzania lasu. Zaświadczenia takie wydaje się na wniosek. W roku 2022 wydano 641 takich zaświadczeń.

Gospodarka odpadami

Powiat tucholski jest objęty selektywną zbiórką odpadów komunalnych. We wszystkich gminach istnieją zorganizowane systemy zbierania i transportu odpadów komunalnych.

Aktualnie w powiecie tucholskim odpady przeznaczone do unieszkodliwiania, trafiają do instalacji RIPOK – Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Bładowie, która prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o. Zakład obsługuje mieszkańców z gmin powiatu tucholskiego i sępoleńskiego.

Ponadto istnieje możliwość przekazania odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK). Takie punkty funkcjonują w gminach: Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Śliwice, Tuchola i Cekcyn. Do PSZOK można oddawać m.in. odpady opakowaniowe, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz rozbiórkowe.

Poniżej przedstawiono wykaz podmiotów z terenu powiatu tucholskiego, posiadających zezwolenie na zbieranie odpadów metali żelaznych i nieżelaznych.

Aktualnie na terenie powiatu, zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy o odpadach - funkcjonuje 6 takich punktów:

- MET-WTÓR G.E. E. Górski- ul. Transportowa 6 w Tucholi,
- PUH „GRANTEX” G. Pietrzyk, ul. Główna 50 w Kęsowie,
- FHU Grzegorz Pilarski ul. Witosza w Lubiewie,
- PHU „RADPOL” R. Gniot, ul. Leśna 1 w Cekcynie,
- Multimetal Recykling, Michał Pulit, ul. Chopina w Tucholi,
- Monika Florkiewicz FLORSTAL, ul. Karasiewicza w Tucholi.

Melioracje wodne

W powiecie tucholskim działają następujące gminne spółki wodne:

- 1) Gminna Spółka Wodna w Cekcynie – obejmuje wsie Cekcyn, Ostrowo, część Iwca i Zielonki,
- 2) Gminna Spółka Wodna w Gostycynie – obejmuje działalnością wsie: Bagienica, Gostycyn, Przyrowa i Wielki Mędromierz,
- 3) Gminna Spółka Wodna w Kęsowie – obejmuje działalnością teren gminy Kęsowo,
- 4) Gminna Spółka Wodna w Lubiewie – obejmuje działalnością teren gminy Lubiewo,
- 5) Gminna Spółka Wodna w Tucholi – obejmująca wsie: Bładowo, Kielpin, Raciąż, Stobno, Wielką Komorzę i Mały Mędromierz.

Działalność wyżej wymienionych Spółek Wodnych skierowana jest na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej dla potrzeb rolnictwa.

Spółki wodne skupiają rolników gospodarujących na gruntach zmeliorowanych. Obszar działania spółek zależy od tego, czy działalnością objęte są tereny całych gmin, czy tylko poszczególnych obiektów.

Spółki wodne są formami organizacyjnymi zrzeszającymi osoby fizyczne i prawne, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lecz zaspokojeniu potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, w tym szczególnie w zakresie melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych.

Spółki te wykonują zadania ze środków pochodzących ze składek członków, ale również korzystają z pomocy państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Pomoc ta udzielana jest w formie dotacji celowej. Ściągalność składek członkowskich w roku 2022 w powyższych spółkach przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Spółka wodna	Ściągalność składek % 2022 r.
1.	Tuchola	100
2.	Cekcyn	77,86
3.	Gostycyn	80
4.	Kęsowo	97
5.	Lubiewo	87

W 2022 roku Spółki Wodne otrzymały dotacje finansowe od Wojewody Kujawsko – Pomorskiego i Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego, których wysokość przedstawiają poniższe tabele:

Spółka Wodna	Wysokość przyznanej dotacji zł – Wojewoda Kujawsko -Pomorski 2022 r.	
	I transza	II transza
Tuchola	-	20.100
Cekcyn	3.200	16.500
Gostycyn	3.800	27.100
Kęsowo	4.400	40.800
Lubiewo	4.200	39.200

Spółka Wodna	Wysokość przyznanej dotacji zł – Marszałek Województwa 2022 r.
Tuchola	13.000
Cekcyn	10.000
Gostycyn	10.000
Kęsowo	19.000
Lubiewo	16.000

Ochrona powietrza atmosferycznego

Starosta Tucholski zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska monitoruje emisję zanieczyszczeń do powietrza poprzez nadzór i kontrolę przedsiębiorstw posiadających pozwolenia na emisję pyłów i gazów do środowiska oraz wydawanie nowych pozwoleń.

W 2022 r. Starosta Tucholski przyjął 1 zgłoszenie eksploatacji instalacji, których emisja nie wymaga uzyskania ww. pozwolenia.

Zgodnie z zapisami art. 180 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska eksploatacja instalacji powodująca emisję gazów lub pyłów do powietrza jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane. Głównie są to kontynuacje pozwoleń dotychczas funkcjonujących instalacji. W 2022 r. Starosta Tucholski udzielił 5 takich pozwoleń.

Zasadniczym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na terenie powiatu, ze względu na charakterystykę obszaru, są aktualnie indywidualne kotłownie węglowe budynków mieszkaniowych i zakładów produkcyjno-usługowych. Sytuację powyższą warunkuje przede wszystkim niska sprawność cieplna kotłów i rodzaj używanego paliwa. Dla terenów wiejskich jej uciążliwość wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Zanieczyszczenia emitowane przez kotłownie węglowe domów mieszkalnych, powodują znaczące zanieczyszczenie środowiska

nasilone w okresie grzewczym w zakresie stężeń związków tj. dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłów, węglowodorów, sadzy i benzopirenu.

Na emisję niską składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego, zwłaszcza na terenach przyległych do głównych tras komunikacyjnych. Pojazdy emitują gazy spalinowe zawierające głównie dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory oraz pyły zawierające związki ołowiu, niklu, miedzi, kadmu. Oddziaływanie komunikacji na środowisko wykazuje tendencję rosnącą.

W ramach obserwacji jakości powietrza na terenie miasta Tuchola (ul. Pocztowa i Świecka) funkcjonują sensory Airly, które monitorują stan powietrza w czasie rzeczywistym. Sensory mierzą m.in.: poziom stężeń pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀, temperaturę powietrza, ciśnienie atmosferyczne oraz wilgotność powietrza. Dane odczytać można za pomocą mapy online na stronie <http://airly.eu/map/pl/>. Mapa ta dostępna jest także w aplikacjach na telefon komórkowy.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 24 czerwca 2019 r. przyjął tzw. „uchwałę antysmogową”, tj.: Uchwałę nr VIII/139/19 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego poz. 3743 z 2019 r.), a w dniu 30 sierpnia 2021 r. podjął uchwałę zmieniającą Nr XXXV/510/21.

Uchwała wprowadziła:

- zakaz palenia węglem brunatnym oraz mulami i flotokonscentratami węglowymi (także ich pochodnymi), miałem węglowym najgorszej jakości i mokrą biomasą (np. niesezonowanym drewnem) – od 1 września 2019 r.,
- obowiązek posiadania świadectwa jakości używanego paliwa stałego – od 1 września 2019 r.,
- zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych – od 1 stycznia 2024 r.,
- zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niemieszczących się w standardach emisji i efektywności energetycznej – od 1 stycznia 2024 r.,
- zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy – od 1 stycznia 2028 r.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych – hydrogeologia

Organy administracji szczebla wojewódzkiego lub powiatowego zatwierdzają zasoby eksploatacyjne wód podziemnych, które ustalane są w dokumentacjach hydrogeologicznych.

Stan zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych zatwierdzonych przez Starostę Tucholskiego na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 660,20 m³/h z utworów czwartorzędowych. Nastąpił przyrost zasobów wód podziemnych w analizowanym okresie o 82 m³/h, co związane jest to z zatwierdzonymi przez Starostę Tucholskiego trzema dokumentacjami hydrogeologicznymi.

Gospodarowanie zasobami geologicznymi

Źródłem informacji o zasobach złóż kopalin są zatwierdzone, a następnie przesyłane do Narodowego Archiwum Geologicznego, dokumentacje geologiczne złóż kopalin, przekazywane przez organy administracji geologicznej (starostów i marszałków województw). Informacje dotyczące ruchu złóż oraz wielkości wydobycia przekazywane są przez użytkowników złóż, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1420).

Na terenie powiatu tucholskiego występują złoża surowców mineralnych, głównie kruszyw naturalnych (piaski, żwiry), torfów, gytii oraz kredy. Ich rozmieszczenie na analizowanym terenie jest nierównomierne.

Na terenie gminy Kęsowo prowadzona jest eksploatacja gazu ziemnego na ze złóż w obszarze górniczym „Chojnice-Wilcze”.

W naszym powiecie obowiązuje 6 koncesji na eksploatację kopalin, wydanych przez Starostę Tucholskiego i 2 koncesje udzielone przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dla koncesji udzielonych po 1 stycznia 2006 r.). Stopień rozpoznania zasobów i stan ich zagospodarowania, a także wielkość wydobycia z poszczególnych złóż zestawiono w poniższej tabeli.

Wykaz złóż na terenie powiatu tucholskiego

Gmina	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby - tys. t		wydobycie - tys. t
			Geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Piaski i żwiry					
Lubiewo	Cierplewo I	T	478	-	-
Kęsowo	Kęsowo I/A	E	296	-	9
Kęsowo	Kęsowo II	E	1500	1500	54
Kęsowo	Kęsowo III	E	329	-	1
Kęsowo	Kęsowo IV	R	361	-	-
Śliwice	Linówek	Z	60	-	-
Tuchola	Mały Mędromierz	E	143	-	1
Tuchola	Tuchola	Z	125	-	-
Tuchola	Tuchola I	Z	240	-	-
Tuchola	Tuchola III	E	1424	1424	51
Tuchola	Tuchola IV/1	E	182	-	2
Tuchola	Tuchola IVA	T	58	-	-
Tuchola	Tuchola V	R	577	-	-
Kreda jeziorna					
Kęsowo	Piastoszyn I	Z	224	-	-
Piaski kwarcowe					
Tuchola	Tuchola	R	6638.00	-	-
Torf					
Cekcyn	Iwiec I	Z	98,77	-	-
Kesowo	Piastoszyn I	Z	33	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2021 r.

E- złożo zagospodarowane, eksploatowane

R- złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

T- złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Z- złożo zaniechane

Starosta udziela koncesji na wydobycie kopaliny z obszaru udokumentowanego złoża o powierzchni nie przekraczającej 2 ha i wydobycia nie przekraczającego 20 000 m³ na rok, a działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych. Na większe powierzchnie złoża, koncesji udziela Marszałek Województwa. Ponadto Marszałek Województwa udziela koncesji dla złóż o powierzchni poniżej 2 ha, kiedy planowane wydobycie przekracza 20 000 m³ na rok.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze umożliwia też wydobywanie kopalin przez osoby fizyczne nie posiadające koncesji. Dopuszczalne jest wydobywanie piasków i żwirów na potrzeby własne przez osoby fizyczne, z nieruchomości stanowiącej ich własność lub będącej w jej użytkowaniu wieczystym, jeżeli wydobycie będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych, nie będzie większe niż 10 m³ (ok. 16 ton) w roku kalendarzowym i nie naruszy przeznaczenia nieruchomości. Koniecznym jest powiadomienie Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego.

W przypadkach wydobywania kopaliny bez wymaganej prawem koncesji oraz nie dokonania pisemnego zgłoszenia, organem właściwym do prowadzenia postępowania administracyjnego dot. nielegalnego wydobycia wraz z ustaleniem i naliczeniem opłaty podwyższonej prowadzącemu taką działalność jest również Okręgowy Urząd Górniczy w Gdańsku (art. 140 ust.1 i ust 2 pkt. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze).

Wykaz obowiązujących koncesji na eksploatację kopalin na terenie powiatu tucholskiego

Lp.	Nazwa złoża	Położenie	Powierzchnia objęta eksploatacją [ha]	Rodzaj kopaliny	Numer decyzji koncesyjnej, data wydania	Termin ważności koncesji
Koncesje wydane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego						
1.	KĘSOWO II	Kęsowo	12,541	Kruszywo naturalne	Ś-III. Tk.751-1/115/09 19.02.2010 r.	31.12.2049
2.	TUCHOLA III	Tuchola	2,4	Kruszywo naturalne	ROŚW-GL-II-7512 3/16/80/98	31.12.2035
Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Tucholskiego						
3.	TUCHOLA IV/1	Tuchola	1,54	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.8.2014 16.05.2014	30.04.2039
4.	CIERPLEWO I	Lubiewo	1,988	Kruszywo naturalne	ZP 7510-3/2003 22.04.2003	31.12.2035
5.	KĘSOWO III	Kęsowo	1,9942	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.1.2011/ 23.2012 13.09.2012	31.12.2026
6.	TUCHOLA IV A	Tuchola	1,99	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.24.2013 13.12.2013	31.12.2052
7.	KĘSOWO I/A	Kęsowo	1,74	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.5.2017 19.04.2017	31.03.2057
8.	KĘSOWO IV	Kęsowo	1,98	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.2.2019 19.11.2020	27.03.2030
9.	MAŁY MĘDROMIERZ	Mały Mędromierz	1,1129	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.18.2020	31.12.2030

Ochrona gruntów rolnych i leśnych.

Starosta Tucholski w ramach realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych opiniuje projekty decyzji o warunkach zabudowy pod kątem ochrony gruntów rolnych. Wniosków o uzgodnienie projektów decyzji o warunkach zabudowy w roku 2022 wpłynęło 583.

Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę inwestorzy uzyskują również zezwolenie na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej w przypadku gruntów chronionych, lub informację, że grunty na których projektuje się inwestycję nie są objęte ochroną. Wniosków o wydanie informacji w sprawie wyłączenia gruntów rolnych z produkcji w roku 2022 wpłynęło 218. Inwestycje dokonywane na gruntach wysokich klas bonitacyjnych I – III oraz na gruntach organicznych wymagają wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji

rolniczej. W roku 2022 wydano 23 decyzji zezwalające na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów chronionych. Łączna powierzchnia gruntów chronionych, która uzyskała w tym czasie zgodę na wyłączenie z produkcji rolniczej wynosi 1,5433 ha. Wyłączenie z produkcji gruntów wysokich klas bonitacyjnych tj. I-III oraz gruntów organicznych powoduje obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych. Decyzje z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydaje się dwuetapowo. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę wydaje się decyzję zezwalającą na wyłączenie gruntów objętych ochroną z produkcji rolniczej, a następnie drugą decyzję nakładającą obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych z tytułu wyłączenia i użytkowania gruntów rolniczych na cele nierolnicze. Decyzję w sprawie nałożenia obowiązku opłat wydaje się dopiero po dniu faktycznego wyłączenia gruntów produkcji rolniczej (rozpoczęcie budowy). Należności i opłaty z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej wpływają na konto Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego. Z tych środków współfinansowane są między innymi takie zadania jak; budowa dróg transportu rolniczego, poprawa jakości gleb o niskiej bonitacji, czy też gleb zdegradowanych. Modernizację dróg transportu rolniczego przy udziale takich środków od wielu lat wykonują również samorządy gminne z naszego powiatu.

Starosta Tucholski wydaje decyzje administracyjne, w których ustala kierunek rekultywacji dla gruntów podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu, które wcześniej objęte były działalnością przemysłową (tereny po wydobywaniu kruszyw i torfu).

XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Nazwa zadania	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2022 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2022r.	<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych powiatu tucholskiego na lata 2022-2028</i> przyjęta Uchwałą Nr XXXV/261/2022 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 28 stycznia 2022r. Zakres: Przeciwdziałanie bezrobociu Cel główny: Ograniczenie zjawiska bezrobocia. Cele szczegółowe: Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych. Zwiększenie doświadczenia zawodowego osób bezrobotnych poprzez realizację instrumentów rynku pracy. Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych, w tym tworzenie podmiotów ekonomii społecznej. Zakres: Edukacja Cel główny: Dostosowanie kształcenia do wymagań rynków pracy Cel szczegółowy: Zmniejszenie stopy bezrobocia wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, również poprzez umożliwienie podnoszenia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi

Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2022r.	Zakres: Przeciwdziałanie bezrobociu Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w końcu grudnia 2022r. 10,1% (w województwie kujawsko-pomorskim – 7,4%, w kraju – 5,2%). Na dzień 31.12.2022r. zarejestrowanych było 1.717 bezrobotnych, w tym 949 kobiet, które stanowiły 55,3% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca grudnia 2021r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 75 osób. Największy spadek odnotowano w grupie długotrwale bezrobotnych (o 86 osób), największy wzrost w grupie bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 37 osób). Działania: 1. Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy do aktywizacji osób bezrobotnych. W 2022 roku pracę podjęło 1.539 bezrobotnych. Podjęcia pracy stanowiły 61,1% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych. Zatrudnienie niesubsydiowane (1.094 osoby) stanowiło 71,1% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych. Natomiast zatrudnienie subsydiowane (445 osób) stanowiło 28,9% wszystkich podjęć pracy. Większość osób podjęła zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych (147 osób), robót publicznych (117 osób), refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (74 osoby) oraz działalność gospodarczą w ramach otrzymanych jednorazowych środków (75 osób). Poza tym osoby bezrobotne podejmowały pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż. oraz poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie oraz 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne podjęły zatrudnienie na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON. Osoby bezrobotne aktywizowano również w ramach staży – 165 osób, prac społecznie użytecznych – 44 osoby. Na aktywizację bezrobotnych w 2022 r. wykorzystano środki w kwocie 7.367,2 tys. zł. Na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wydatkowano 1.844,0 tys. zł, a na podnoszenie kwalifikacji zawodowych – 456,3 tys. zł (w tym w ramach KFS 260,0 tys. zł). 2. Wspieranie zakładania działalności gospodarczej. W 2022r. jednorazowe środki udzielono 75 bezrobotnym (w 2021r. 82 osoby) z przeznaczeniem na podjęcie działalności: - usługowej – 62 osobom (w 2021r. - 61); - handlowej – 7 osobom (w 2021r. – 12);
---	---

	- produkcyjnej – 6 osobom (w 2021r. – 9). W 2022r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej usług remontowo - budowlanych – 30 osób, usług fryzjerskich, kosmetycznych – 9 osób, naprawy pojazdów samochodowych – 5 osób. Działalność handlowa dotyczyła sprzedaży kwiatów (2 osoby), odzieży, mebli, samochodów oraz sprzedaży przez Internet i w ruchomych placówkach gastronomicznych. Działalność produkcyjna dotyczyła produkcji wyrobów stolarskich dla budownictwa (3 osoby), produkcji opakowań drewnianych, produkcji wędlin, produkcji i obróbki szkła. W 2022r. zawarto 1 umowę o przyznanie jednorazowo środków na utworzenie stanowiska pracy dla spółdzielni socjalnej. Utworzono 1 stanowisko dla pomocy kuchennej. 3. Organizacja działań na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych. W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, ich uzupełnienia lub zmiany Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi organizuje szkolenia, które mają zwiększyć szanse tych osób na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia. W 2022 r. szkolenia realizowane były w trybie indywidualnym i grupowym. Szkolenia rozpoczęło 117 osób, w tym 1 osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy (<i>art. 43 ust 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>) w następującym zakresie: <i>ABC Przedsiębiorczości – 79 osób (szkolenia grupowe), obsługa kasy fiskalnej i terminala płatniczego z minimum sanitarnym – 16 osób (szkolenie grupowe), kurs kwalifikacyjny opiekuna osób starszych – 2 osoby, monter pomp ciepła i fotowoltaiki z uprawnieniami f-gazowymi – elektrycznymi – 2 osoby, kurs operatora koparko-ladowarki kl. III – 2 osoby, testowanie oprogramowania – 1 osoba, makijaż permanentny brwi dla początkujących – 1 osoba, certyfikowane szkolenie I stopnia z audio- psycho-fonologii – 1 osoba, ewolucja potencjału fryzjera – 1 osoba, instruktor nauki jazdy kat. B – 1 osoba, kurs fryzjerski w zakresie klasycznych strzyżeń i upięć – 1 osoba, kurs gastronomiczny – 1 osoba, kwalifikacja wstępna przyspieszona dla transportu drogowego – 1 osoba, kurs kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej osób i mienia – 1 osoba, kurs na asystenta i instruktora Kitesurfingu IKO wraz z kursem pierwszej pomocy – 1 osoba, od zera do barbera – 1 osoba, operator wózków jezdniowych podnośnikowych, w tym specjalizowanych w kategorii IWJO – 1 osoba, opiekunka dziecięca – 1 osoba, podologia kompleks – 1 osoba, prawo jazdy kat. C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną - 1 osoba, prawo jazdy kat. D wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną do D – 1 osoba.</i> Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (61,2%), zamieszkali na wsi (69,8%), osoby do 30 roku życia (55,2%).
--	--

	4. <i>Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe.</i> Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD). IPD to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy. IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy i zawiera w szczególności: – działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia; – działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy; – planowane terminy realizacji poszczególnych działań; – formy, terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy; – termin i warunki zakończenia realizacji IPD. W roku 2022 w PUP w Tucholi sporządzono 2.523 indywidualne plany działania. W 2022 roku 536 osób (297 kobiet, 239 mężczyzn) skorzystało z porady indywidualnej. Grupowym poradnictwem objęto 7 osób (7 kobiet). Bezrobotni korzystający z porady indywidualnej i poradnictwa grupowego to przede wszystkim kobiety (55,4% porady indywidualne, 100% poradnictwo grupowe). Poradnictwo grupowe prowadzone było przez doradców zawodowych tut. urzędu. Tematyka porad grupowych w 2022r. to: „Metody poszukiwania pracy”. Poradnictwo zawodowe jest świadczone także w formie szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i jest przeznaczone dla tych bezrobotnych lub poszukujących pracy, którzy mają poważne trudności związane z poszukiwaniem pracy. W 2022 roku szkolenie rozpoczęło 17 osób. Osoby uczestniczące w szkoleniu to przede wszystkim kobiety, stanowiły 88,2% uczestników szkolenia, osoby długotrwale bezrobotne 76,5%, zamieszkali na wsi (64,7%). Pośrednictwo Pracy: –udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, –udziela pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
--	--

	–upowszechnia oferty pracy, –pozyskuje oferty pracy, –inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, –informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach, –informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy. W 2022 roku do PUP w Tucholi wpłynęło 1.508 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wyniosła 1.285, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 223 Dla zrealizowania zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wezwano 2.135 osób bezrobotnych. Skierowania wydano 937 osobom. W 2022 r. zorganizowano 6 giełd pracy na 105 wolnych miejsc pracy. Giełda pracy to spotkanie pracodawców z dobranymi przez pośrednika pracy osobami bezrobotnymi lub poszukującymi pracy, które posiadają kwalifikacje wymagane na stanowiskach pracy zgłoszonych przez tych pracodawców. Pracodawcy w trakcie trwania giełdy przeprowadzają rozmowy z bezrobotnymi i rekrutują ich do pracy. Zakres: Edukacja Działania: <i>1. Realizacja projektów na rzecz zwiększania szans na znalezienie zatrudnienia przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami.</i> W końcu grudnia 2022 roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowanych było 94 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2021r. 57 osób), w tym 39 kobiet. Osoby z tej grupy stanowiły 5,5% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zwiększyła się o 37 osób, a więc o 64,9%. Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowią 41,5%. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym branżowym – 54,2% (51 osób) następnie policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 24,5% (23 osoby), średnim ogólnokształcącym – 14,9% (14 osób) i wykształceniem wyższym – 6,4% (6 osób).
--	---

	W 2022 roku najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z wykształceniem zasadniczym branżowym zarejestrowało się w zawodach: fryzjer (21 osób), mechanik pojazdów samochodowych (19 osób), sprzedawca (16 osób) i kucharz (11 osób). Z kolei na koniec grudnia 2022r. w ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie pozostało 10 fryzjerów, 8 sprzedawców, 5 mechaników pojazdów samochodowych i 4 kucharzy. W 2022 roku 169 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki podjęło pracę (w 2021 roku 168 osób). 2. Tworzenie nowych kierunków edukacji w szkołach ponadpodstawowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy. W 2022r. sporządzony został <i>Barometr zawodów</i>, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2023r. Jego przeprowadzenie na terenie całego kraju pozwala uzyskać krótkookresową prognozę, wypracowaną metodą ekspercką i uwzględniającą jakościowe informacje o lokalnych rynkach pracy. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe. Barometr zawodów dostępny jest na stronie internetowej: http://barometrzawodow.pl/ 3. Promowanie i dofinansowanie kształcenia ustawicznego Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety dotyczące wydatkowania środków KFS w 2022 r.: 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej; 2) wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
--	---

	3) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych; 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych; 5) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni społecznych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS; 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych; 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej. Priorytety Rady Rynku Pracy dotyczące wydatkowania środków rezerwy KFS w 2022r.: 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia; 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności; 3) wsparcie kształcenia ustawicznego skierowanego do pracodawców zatrudniających cudzoziemców. W 2022 r. zawarto 45 umów o sfinansowanie szkoleń dla 141 osób (w tym 8 pracodawców i 133 pracowników). Obszary, w których najczęściej szkoliły się osoby: kursy kosmetyczne, szkolenia z zakresu księgowości i rachunkowości, kursy z zakresu fizjoterapii.
Inwestycje realizowane w obszarze, którego dotyczy zadanie (jeżeli dotyczy) w roku sprawozdawczym.	Nie dotyczy.
Inne działania	<i>Zatrudnianie cudzoziemców</i> W 2022 roku złożono 495 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi z czego 486 zostało wpisanych do ewidencji oświadczeń. 301 oświadczeń dotyczyło obywateli Ukrainy, 96 obywateli Armenii, 20 obywateli Gruzji, 41 obywateli Mołdawii, 36 obywateli Białorusi i 1 obywatela Rosji (Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 25 października 2022r. Rosja została wyłączona z katalogu państw dla których można składać oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi). Większość oświadczeń

	dotyczyła powierzenia wykonywania pracy na terenie powiatu bydgoskiego (na terenie powiatu tucholskiego 146 oświadczeń). W powiecie bydgoskim powierzono wykonywanie pracy m. in. w zawodach: patroszacz ryb, sortowacz materiałów drzewnych, robotnik gospodarczy i rzeźnik-wędliniarz. Natomiast na terenie powiatu tucholskiego w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, dostawczego, spawacz, ślusarz, robotnik budowlany, operator urządzeń do przetwórstwa drobiu i monter wyrobów z drewna. Spadek liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2022 r. spowodowany jest konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy i wprowadzoną 12 marca 2022 r. ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ustawa ta określa uproszczony sposób zatrudniania obywateli Ukrainy na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, które należy złożyć w terminie 14 dni od powierzenia prac. W 2022 roku złożono 352 powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. W 2022 roku złożono 23 oferty na 632 wolne miejsca pracy w celu uzyskania informacji starosty. Dotyczyły pracy m. in. w zawodach: pomoc kuchenna, pakowacz ręczny, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, pracownik ogólnobudowlany, tapicer, kierowca samochodu dostawczego i ciężarowego, operator obrabiarek sterowanych numerycznie i spawacz.
--	---

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w 2022 roku

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
1.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (V)	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.01.2021 -31.12.2022	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 3.110.732,21 zł Wydatki w 2022r. 1.554.356,36 zł	Środki wspólnotowe 2.621.725,09 zł Wkład krajowy 489.007,12 zł Środki wspólnotowe 1.310.011,54 zł Wkład krajowy 244.344,82 zł	PO WER 1.1	Wskaźniki produktu w końcu 2022r.: – liczba osób bezrobotnych należących do kategorii NEET objętych wsparciem w programie – 310 osób (wykonanie 154,23%); – liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 310 osób (wykonanie 101,31%); – liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 101 osób (wykonanie 168,33%); – liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 10 osób (wykonanie 250,00%); – liczba osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami i/lub osób długotrwale bezrobotnych i/lub osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 270 osób (wykonanie 155,17%). Wskaźniki rezultatu w końcu 2022r.: – liczba osób poniżej 30 lat, które nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 38 osób (wykonanie 152,00%); – liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 38 osób (wykonanie 152,00%);

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									– odsetek osób należących do osób w najtrudniejszej sytuacji, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę – 66,67% (planowane 59,50%); – odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę – 67,13% (planowane 44,00%).
2.	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (IV)	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia	1.01.2019 -31.03. 2022	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 6.234.618,29 zł Wydatki w 2022r. 33.495,44 zł	Środki wspólnotowe 5.299.425,74 zł Wkład krajowy 935.192,55 zł Środki wspólnotowe 28.471,14 zł Wkład krajowy 5.024,30 zł	RPO WK-P 8.1.	Wskaźniki produktu na dzień 31.03.2022r.: – liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 359 osób (wykonanie 99,97%); – liczba osób długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 130 osób (wykonanie 118,18%); – liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 287 osób (wykonanie 119,58%); – liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 – 368 osób (wykonanie 101,94%); – liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – 71 osób (wykonanie 81,61%); – liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 26 osób (wykonanie 100,00%);

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/ potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									– liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 72 osoby (wykonanie 100,00%); – wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 – 1.557.489,42 zł (wykonanie 99,83%). Wskaźniki rezultatu na dzień 31.03.2022r.: – liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – 319 osób (wykonanie 205,81%); – liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej – 72 osoby (wykonanie 100,00%); – odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę mierzoną zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej – 83,27% (planowane 42,00%).
3.	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych	01.01.2022 - 31.12. 2022	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 2.084.855,41 zł	Środki wspólnotowe 1.772.127,10 zł Wkład krajowy 312.728,31 zł	RPO WK-P 8.1.	Wskaźniki produktu w końcu 2022r.: – liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 144 osoby (wykonanie 100,00%);

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/ potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
	tucholskim (V)		powyżej 29 roku życia			Wydatki w 2022r. 1.833.683,28 zł	Środki wspólnotowe 1.558.630,78 zł Wkład krajowy 275.052,50 zł		– liczba osób długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 39 osób (wykonanie 111,43%); – liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 112 osób (wykonanie 124,44%); – liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – 31 osób (wykonanie 129,17%); – liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 11 osób (wykonanie 220,00%); – liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 29 osób (wykonanie 100,00%). Wskaźniki rezultatu w końcu 2022r.: – liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – 94 osoby (wykonanie 151,61%); – liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 34 osoby (wykonanie 130,77%); – liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej – 30 osób (wykonanie 103,45%); – odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej – 64,71% (planowane 44,30%).
4.	Wsparcie zatrudnienia młodych osób w powiecie tucholskim	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.01. 2021 -30.06. 2023	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 573.480,00 zł Wydatki w 2022r. 217.624,12 zł	Środki wspólnotowe 483.328,94zł Wkład krajowy 90.151,06 zł Środki wspólnotowe 183.413,61 zł Wkład krajowy 34.210,51 zł	POWER 1.2	Wskaźniki produktu w końcu 2022r.: – liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 51 osób (wykonanie 94,44%); – liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 12 osób (wykonanie 57,14%); – liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 1 osoba (wykonanie 50,00%). Wskaźniki rezultatu w końcu 2022r.: – liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – 36 osób (wykonanie 81,82%); – odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę – 100,0% (planowane 44,00%).

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
5.	Projekt pilotażowy – Praca Adaptacyjna (PA)	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie zatrudnienia osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi/osobami zależnymi.	01.02. 2022 -31.12. 2023	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 169.534,60 zł Wydatki w 2022r. 76.595,68 zł	Rezerwa Funduszu Pracy na realizację projektów pilotażowych, na podstawie ogłoszonego przez MRiPS naboru pod nazwą "Stabilna praca – silna rodzina"	Nie dotyczy	Planowana liczba uczestników projektu: 10 osób Rezultaty w końcu 2022r.: – liczba uczestników objętych projektem pilotażowym – 5 osób (wykonanie 50,00%); – liczba uczestników objętych poradnictwem indywidualnym i/lub poradnictwem grupowym – 5 osób (wykonanie 50,00%); – liczba osób objętych formą Praca Adaptacyjna – 5 osób (wykonanie 50,00%); – liczba osób, które ukończyły projekt pilotażowy – 5 osób (planowane 9 osób); – liczba osób, które uzyskały pracę lub samozatrudnienie – 5 osób (planowane 6 osób).

XVII. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych.

Nazwa zadania	Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2022 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan r. na koniec 2022 r.	Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 (zwany dalej Programem) został przyjęty Uchwałą XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021 r. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanej dalej Ustawą).
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2022 r.	Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022 ” 1. Opracowanie programu współpracy Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 (zwany dalej Programem) został przyjęty uchwałą nr XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanej dalej Ustawą). Zgodnie z zapisami art. 5a ust. 3 Ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja jest zobowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni, czego realizację stanowi niniejsze sprawozdanie. Projekt Programu podlegał konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy, działającymi na rzecz Powiatu Tucholskiego. Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały zgodnie z zapisami uchwały nr 159/291/2021 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 12 października 2021 w sprawie sposobu konsultacji projektu programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi, w terminie od 13.10.2021 r. do 3.11.2021 r. W ramach konsultacji zgłoszono dwie uwagi dotyczące rozszerzenia zakresu współpracy, które zostały częściowo uwzględnione. Projekt przekazany został do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego

Powiatu Tucholskiego, która pozytywnie zaopiniowała przedłożony projekt, nie zgłaszając uwag.

Do uchwały Rady Powiatu przyjmującej Program współpracy Wojewoda Kujawsko-Pomorskie wniósł rozstrzygnięcie nadzorcze nr 176/2021 stwierdzające nieważność części zapisów zawartych w uchwale (pismo nr WNK.IV.4131.182.2021.MT z dnia 30.12.2021 r.). Rozstrzygnięcie to nie miało wpływu na pozostałe zapisy, uchwała podlegała realizacji z pominięciem zapisów uznanych za nieważne.

2. Organizacje pozarządowe na terenie Powiatu Tucholskiego

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Powiatu Tucholskiego w realizacji jego zadań statutowych. Organizacje zarejestrowane na terenie Powiatu Tucholskiego podlegają ewidencji w różnych miejscach. Źródła informacji o nich obejmują m.in.: rejestr stowarzyszeń zwykłych prowadzony przez Starostę, Krajowy Rejestr Sądowy, rejestry kościelne, rejestr Kół Gospodyń Wiejskich, rejestr OSP. Dostępne są także dane Głównego Urzędu Statystycznego, które nie są w pełni zgodne z poprzednio wymienionymi źródłami. Warto zauważyć, że organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Tucholskiego nie muszą być tożsame z tymi, które na terenie tego powiatu są zarejestrowane. Możliwe jest działanie na naszym terenie działanie organizacji zasięgu regionalnym, krajowym czy międzynarodowym zarejestrowanych poza powiatem, jak też możliwe jest, by organizacje zarejestrowane na terenie naszego powiatu realizowały swoje działania statutowe na innym terenie.

a. Stowarzyszenia zwykłe, wpisane do Ewidencji stowarzyszeń zwykłych, dla których organem nadzoru jest Starosta Tucholski

W Powiecie Tucholskim na dzień 31.12.2022 r. zarejestrowanych było 20 stowarzyszeń zwykłych. Znowelizowana 20 maja 2016 roku ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach zmieniła charakter stowarzyszeń zwykłych, które stały się tzw. „ulomną osobą prawną”. Są one łatwiejsze do założenia niż stowarzyszenia zarejestrowane w KRS (tylko 3 wymaganych członków założycieli), a proces ich rejestracji trwa maksymalnie 7 dni od złożenia dokumentów. Stowarzyszenie takie rejestruje się w ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonych przez starostę. W rejestrze prowadzonym przez Starostę Tucholskiego znajdowały się następujące stowarzyszenia (stan na 31.12.2022 r.):

1. Kongregacja Rycerzy Świętego Sebastiana z siedzibą w Tucholi,
2. Biegające Śliwice z siedzibą w Śliwicach,
3. Jak w rodzinie z siedzibą w Tucholi,
4. Stowarzyszenie właścicieli lasów prywatnych poszkodowanych przez nawałnicę w sierpniu 2017 roku z siedzibą w Tucholi,
5. Bractwo Motocyklowe MAGNETO ŻALNO – TUCHOŁA z siedzibą w Żalnie,
6. Tucholskie Stowarzyszenie Eksploracyjne "Ostroga" z siedzibą w Tucholi,
7. Stowarzyszenie wspierania zdolnej i aktywnej młodzieży "SKAŁA" z siedzibą w Lubiewie,
8. Stowarzyszenie Pojazdów Zabytkowych "DRAGON" z siedzibą w Tucholi,
9. Porozumienie Samorządowe z siedzibą w Raciążu,

	10. Cekcyńska Inicjatywa Społeczna z siedzibą w Cekcynie, 11. Osada Leśna Borowiak z siedzibą w Sokolu-Kuźnicy, 12. Stowarzyszenie Jeźdźców Borów Tucholskich z siedzibą w Iwcu, 13. Stowarzyszenie Oleje Klimowicz Racing Team z siedzibą w Cekcynie, 14. Stowarzyszenie Obywatelskiej Społeczności dla Tucholi z siedzibą w Tucholi, 15. Stowarzyszenie Strzeleckie BASKILA z siedzibą w Jeleńcu, 16. Stowarzyszenie Niezależny Klub Hodowców Gołębi Poczтовых Gostycyn z siedzibą w Pruszczu, 17. Międzywojewódzkie Stowarzyszenie Detektorystyczno-Eksploracyjne "UNIA" z siedzibą w Lińsku, 18. Stowarzyszenie Kęsowo na sportowo z siedzibą w Kęsowie, 19. Stowarzyszenie crossakademia.org z siedzibą w Tucholi, 20. Stowarzyszenie Okoninka z siedzibą w Okoninach Nadjezionych. Zmiany w roku 2022 (w stosunku do roku 2021) polegały na dopisaniu do rejestru czterech stowarzyszeń: Międzywojewódzkie Stowarzyszenie Detektorystyczno-Eksploracyjne "UNIA", Kęsowo na sportowo, crossakademia.org i Okoninka oraz na zmianie nazwy Stowarzyszenia Samorządowego dla Tucholi na Stowarzyszenie Samorządowe. W 2022 roku liczba stowarzyszeń zwykłych wzrosła o cztery. b. Organizacje zarejestrowane w KRS Łącznie na terenie Powiatu Tucholskiego zarejestrowane w KRS są 183 podmioty (dostęp 4.04.2023 r.), co oznacza wzrost o 4 w stosunku do roku 2021. W tym jest 55 Ochotniczych Straży Pożarnych (bez zmian w stosunku do 2021 r.), 11 Fundacji (bez zmian), 7 Stowarzyszeń Kół Gospodyń Wiejskich (bez zmian) oraz 7 Zakładów Opieki Zdrowotnej (bez zmian) i 5 Związków Zawodowych (bez zmian). Organizacje w poszczególnych gminach (bez ZOZ): Cekcyn: 25, w tym 11 OSP, 4 fundacje i 1 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Fundacja "PSI AZYL" w Cekcynie); Gostycyn: 20, w tym 8 OSP; Kęsowo: 16, w tym 7 OSP; Lubiewo: 24, w tym 11 OSP, 2 fundacje i 1 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Lubiewo „Bory”); Śliwice: 22, w tym 6 OSP, 1 fundacja, 4 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Fundacja Ochrony Zwierząt "PIA CAUSA"); Tuchola: 74, w tym 12 OSP, 3 fundacje, 1 KGW oraz 2 organizacje o statusie OPP (Stowarzyszenie "Hospicjum im. św. Małgorzaty" - Organizacja Katolicka przy Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Bożego Ciała w Tucholi oraz Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego i Sępoleńskiego "DZIECKO W RODZINIE"). Organizacje posiadające status OPP (Organizacji Pożytku Publicznego) 1. STOWARZYSZENIE "HOSPICJUM IM. ŚW. MAŁGORZATY" - ORGANIZACJA KATOLICKA PRZY PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ P.W. BOŻEGO CIAŁA W TUCHOLI,
--	---

2. STOWARZYSZENIE RODZIN ZASTĘPCZYCH POWIATU TUCHOLSKIEGO I SĘPOLEŃSKIEGO "DZIECKO W RODZINIE" w Tucholi,
3. STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY LUBIEWO "BORY" w Lubiewie,
4. FUNDACJA OCHRONY ZWIERZĄT "PIA CAUSA" w Okoninach,
5. FUNDACJA "PSI AZYL" w Cekcynie.

UWAGA: Organizacje o statusie OPP. Są one uprawnione do otrzymywania 1,5% podatku, którego przeznaczenie wszyscy podatnicy mogą bezpośrednio wskazać przy wypełnianiu swojej deklaracji podatkowej. Aktualną listę podmiotów o statusie OPP można znaleźć na stronie Narodowego Instytutu Wolności, www.niw.gov.pl

c. Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich

Na terenie Powiatu Tucholskiego działają też Koła Gospodyń Wiejskich zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonym przez ARiMR na podstawie Ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2256).

W tym rejestrze ujętych jest 30 organizacji z terenu Powiatu Tucholskiego (dostęp do KRKGW 2023.04.04), co oznacza, że w stosunku do 2020 roku zarejestrowało się dodatkowo 8 Kół Gospodyń Wiejskich.

Zestawienie Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu tucholskiego:

- Cekcyn:** 6 (Ostrowo, Zalesie, Nowy Sumin, Małe Gacno, Brzozie, Iwiec);
- Gostycyn:** 7 (Gostycyn, Przyrowa, Mała Klonia, Bagienica, Wielki Mędromierz, Pruszcz, Łyskowo);
- Kęsowo:** 6 (Drożdżenica, Przymuszewo, Kęsowo, Piastoszyn, Wieszczyce, Pamiętowo);
- Lubiewo:** 7 (Trutnowo, Lubiewice, Bysławek, Lubiewo, Klonowo, Bysław, Plazowo);
- Śliwice:** 3 (Brzeźno, Lińsk, Śliwiczki);
- Tuchola:** 1 (Bładowo).

UWAGA: KGW mogą aplikować w konkursach dla organizacji pozarządowych, jak też prowadzić nieodpłatną oraz odpłatną działalność statutową, w tym sprzedaż. Odpłatna działalność KGW zgodnie z zapisami ustawy nie stanowi działalności gospodarczej, nawet w przypadku generowania zysku – jest to duża różnica w porównaniu ze stowarzyszeniami lub fundacjami. Inną charakterystyczną cechą KGW jest to, że w jednej miejscowości może działać tylko jedno koło. Dotychczas Koła zarejestrowane w KRKGW otrzymują systemowe wsparcie rządowe na realizację celów statutowych.

3. Formy współpracy

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego oparta jest na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, uczciwej konkurencji, efektywności i jawności zgodnie z art. 5 ust. 3 Ustawy.

Powiat Tucholski współpracuje z organizacjami pozarządowymi i wspiera je w różnych działaniach na rzecz społeczności lokalnych, w zakresie

obejmującym zadania własne samorządu powiatowego. Obejmuje to zarówno współpracę finansową, jak i pozafinansową.

Podstawową formą współpracy finansowej jest udzielanie dotacji w ramach otwartego konkursu ofert. Dotacje mogą przybierać formę wsparcia zadania (zadanie jest częściowo finansowane przez samorząd powiatowy, a częściowo z innych źródeł) lub powierzenia zadania (zadanie jest w całości finansowane przez powiat). Oprócz konkursu ofert możliwe jest także (współfinansowanie działań organizacji poprzez zastosowanie uproszczonej procedury. Jest to tryb przewidziany w art. 19a Ustawy. Ma on wiele ograniczeń, ale pozwala na szybkie i łatwe, a zarazem przejrzyste i jawne, wsparcie pożytecznych inicjatyw.

Oprócz współpracy finansowej Powiat Tucholski prowadzi też współpracę pozafinansową z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta polega na wzajemnym informowaniu się o planach, wspólnym podejmowaniu inicjatyw i realizacji wspólnych działań oraz na wzajemnym wspieraniu realizowanych działań. Spośród organizacji, z którymi Powiat Tucholski stale i intensywnie współpracuje należy wymienić przede wszystkim Partnerstwo „LGD Bory Tucholskie”, Lokalną Grupę Działania „Bory Tucholskie”, Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną oraz Polski Czerwony Krzyż.

4. Otwarte konkursy ofert

a. Otwarty konkurs ofert nr 1/2022

Konkurs ogłoszony został uchwałą nr 182/326/2022 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 3 lutego 2022 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert nr 1/2022 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2022 roku. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2022 r. wynosiła 40.000 zł.

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 20 ofert na realizację zadania publicznego w 2022 r. na łączną kwotę 77.300,00 zł.

Projekty zgłoszone zostały w następujących obszarach tematycznych:

- 14 ofert z zakresu kultury na kwotę 53 300,00 zł,
- 4 oferty z zakresu turystyki na kwotę 16 000,- zł.
- 2 oferty z zakresu ratownictwa na 8 000,- zł,

Zarząd Powiatu Tucholskiego uchwałą nr 187/332/2022 z dnia 9 marca 2022 r. powołał komisję konkursową do zaopiniowania ofert w składzie:

- Zenon Poturalski – przedstawiciel Zarządu Powiatu Tucholskiego,
- Bogusław Krajna – przedstawiciel organizacji pozarządowych,
- Iwona Smigiel – przedstawicielka organizacji pozarządowych,
- Krystyna Wesółowska – przedstawicielka Starostwa Powiatowego w Tucholi,
- Wioletta Chabowska – przedstawicielka Starostwa Powiatowego w Tucholi

Komisja dokonała oceny formalnej, wszystkie oferty przeszły ją pozytywnie. Komisja dokonała oceny merytorycznej złożonych ofert zgodnie z kryteriami przyjętymi w ogłoszeniu konkursowym. Lista rankingowa sporządzona na podstawie punktacji przyznanej poszczególnym wnioskowi stanowi załącznik do protokołu. Przy ocenie, zgodnie z zaleceniami Rady

Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego oraz zapisami ogłoszenia o konkursie, badano zasięg oferty (co najmniej powiatowy) oraz jej powiązanie z imprezami organizowanymi przez Powiat Tucholski.

Komisja rekomendowała przyznanie dofinansowania w pełnej wnioskowanej kwocie czterem ofertom oraz dotacji w kwocie obniżonej w stosunku do wnioskowanej dziewięciu ofertom. Ze względu na brak wystarczających środków komisja rekomendowała nieprzyznanie dotacji siedmiu ofertom, pomimo pozytywnej oceny.

Zarząd Powiatu Tucholskiego w pełni przychylił się do zaproponowanych przez Komisję rekomendacji. Na jej podstawie podjął uchwałę nr 192/340/2022 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 5 kwietnia 2022 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1/2022 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2022 roku. Zestawienie ofert wraz z wnioskowaną i przyznaną kwotą dotacji znajduje się w tabeli poniżej.

Przed podpisaniem umowy z dotacji zrezygnowało Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”, które planowało realizację projektu „Poprawianie jakości życia poprzez aktywizację i udział w grupie środowiskowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych”. Podpisano więc 12 umów, na łączną kwotę 36 000,- zł.

Umowę o dofinansowanie podpisano z realizatorami projektów w następujących obszarach tematycznych:

- 8 projektów z zakresu kultury na kwotę 20 000,00 zł,
- 3 projekty z zakresu turystyki na kwotę 9 000,- zł.
- 1 projekt z zakresu ratownictwa na 3 000,- zł.

b. Otwarty konkurs ofert nr 1/PFRON/2022

10 maja 2022 r. Zarządu Powiatu Tucholskiego uchwałą nr 198/347/2022 ogłosił otwarty konkurs ofert nr 1/PFRON/2022 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r. Konkursem objęta była grupa zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby. Na realizację zadania przeznaczona była kwota 100 tys. zł ze środków PFRON.

W konkursie złożona została jedna oferta, złożona przez Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” z siedzibą w Tucholi, ul. Kościuszki 16. Stowarzyszenie przedstawiło ofertę pn. „Grupy środowiskowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością” na kwotę 100 tys. zł. Oferta została oceniona pozytywnie formalnie, a na etapie oceny merytorycznej uzyskała średnio 49 punktów na 60 możliwych. Na tej podstawie Zarząd Powiatu Tucholskiego podjął 10 czerwca 2022 r. uchwałę nr 202/358/2022 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1/PFRON/2022, przyznając oferentowi wnioskowaną dotację.

c. Realizacja zadań wyłonionych w otwartych konkursach ofert

Realizacja zadań odbyła się w pełnym przewidzianym w ofertach zakresie. Wszyscy realizatorzy wywiązali się z zawartych w umowach zapisów.

Przeprowadzono w trybie zdalnym kontrolę wszystkich zrealizowanych zadań, odbywającą się na podstawie złożonych sprawozdań oraz załączonych

do nich dokumentów. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, wszystkie zrealizowane zadania rozliczono prawidłowo.

d. Zadania w trybie uproszczonym (19a)

W roku 2022 nie przyznawano dotacji w trybie pozakonkursowym.

5. Kontrole organizacji realizujących zadania wyłonione w konkursie

Zarządzeniem nr 21/2022 Starosty Tucholskiego z dnia 4 maja 2022 przyjęty został plan kontroli wykorzystania dotacji przekazywanych z budżetu Powiatu Tucholskiego organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom na realizację zadań publicznych w latach 2019 i 2020.

Wszystkie kontrole przeprowadzono zgodnie z planem. Ustalono, że zadania te zrealizowane zostały zgodnie z zakładanym w ofercie zakresem rzeczowym a zamierzone rezultaty osiągnięto. Złożone sprawozdania z wykorzystania tych dotacji w wyniku czynności kontrolnych uznano za prawidłowe.

6. Pozafinansowe formy współpracy

a. Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego

Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego odbyła w 2022 roku trzy posiedzenia: 7 kwietnia, 29 lipca oraz 5 października.

W kwietniu omawiano temat pomoc dla Ukrainy udzielanej przez NGO, odbyło się też spotkanie z liderem Kujawsko – Pomorskiego Zespołu koordynatorów pomocy. Regulamin pracy Rady został przyjęty, zaktualizowano plan pracy tego gremium, rozpoczęto poszukiwanie odpowiedzi na pytanie „Jak podnieść atrakcyjność organizacji pozarządowych dla mieszkańców? – problem z zapewnieniem wymiany pokoleniowej w organizacjach pozarządowych jest problem ogólnopolskim, bez jego rozwiązania organizacje skazane są na „wymarcie”. Przedstawiono też informacje z działań Wojewódzkiej RDPP oraz Konwentu RDPP.

W lipcu na roboczym posiedzeniu omawiany był szczegółowo program współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi, Rada zaproponowała szereg zmian (które zostały później w całości zaakceptowane przez Radę Powiatu), pod dyskusję poddany został zawarty w ogłoszeniu o konkursie dla organizacji pozarządowych termin określający „zadania o charakterze co najmniej powiatowym”. Ustalono, że wymaga on doprecyzowania. Nie wybrano konkretnego rozwiązania, ze świadomością, że powiatowa ranga projektu jest lub powinna być ważnym (wręcz podstawowym) kryterium wyboru projektów przeznaczonych do dofinansowania. Postanowiono wstrzymać się z ostateczną rekomendacją w tym zakresie. Proponowane były m.in.: ocena grupy odbiorców – min. 3 gminy (trudna do weryfikacji przy wydarzeniach otwartych), konieczność zawarcia partnerstwa z podmiotem z innej gminy (zwiększająca trudność przy dostępie do środków i nakłady na administrację projektów) lub/ oraz wymaganie dotyczące miejsca realizacji projektu – w co najmniej dwóch gminach (co w przypadku wielu imprez nie jest możliwe). Zaplanowano realizację Pikniku Organizacji Pozarządowych w Tucholi, w Powiatowym Centrum Wsparcia, w III kwartale br.

Na posiedzeniu w październiku Rada pozytywnie zaopiniowała projekt programu współpracy, który zawierał wszystkie zaproponowane wcześniej przez Radę zmiany i uzupełnienia.

Organizacje pozarządowe z Powiatu Tucholskiego reprezentowane były także w Kujawsko-Pomorskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego (Karol Gutsze – wiceprzewodniczący), w Regionalnym Komitecie Ekonomii Społecznej w Toruniu (Karol Gutsze – członek z ramienia K-P RDPP) oraz w ogólnopolskim Konwencie Rad Działalności Pożytku Publicznego (Karol Gutsze – członek z ramienia K-P RDPP).

b. Piknik organizacji pozarządowych

W piątek 23 września organizacje pozarządowe i Uniwersytety III Wieku z terenu Powiatu Tucholskiego spotkały się w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi. Organizatorem spotkania byli: Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego, Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” oraz PCPR w Tucholi.

Spotkanie rozpoczęła Przewodnicząca RDPP Powiatu Tucholskiego Felicja Król-Pawelska. W imieniu Starosty Tucholskiego Michała Mroza uczestników Pikniku przywitał Wicestarosta Tucholski Zenon Poturalski. Następnie licznie zebrani przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego mieli okazję poznać bogatą ofertę PCPR i porozmawiać z pracownikami tej instytucji organizującymi pomoc dla rodzin, pieczę zastępczą, wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami czy pomoc dla ofiar przemocy i przestępstw. Był też czas na to, by zapoznać się z dokonaniem działającego przy PCPR stowarzyszenia „Jak w rodzinie”, które świadczy szereg usług na rzecz osób wymagających wsparcia. Plany Lokalnej Grupy Działania „Bory Tucholskie” związane z przygotowaniem założeń do nowej Lokalnej Strategii Rozwoju zaprezentowała pani Magdalena Kurpinowicz. Uczestnicy spotkania mieli okazję, by zwiedzić budynek Powiatowego Centrum Wsparcia, obejrzeć pomieszczenia Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Ośrodka Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej, poznać ofertę wszystkich instytucji i organizacji działających w Powiatowym Centrum Wsparcia. Najważniejsze jednak były rozmowy w kulisach, możliwość wymiany doświadczeń i wzajemnego poznania się. Poczęstunek, przy którym odbywały się dyskusje, zapewнили członkowie stowarzyszenia „Jak w rodzinie” i pracownicy PCPR, ze środków przekazanych przez sponsorów. Dziękujemy!

Piknik NGO (organizacji pozarządowych) to coroczne wydarzenie inicjowane i współorganizowane przez RDPP Powiatu Tucholskiego. Jest ono za każdym razem organizowane w innej gminie, przez lokalne organizacje. Jego celem jest integracja organizacji pozarządowych z całego powiatu, co przekłada się na umiejętność podejmowania wspólnych działań i możliwość budowania projektów partnerskich.

c. Współpraca z NGO w dziedzinie turystyki

Działania turystyczne Powiatu Tucholskiego realizowane są w większości w formule partnerskiej, wraz z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz Lokalną Grupą Działania „Bory Tucholskie”. Powiat Tucholski jest członkiem obu tych organizacji. Bazą do współpracy jest wypracowana wspólnie strategia marki „Bory Tucholskie”, która znajduje się na etapie realizacji.

10 maja władze Powiatu Tucholskiego wspólnie ze Stowarzyszeniem na rzecz Pamięci i Adamkowa, Gminą Kęsowo i Nadleśnictwem Zamrzenia dokonały oficjalnego otwarcia ścieżki turystycznej na Wzgórze Wilhelma (171,06 m n.p.m.), najwyższego punktu widokowego w województwie kujawsko-pomorskim (drugie co do wysokości wzniesienie). Droga dojazdowa oznakowana jest od Adamkowa – Ptasiej Wioski. O udostępnienie tego punktu

turystom od wielu lat staralo się Stowarzyszenie na rzecz Pamiętowa i Adamkowa. Perspektywicznie planowana jest budowa wieży widokowej.

Powiat Tucholski włączył się w prowadzone działania, oznakowując na szczycie punkt triangulacyjny, zlecił też PTTK Oddział w Bydgoszczy wyznakowanie szlaku i włączył Wzgórze Wilhelma do systemu Mówiących Kamieni. Stowarzyszenie na rzecz Pamiętowa i Adamkowa pozyskało środki na tablice turystyczne w konkursie dotacyjnym ze środków Powiatu Tucholskiego, przygotowało też otwarcie ścieżki. Gmina Kęsowo wraz z panią Soltys zadbała o udrożnienie gminnej drogi dojazdowej.

Wśród ponad 50 gości nich byli przedstawiciele Lasów Państwowych (gospodarzy terenu - Nadleśnictwa Zamrzenica i Leśnictwa Klonia), samorządu gminnego (Gmina Kęsowo) i powiatowego (Powiat Tucholski), Parków Krajobrazowych (Krajeńskiego i Tucholskiego) i Policji. Nie zabrakło członków Stowarzyszenia oraz mieszkańców. Starosta Tucholski Michał Mróz przypomniał o planach na turystyczne zagospodarowanie terenu, Nadleśniczy Sebastian Nowak wskazał na nowo otwartą ścieżkę jako przykład zrównoważonej turystyki, Wójt Gminy Kęsowo Radosław Januszewski podkreślił znaczenie atrakcji dla rozwoju gminy i dla wypoczynku mieszkańców. Poświęcenia ścieżki dokonał ks. Krzysztof Węsierski z parafii w Waldowie, a przecięcia wstęgi dokonali: Starosta, Nadleśniczy, Wójt i Prezes Stowarzyszenia.

Wykład o historii okolicy wygłosił pan Marek Sass, który od wielu lat bada lokalną historię i zbiera miejscowe opowieści. On też przygotował opisy do tablic umieszczonych na szczycie. Nie zabrakło specjalnych podziękowań dla pana Stanisława Kubiszewskiego z Pamiętowa oraz dla pana Aleksander Rozanowa, Leśniczego z Klonii, którzy poświęcili dużo czasu i wysiłku, by pomóc w przygotowaniach. Poczęstunek dla gości przygotowała pani Krystyna Juszczyk z Bralewnicy, której wypieki cieszą się zasłużoną renomą w całym powiecie. Zapraszamy na Wzgórze Wilhelma - od strony Adamkowa, Ptasiej Wioski prowadzą na nie specjalne znaki i Szlak Kasztelański.

d. Historyczny Pochód Borowiaków

Największym powiatowym wydarzeniem organizowanym wspólnie z organizacjami pozarządowymi jest od lat Historyczny Pochód Borowiaków, w ramach którego organizacje mogą nie tylko zaprezentować fragmenty lokalnej historii, ale też zaprezentować się szerokiej publiczności. Nie inaczej było w roku 2022. X jubileuszowy Historyczny Pochód Borowiaków pomimo niesprzyjającej pogody zgromadził ponad 300 osób. Gości podejmował Starosta Tucholski Michał Mróz wraz z Przewodniczącą Rady Powiatu Tucholskiego Dorotą Gromowską oraz Burmistrzem Tucholi Tadeuszem Kowalskim - Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Dni Borów Tucholskich, których Pochód jest sztandarowym wydarzeniem.

W tegorocznym pochodzie uczestniczył Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Calbecki wraz z małżonką, który objął to wydarzenie patronatem honorowym. Wśród dostojnych gości znaleźli się m.in.: Senator RP Andrzej Kobiak, Senator RP Ryszard Bober, Wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Agnieszka Kłopotek, Wójt Gminy Lubiewo Joanna Jastak, Kawaler Orderu Uśmiechu Halina Janowska-Gilka, Komendanci służb mundurowych i wiele innych, nie mniej ważnych osób. Tradycyjnie już Pochód formował i kończył Wojciech Kociński.

Ze względu na charakter Pochodu, każdy z jego uczestników był równie ważny. Każdy wniósł w barwny korowód przypominający dzieje Borów Tucholskich swoją wybraną część historii: najdawniejszej, nowszej lub całkiem współczesnej - przecież historia jutra tworzy się dziś. Deszcz, skrócona trasa

	Pochodu czy inne niedogodności nie powstrzymały entuzjastów przed wspólną zabawą i świętowaniem przynależności do tradycji i kultury borowiackiej. Dziękujemy wszystkim za udział, zapraszamy w przyszłym roku! Szczególne podziękowania kierujemy do następujących grup: • Powiatowa Komenda Policji w Tucholi - za pomoc w zabezpieczeniu Pochodu • Ochotnicze Straże Pożarne - za pomoc w zabezpieczeniu Pochodu • Wojskowe Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy - za pomoc w nakarmieniu uczestników Pochodu pyszną grochówką wojskową • Tucholski Ośrodek Kultury - za scenę, nagłośnienie i współpracę przy organizacji wydarzenia • Mażoretki Bysławskie - za wspaniałe występy i poprowadzenie Pochodu • Orkiestra dęta Bysław i Śliwice - za oprawę muzyczną • Stowarzyszenie Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Tucholi - nie tylko za udział, ale także za dania regionalne i poczęstunek • Sygnaliści Myśliwscy, uczestnicy Festiwalu Muzyki Myśliwskiej i Wieżowej - za udział i "podzielenie się" sceną • Nadleśnictwa z terenu Powiatu Tucholskiego • Stowarzyszenie Kulturalne Cisowy Łuk Bysław • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż • Bractwo Rycerskie Herbu Tur • LO w Tucholi • Sołectwo Wielka Klonia • ZSLiA w Tucholi • SP nr 1 w Tucholi • Stowarzyszenie na Rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn ŚWIATŁO • Kurkowe Bractwo Strzeleckie • Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości • Jednostka Strzelecka 3320 • Wioska Grzybowa i Fundacja czar(T) Krzywogonca wraz z Sołectwem Krzywogoniec • Świetlica Wiejska Pruszcz • Morsy z Borów Tucholskich • Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekuńczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego • Hufiec ZHP Tuchola • Stowarzyszenie miłośników zaprzęgów konnych GNIADOSZ ze Śliwic
--	---

- Tucholskie Stowarzyszenie Pojazdów Zabytkowych DRAGON
- Ochotnicza Straż Pożarna Zielonka, Legbąd, Raciąż i Tuchola
- Borowiackie Towarzystwo Kultury - za pomoc w opracowaniu postaci historycznych
- Media nagłaśniające imprezę: Tygodnik Tucholski, Gazeta Pomorska, TOKiS, TVP3 Bydgoszcz, Radio PiK, Radio Weekend, społeczność Facebook-owa

e. Pozafinansowe formy współpracy – inne

Powiat Tucholski na bieżąco pomagał organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w prowadzeniu działalności informacyjnej i promocyjnej, zamieszczając informacje na stronie internetowej powiatu. W powiatowych kanałach informacyjnych zamieszczane były także informacje mogące służyć organizacjom, takie jak informacje o zmianach terminów sprawozdawczych, możliwości wsparcia przez PUP i inne.

W ograniczonym zakresie realizowana była działalność PCK, w tym imprezy współorganizowane przez Powiat Tucholski. Powiat Tucholski jak co roku wspierał działania tej organizacji poprzez zakup pucharów na turnieju piłkarskim oraz na zawodach promujących krwiodawstwo.

Powiat Tucholski kontynuował prowadzenie punktów bezpłatnego poradnictwa prawnego, które bazuje na oddzielnych przepisach.

7. Mierniki

W Programie współpracy na 2022 rok przyjęte zostały cztery mierniki.

Pierwszym z nich była liczba ogłoszonych konkursów. W związku z agregacją konkursów dotyczących poszczególnych obszarów pożytku publicznego ogłoszony został jeden konkurs. Zapewniło to elastyczność w dysponowaniu środkami, co okazało się szczególnie ważne w roku dotkniętym kryzysem związanym z wprowadzeniem stanu epidemii. W związku z pozyskaniem środków PFRON ogłoszony został także drugi konkurs, co spowodowało znaczące zwiększenie zakresu zadań realizowanych w ramach programu współpracy.

Drugim miernikiem była liczba otrzymanych ofert. W konkursie nr 1/2022 wpłynęło 20 ofert na łączną kwotę 77 300,- zł. Jest to znaczący wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem (15 ofert na prawie 53 tys. zł), co świadczy o dużym zainteresowaniu konkursem oraz o wzroście jego znaczenia dla organizacji. Przekroczenie przez oferentów zaplanowanego budżetu pozwoliło komisji konkursowej na wybór najbardziej potrzebnych lokalnej społeczności i najlepiej przemyślanych zadań, niemniej jednak warto byłoby zwiększyć poziom finansowania konkursu. W konkursie nr 1/PFRON/2022 złożona została tylko jedna oferta. Ma to prawdopodobnie związek z tym, że jest to nowy konkurs, a zadania w nim przewidziane są bardzo specyficzne, wymagające dużej wiedzy i kompetencji specjalistycznych, zarówno od strony grupy docelowej, jak i realizowanych działań. Niemniej jednak złożona oferta spełniała wszystkie wymagania konkursowe, została ona też prawidłowo zrealizowana i rozliczona. W przyszłości, w przypadku ponowienia konkursu, wskazane jest jak najszerze rozpowszechnienie informacji o konkursie.

Trzecim miernikiem była liczba zawartych umów na realizację zadań przez organizacje. W obu konkursach podpisano łącznie 13 umów, co jest wartością adekwatną do liczby ogłoszonych konkursów, przeznaczonych na nie środków

	finansowych i ograniczeń związanych z maksymalnym dofinansowaniem poszczególnych działań. Ostatnim miernikiem była wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu powiatu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty. Kwota ta została ustalona na 40.000,- zł, które zostały zabezpieczone w budżecie. Kwota ta została wykorzystana w 90%, gdyż stowarzyszenie „Jak w rodzinie” wycofało swoją ofertę przed podpisaniem umowy – złożyło ono z powodzeniem ofertę w konkursie 1/PFRON/2022, w którym pozyskało 100 tys. zł. Dzięki temu konkursowi wartość środków na współpracę znacznie się zwiększyła. 8. Zakończenie Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok” jest dokumentem podsumowującym rok współpracy samorządu powiatowego z organizacjami pozarządowymi.
--	---

Wykaz podmiotów biorących udział w konkursie nr 1/2022 wraz z kwotami przyznanych dotacji na realizację zadania publicznego

Lp.	Nazwa organizacji	Tytuł projektu	Rodzaj zadania	Wnioskowana kwota	Kwota przyznana
1	Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju Sołectwa Krzywogoniec, 89-511 Cekcyn, Krzywogoniec 5A	Jezioro marzeń. Święto Grzyba w Krzywogoncu	kultura	4 000,00	4 000,00
2	LGD „Bory Tucholskie”, 89-500 Tuchola, ul. Kolejowa 4	Bory Tucholskie – naturalnie!	turystyka/ wkład własny	4 000,00	4 000,00
3	Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”, 89-500 Tuchola, ul. Kościuszki 16	Poprawianie jakości życia poprzez aktywizację i udział w grupie środowiskowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych	ratownictwo-ochrona ludności / wkład własny	4 000,00	4 000,00
4	Stowarzyszenie Bysławska Grupa Odtwórstwa Historycznego, 89-510 Bysław, ul. Okrężna 24	IV Piknik Historyczno-zaginione rzemiosło	kultura	4 000,00	3 250,00
5	Fundacja czAR(T)Krzywogonca, 89-511 Cekcyn, Krzywogoniec 53	Festyn Poetycki Leśnej Pszczoły ze Świętojańskim Poezjowaniem	kultura	4 000,00	3 000,00
6	OSP Bysław. 89-510 Bysław, ul. Strażacka 1	Pielegnujemy Tradycję- Występ Orkiestry Dętej OSP Bysław na Pochodzie Borowiaków i	kultura	4 000,00	3 000,00

		Obchodów Święta Niepodległości			
7	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej, 89-511 Cekcyn, ul. Szkolna 2	Nocne Mistéria Nadziejorne 2022	kultura	2 750,00	2 750,00
8	BTK Tuchola, 89-500 Tuchola, plac Zamkowy 8	Od wiosny ludów do niepodległej (1848-1920) dziedzictwo duchowe, naukowe i kulturowe rodziny Frydrychowiczów	kultura	4 000,00	3 000,00
9	OSP Krzywogoniec, 89-511 Cekcyn, Krzywogoniec 43	Organizacja pokazów i ćwiczeń z zakresu ratownictwa i ochrony ludności dla Mieszkańców z terenu Powiatu. III Bieg przełajowy w Powiecie Tucholskim	ratownictwo	4 000,00	3 000,00
10	Stowarzyszenie na rzecz Pamiętowa i Adamkowa, 89-506 Kęsowo, Pamiętowo 16	Punkt widokowy Wzgórze Wilhelma atrakcją Powiatu Tucholskiego	turystyka	4 000,00	3 000,00
11	Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „Burchat”, 89-520 Gostycyn, ul. Główna 35	Trzeciowa Marcinowa Zbożownica	kultura	3 950,00	3 000,00
12	KGW „Borowiacka Kraina” Bysław, 89-510 Bysław, ul. Strażacka 1	Zaśpiewajmy razem	kultura	3 500,00	2 000,00
13	Fundacja Zrównoważonego Rozwoju lokalnego „Cisowy Fyrteł”, 89-512 Iwicz, Wysoka 34	CykloCekcyn 2022 – IX Borowiacki Rajd Rowerowy	turystyka	4 000,00	2 000,00
14	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kęsowa, 89-506 Kęsowo, ul. Główna 7	„Muzycznie w Kęsowie”	kultura	4 000,00	-
15	Stowarzyszenie Wspierania Kultury Muzycznej TALENT, 89-511 Cekcyn, ul. Dworcowa 30/2	Koncert połączony z balem wszystkich świętych	kultura	4 000,00	-
16	Szkolny Klub Sportowy „Leśnik”, 89-500 Tuchola, ul. Nowodworskiego 9-13	Kajakiem przez Powiat tucholski	turystyka	4 000,00	-
17	Stowarzyszenie na Rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn „Światło”, 89-512 Iwicz, Wierzchucin 10/12	Bieżąca konserwacja i utrzymanie zieleni oraz grobów na zabytkowych cmentarzach ewangelickich z terenu Powiatu Tucholskiego- II edycja	kultura	3 100,00	-

18	Cekcyńska Inicjatywa Społeczna, 89-511 Cekcyn, ul. Szkolna 4	Żywa historia z wiankiem w tle	kultura	4 000,00	-
19	Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga”, 89-511 Cekcyn, ul. Wczasowa 12	Kino letnie w amfiteatrze	kultura	4 000,00	-
20	Fundacja „Zagrajmy razem” Ernestowo, 86-100 Świecie, Ernestowo 15	Polubić szachy – zostać mistrzem	kultura	4 000,00	-

Szczegółowe zestawienie kontrolowanych organizacji i zadań

Lp	Organizacja	Zadanie/ umowa nr	Czynności kontrolne	Wynik
1	Fundacja czaR(T) Krzywogonica Krzywogoniec 56	„Festyn Poetycki leśnej Pszczoly 2019” (umowa nr 1/2019/KL)	03.10.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto
2	Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Sołectwa Krzywogoniec, Krzywogoniec 5A	„Zaloty w Krzywogoncu” dla mieszkańców powiatu tucholskiego i gości „Święto grzyba 2019” (umowa nr 3/2019/KL)	03.10.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto
3	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej, Cekcyn ul. Szkolna 2	„Nocne Misteria Nadjeziorne 2019” (umowa nr 6/2019/KL)	25.08.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto
4	Ochotnicza Straż Pożarna w Cekcynie. Cekcyn, ul. Ogrodowa 17	(umowa nr RL/1/2020)	25.08.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto
5	Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”, Tuchola, plac Zamkowy 1	„Chwalba w necie, dla dorosłych i dla dzieci” (umowa nr KL/2/2020)	14.12.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto
6	Parafialny Zespół CARITAS przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. św. M. Kolbego w Suchej, Sucha	„Montaż tablicy informacyjno-promocyjnej w Suchej” (umowa nr KL/19A/2020)	15.09.2022 r.	Nieprawidłowości nie wykryto

XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna

Zbiorcza informacja o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona przez Starostę Tucholskiego za okres od 2022-01-01 do 2022-12-31			
Rodzaj danych	Liczba w punktach prowadzonych przez		
	adwokatów lub radców prawnych	organizacje pozarządowe	
	pomoc prawna	pomoc prawna	poradnictwo obywatelskie
ZADANIA Z ZAKRESU NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
liczba osób (kart), którym udzielono pomocy	467	237	88
Dziedzina prawa, której dotyczyła nieodpłatna pomoc prawna			
prawo rodzinne	84	57	21
prawo pracy	33	8	3
sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	0	0	0
prawo cywilne	229	132	54
prawo ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	21	18	3
prawo administracyjne z wyjątkiem prawa podatkowego	39	18	2
prawo podatkowe	8	2	4
prawo karne	45	16	3
inne	18	0	1
Kategoria sprawy, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (wyszczególnić liczbę spraw zgłaszanych w poszczególnych kategoriach spraw, o których mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia)			
LOKAL MIESZKALNY			
Uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po krewnym lub znajomym (dotyczy lokalu mieszkalnego komunalnego, lokatorskiego, zakładowego, resortowego i innego z wyłączeniem lokalu mieszkalnego własnościowego i spółdzielczego własnościowego, które należy ująć w kategoriach dotyczących WŁASNOŚCI lub DZIEDZICZENIA)			
Utrata lokalu mieszkalnego			
pozbawienie tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego (w tym wypowiedzenie umowy najmu/wykluczenie z członkostwa spółdzielni, licytacja)	1	0	0
inne	0	1	0
Sytuacje konfliktowe			

możliwości eksmisji lokatora lub współlokatora	2	0	0
inne konflikty sąsiedzkie	2	0	0
konflikty z zarządcą	0	0	1
inne	2	2	0
Użytkowanie lokalu mieszkalnego			
wysokość opłat	1	0	0
odpowiedzialność osób współmieszkających za opłaty	0	0	1
inne	1	1	0
Uzyskanie prawa własności do lokalu mieszkalnego			
procedury związane z uzyskaniem prawa własności	1	0	0
Kupno lokalu mieszkalnego zarówno na rynku pierwotnym lub wtórnym			
inne	0	1	1
PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA			
Pokrzywdzeni			
uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	16	2	0
oskarżyciel posiłkowy	1	0	0
środki odwoławcze	2	0	0
naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka odszkodowanie, kompensata	1	1	0
inne	1	1	0
Podejrzani, oskarżeni i obwinieni			
uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	6	2	0
obrońca z urzędu	4	0	0
środki przymusu wraz z środkami zapobiegawczymi (w tym zabezpieczenie majątkowe, zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie, dozór policji, zmiana środka, zmiana, uchylenia, przedłużanie środka)	1	0	1
postępowania szczególne	1	0	0
środki odwoławcze	0	1	1
inne	0	2	0
Skazani			
uprawnienia i obowiązki, procedury	2	1	0
postępowanie egzekucyjne	1	0	0
dozór elektroniczny	2	0	1
Niesłuszne skazanie	1	0	0
Kara zastępcza	1	0	0

Inne			
inne	3	1	0
RODZINA			
Relacje w rodzinie			
naprawa relacji rodzinnych	0	1	0
inne	0	1	0
Ustanie małżeństwa			
sposoby rozwiązania małżeństwa, rozwód a separacja, orzekanie o winie	14	8	3
postępowanie sądowe (w tym przebieg, koszty, pomoc prawna z urzędu, dowody, świadkowie)	13	1	0
inne	2	1	0
Majątek małżonków			
majątek wspólny a majątek osobisty	1	0	0
majątkowe umowy małżeńskie	1	1	1
podział majątku	4	2	0
inne	0	1	0
Dzieci			
pochodzenie dziecka (w tym ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie)	2	4	0
uprawnienia do sprawowania władzy rodzicielskiej (w tym władza rodzicielska, ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej, przywracanie władzy rodzicielskiej, ustanowienie opiekuna prawnego, zastrzeżenia do sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej)	9	4	2
kontakty rodziców z dziećmi (w tym brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	7	4	2
kontakty dziadków z wnukami (brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	0	1	0
adopcja, rodzina zastępcza	1	0	0
inne	0	0	3
Dochodzenie alimentów			
uzyskanie alimentów na dziecko	7	1	1
uzyskanie alimentów na członków rodziny	3	2	1
wysokość alimentów w tym podnoszenie świadczeń	8	2	0
trudności w egzekwowaniu alimentów	1	2	0
inne	1	1	1
Zobowiązania alimentacyjne			
zasadność	2	2	1
wysokość w tym obniżenie alimentów	4	9	1
inne	2	2	1
Dysfunkcje w rodzinie			
przemoc domowa	0	0	1
inne	2	0	0

Konkubinat			
inne	3	1	1
DZIEDZICZENIE			
Dziedziczenie ustawowe			
uprawnieni do dziedziczenia	11	11	6
zrzeczenie się spadku	3	1	0
przyjęcie spadku	2	0	1
odpowiedzialność za długi spadkowe	17	10	0
dział spadku	17	8	4
inne	0	2	2
Dziedziczenie testamentowe			
przyjęcie spadku	5	2	1
podważanie testamentu	2	0	1
wykonanie zapisów	0	1	0
dział spadku	0	0	0
inne	4	5	0
Zachowek			
uprawnieni do zachowku	3	2	1
kwestionowanie wydziedziczenia	0	0	2
uzyskanie zachowku	2	0	0
przedawnienie	4	0	0
inne	1	0	0
Inne			
inne	2	1	1
OPIEKA I KSZTAŁCENIE			
Opieka nad dziećmi			
Edukacja nieformalna			
inne	4	0	0
WŁASNOŚĆ RZECZY RUCHOMYCH I NIERUCHOMOŚCI Z WYŁĄCZENIEM DZIEDZICZENIA			
Nabycie i uregulowanie własności			
kupno	4	1	1
zasiedzenie	0	10	0
spory graniczne	0	2	0
naruszenie własności i posiadania	2	1	0
służebności	1	0	1
inne	3	3	0
Dysponowanie własnością			
wynajem całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	2	1	0
użyczenie całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	0	1	0
sprzedaż	1	1	1
możliwości przekazania za życia i na wypadek śmierci	6	1	3

cofnięcie dyspozycji (w tym odwołanie darowizny, zmiana testamentu)	0	1	4
współwłasność	6	4	0
inne	4	13	6
Sprawy konsumenckie			
wadliwy towar	2	6	1
nienależyte wykonanie usługi	1	0	0
problemy z wycofaniem się z umowy	0	1	0
inne	14	4	0
ŚWIADCZENIA I ZASIŁKI			
Świadczenia z pomocy społecznej			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	2	0	0
odmowa przyznania świadczenia	4	0	0
inne	1	0	0
Świadczenia rodzinne i wychowawcze			
odmowa przyznania	1	0	0
Świadczenia rodzinne i wychowawcze			
Zasady przyznawania	2	1	1
inne	2	4	0
Świadczenia związane ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną oraz zasiłek i dodatek pielęgnacyjny			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	2	0	0
odmowa przyznania	3	2	0
inne	0	0	0
Świadczenia z tytułu choroby i wypadku przy pracy (w tym zasiłek rehabilitacyjny, opiekuńczy, chorobowy, jednorazowe odszkodowanie)			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	0	1	0
odmowa przyznania	2	0	0
Zasiłki macierzyńskie i rodzicielskie			
inne	0	0	1
Fundusz alimentacyjny			
Emerytury			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, kryteria, procedury, z wyłączeniem określenia wysokości, świadczenie w drodze wyjątku)	1	0	0
inne	0	1	0
Renta rodzinna			
zasady przyznawania (w tym warunki, procedury, świadczenia w drodze wyjątku)	0	0	1
Renta z tytułu niezdolności do pracy i renta socjalna			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, procedury, świadczenie w drodze wyjątku)	0	2	0
kwestionowanie orzeczenia	5	0	0
Kwestionowanie wysokości świadczenia	1	0	0

odmowa przyznania	1	0	0
Dopłaty do utrzymania lokalu mieszkalnego (w tym dodatek mieszkaniowy i energetyczny)			
inne	0	0	1
Stypendia			
inne	2	0	0
ZADŁUŻENIA			
Mieszkaniowe			
trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	2	0	0
Sprawa w sądzie	3	0	0
Alimentacyjne			
egzekucja	4	0	0
Sankcje za uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego	1	0	0
inne	2	0	0
Z tytułu kredytów i pożyczek			
trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	3	1	0
sprawa w sądzie, nakaz zapłaty i inne tytuły egzekucyjne	4	0	0
egzekucja komornicza	8	3	0
inne	0	2	0
Odpowiedzialność poręczycieli lub odpowiedzialność za zadłużenia innych			
Trudności ze spłatą długu	0	1	0
Egzekucja komornicza	1	0	0
Wobec ZUS			
egzekucja	1	0	0
Podatkowe			
Trudności ze spłatą długu	1	0	0
Kary finansowe (mandaty, grzywny)			
Podważanie zasadności	2	0	0
egzekucja	1	0	0
Długi niejednorodne (w tym sprawy dotyczące jednocześnie kilku rodzajów długów, np. pochodzących z kredytów oraz długów alimentacyjnych lub mieszkaniowych)			
egzekucja	1	0	0
Trudności ze spłatą długów	1	1	0
Sprawa w sądzie	0	1	0
Nadmierne zadłużenie			
przygotowanie wniosku o upadłość konsumencką	1	0	0
Oddalenie, zwrot wniosku	1		
inne	1	0	0
Inne			
inne	10	3	1
ROSZCZENIA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Roszczenia z tytułu wyrządzonej szkody			
zasady dochodzenia roszczeń	7	1	4
wysokość	0	0	1

egzekucja należności	0	0	1
spór z firmą ubezpieczeniową	2	0	1
inne	1	0	1
Roszczenia z tytułu odebranego majątku			
Zasady dochodzenia roszczeń	1	0	0
Odzyskiwanie pożyczek			
sposób dochodzenia roszczeń	1	2	0
egzekucja należności	2	0	1
Podatki			
wysokość	2	0	0
ulgi	1	0	0
inne	37	6	1
ZATRUDNIENIE			
Sprawa na etapie przed podjęciem pracy			
Brak umowy	1	0	0
Uprawnienia związane z zatrudnieniem			
Związane z rodzicielstwem, urlopy macierzyńskie i wychowawcze	1	1	0
związane z niepełnosprawnością	1	0	0
związane z wiekiem	2	0	0
Urlopy wypoczynkowe i bezpłatne	0	1	0
inne	2	1	1
Warunki pracy (sprawa na etapie po podjęciu pracy)			
zmiana warunków (w tym kierowanie do innej pracy, zmiana wynagrodzenia)	1	1	0
inne	0	1	0
Wynagrodzenia i dodatki			
opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia, brak lub wypłata części wynagrodzenia	5	0	0
prawo do dodatków (w tym premie, nadgodziny)	2	0	0
świadczenia związane z odejściem z pracy	1	1	0
Brak odprowadzania składek ZUS	1	0	0
inne	0	1	0
Przedłużanie i rozwiązywanie umów (w tym cywilnoprawnych)			
sposoby rozwiązania umów, przez pracodawcę lub pracownika, okresy wypowiedzenia	2	1	0
uprawnienia związane z rozwiązaniem umowy o pracę (w tym odszkodowanie przy zwolnieniu grupowym, wolne dni na szukanie pracy)	2	0	0
kwestionowanie zasadności wypowiedzenia umowy, niesłuszne wypowiedzenie	3	0	0
świadczenia pracy, brak świadectwa pracy, kwestionowanie informacji zawartych w świadectwie pracy	2	0	2
inne	0	0	0

Konflikty w pracy			
inne	5	1	1
ZDROWIE			
Opieka medyczna			
Błędy lekarskie	0	1	0
Orzekanie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (dotyczy tylko orzekania pozarentowego, z wyłączeniem ZUS)			
kwestionowanie orzeczenia, w tym odwołania	1	3	0
Uprawnienia wynikające z orzeczenia	1	0	0
ubezwłasnowolnienie	1	0	0
inne	2	1	0
URZĘDY I SĄDY			
Postępowanie przed organem lub urzędem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej,			
nieznajomość treści przepisów	0	2	0
procedura (w tym terminy, doręczanie, odwołania, wgląd w dokumentację sprawy, wznowienie postępowania, koszty)	6	6	1
jakość obsługi (w tym skargi na urzędników)	1	0	0
inne	0	3	0
Postępowanie przed sądem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej, należy kategoryzować pod numerem odpowiedniej kategorii tematycznej z rozdziałów 1–11)			
nieznajomość treści przepisów	0	5	2
możliwość zmiany orzeczenia sądu	0	6	2
procedura sądowa (w tym terminy, doręczenia, reprezentowanie przez członka rodziny, pełnomocnik z urzędu, koszty)	5	5	1
inne	2	5	0
Problemy osób niemających obywatelstwa polskiego			
inne	9	1	0
FORMA UDZIELONEJ NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB ŚWIADCZONEGO NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
W przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej			
poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym	412	211	0
wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego	395	200	0

sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym	6	0	0
W przypadku świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
porada obywatelska	0	0	88
W przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
Poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających	4	2	2
Przygotowanie umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji	13	2	0
W przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – przekazanie osobie uprawnionej informacji o innych jednostkach poradnictwa, o których mowa w art. 5 ust. 4 ustawy – podać ile razy wskazano tematy poradnictwa			
rodzinne	0	3	1
Rozwiązania problemów alkoholowych i innych uzależnień	0	1	0
Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	1	0
Prawa konsumenta	0	1	1
Prawo pracy	0	0	1
CZAS POŚWIĘCONY NA UDZIELENIE NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB ŚWIADCZENIE NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
do 15 minut	69	0	2
powyżej 15 minut do 30 minut	213	13	11
powyżej 30 minut do 45 minut	117	59	14
powyżej 45 minut do 60 minut	54	160	57
powyżej 1 godz. do 1 godz. 30 min.	9	2	3
powyżej 1 godz. 30 min. do 2 godz.	1	0	0
W przypadku pomocy prawnej lub porady obywatelskiej w sprawie kontynuowanej podczas kolejnych spotkań – kolejny numer wizyty osoby uprawnionej w tej samej sprawie wg oświadczenia osoby uprawnionej			
1	463	237	88
2	4	0	0

3	0	0	0
4	0	0	0
5	0	0	0
6	0	0	0
7 lub więcej	0	0	0
Wiek osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
do 18 roku życia	1	0	0
powyżej 18 do 25 lat	27	6	3
powyżej 25 do 35 lat	56	36	14
powyżej 35 do 45 lat	92	48	25
powyżej 45 do 55 lat	69	55	16
powyżej 55 do 60 lat	21	25	3
powyżej 60 do 65 lat	19	18	18
powyżej 65 do 75 lat	31	40	8
powyżej 75 do 85 lat	11	7	1
powyżej 85 lat	1	0	0
Płeć osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
kobieta	203	136	58
mężczyzna	113	99	30
Wykształcenie osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
wyższe II stopnia	31	17	2
wyższe I stopnia	8	5	2
policealne	7	1	0
średnie zawodowe	67	45	19
średnie ogólnokształcące	32	30	5
zasadnicze zawodowe	143	98	40
gimnazjalne	4	4	1
podstawowe	35	33	19
pozostałe	4	2	0
Średni miesięczny dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
bez dochodu	17	0	0
do 600 zł.	27	34	4
powyżej 600 zł. do 1000 zł.	63	54	30
powyżej 1000 zł. do 1500 zł.	66	44	27
powyżej 1500 zł. do 2000 zł.	65	36	11
powyżej 2000 zł	86	66	15
Źródło dochodu w gospodarstwie domowym			
praca	188	124	47
prowadzący działalność gospodarczą	9	7	1
na utrzymaniu rodziny	13	0	0
emerytura	59	75	33

renta z tytułu niezdolności do pracy	13	28	12
renta socjalna	5	6	5
renta rodzinna	4	3	8
Świadczenie przedemerytalne	0	2	2
alimenty	33	23	5
zasilek dla bezrobotnych	6	3	3
zasiłki	91	74	33
inne	31	22	7
Liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
1	65	58	9
2	89	83	28
3	77	21	18
4	62	37	18
5	25	24	8
6	9	10	5
7 lub więcej	4	2	2
Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
wieś	157	233	84
miasto do 10 000 mieszkańców	54	1	0
miasto powyżej 10 000 do 25 000 mieszkańców	116	1	1
miasto powyżej 25 000 do 100 000 mieszkańców	1	0	0
miasto powyżej 100 000 mieszkańców	1	0	1
Dane dotyczące zgód na wyrażenie opinii o działalności nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
liczba osób, które wyraziły zgodę na wyrażenie opinii oraz wypełnienie karty pomocy – części B	0	146	55
liczba osób, NIE które wyraziły zgodę na wyrażenie opinii oraz wypełnienie karty pomocy – części B	467	91	33
Forma udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
Osobiście w punkcie	392	218	80
Za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość - telefonicznie	69	18	8
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy spotkał/a się Pan/i z życzliwym przyjęciem w punkcie?			
zdecydowanie tak	0	143	54
raczej tak	0	1	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy informacje zostały przedstawione w sposób zrozumiały?			
zdecydowanie tak	0	142	54
raczej tak	0	2	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy po uzyskaniu porad lub przeprowadzonej mediacji wie Pan/i jakie dalsze kroki można podjąć?			
zdecydowanie tak	0	137	52
raczej tak	0	6	2
raczej nie	0	1	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy lokal, w którym zorganizowany jest punkt jest dogodnie położony?			

zdecydowanie tak	0	136	50
raczej tak	0	8	4
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy lokal, w którym zorganizowany jest punkt, jest czytelnie oznakowany?			
zdecydowanie tak	0	125	49
raczej tak	0	18	5
nie	0	1	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy został/a Pan/i przyjęta w punkcie w umówionym terminie?			
zdecydowanie tak	0	144	54
nie	0	0	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Skąd Pan/i dowiedział/a się o działalności punktu?			
inni klienci punktów	0	52	20
internet	0	25	13
plakaty	0	9	4
ulotki lub broszury	0	6	1
prasa	0	0	0
telewizja	0	5	0
inny sposób	0	51	17
Liczba osób, które w ramach opinii zgłosiły uwagi własne i ewentualnie propozycja usprawnień działalności.	0	1	3
Liczba osób, które zgodziły się na udostępnienie nr telefonu w celu zasięgnięcia szerszej opinii o udzielonej pomocy prawnej lub poradzie obywatelskiej	0	36	12
REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU EDUKACJI PRAWNEJ			
Liczba i formy zrealizowanych zadań z zakresu edukacji prawnej			
wykłady			0
warsztaty			3
informatory i poradniki w wersji papierowej			6
internetowe serwisy edukacyjne, informatory i poradniki w wersji elektronicznej			20
audycje w mediach			0
publikacje w mediach			6
inne formy			5
Tematyka zadań z zakresu edukacji prawnej realizowanych			
Przestępstwa i wykroczenia			3
Dziedziczenie			6
Własność rzeczy ruchomych, lokali mieszkalnych i innych nieruchomości			3
Świadczenia i zasilki			3
Zatrudnienie			5
Urzędy i sądy			2
inne			21

XIX. Ochrona praw konsumenta.

Nazwa zadania	Ochrona praw konsumenta
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/ tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2022 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2022 r.	Dla zadań realizowanych przez rzecznika nie została opracowana polityka, przyjęta strategia. program. Podstawowym dokumentem w zadaniu „Ochrona praw konsumenta” są: „Cele i zadania Starostwa Powiatowego w Tucholi na rok 2022” oraz „Plan działalności Powiatowego Rzecznika Konsumentów w roku 2022”. Zgodnie z zapisem art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) do zadań powiatu należy ochrona praw konsumenta. Zadania z zakresu ochrony konsumentów są realizowane przez samorząd powiatowy jako zadania własne. Wykonuje je Powiatowy Rzecznik Konsumentów, działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 275). Do ustawowych zadań rzecznika zgodnie z art. 42 wskazanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy: 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów; 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów; 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony interesów konsumentów; 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji handlowej oraz organizacjami konsumenckimi; 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub przepisach odrębnych.” Ponadto rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować z ich zgodą do toczącego się postępowania (art. 42 ust.2). Do 31 marca każdego roku rzecznik przedkłada Staroście roczne sprawozdanie ze swojej działalności. Sprawozdanie to, za 2022 r. przekazano Panu Staroście w dniu 29 marca 2023. W dniu 24 marca br. informację z pracy w roku minionym rzecznik złożył Radzie Powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/ komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie	Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadań w 2022 r.	Tak jak lata 2020, 2021 zdeterminowane były pandemią koronawirusa, tak na 2022 roku swoje piętno odcisnęła inflacja, mająca niewątpliwie, negatywny wpływ na aktywność konsumencką. W efekcie wpłynęło to na spadek ilości spraw wniesionych do rzecznika. W minionym

	2022 roku zgłosiło się do rzecznika 204 konsumentów, przy 228 w roku go poprzedzającym, co stanowi spadek o 10,5%. Odnotowana w kolejnym roku 10% różnica ilości spraw, jest wielkością akceptowalną, gdyż nie wskazuje na zapaść ani gwałtowny wzrost ilości spraw, odzwierciedla faktyczny poziom potrzeb jakie w zakresie spraw konsumenckich występują w naszym powiecie. Na 204 sprawy wniesione do rzecznika, udzielono 128 porad, rzecznik sporządził 74 wystąpienia, przygotował 2 pozwy. W ogólnej liczbie 128 porad, 97 stanowiły porady udzielone w biurze i telefonicznie, 31 to porady zakończone przygotowaniem interesantowi pisma. Odnotowano 1,75 wzrost udziału w ogólnej ilości spraw wystąpień, oraz wzrost formy porady pisemnej w poradach o 4%. Obie wskazane wyżej tendencje należy uznać za pozytywne. Ogółem w formie pisemnej załatwiono 107 spraw (porada ze sporządzeniem pisma, wystąpienie + pozwy), co stanowiło 52,5% przy 48,7 % w roku poprzednim. Dotychczasowy poziom skuteczności wystąpień rzecznika został utrzymany. W roku 2022 rzecznik współpracował przy realizacji zadań z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego Federacją Konsumentów. Eksponowano i rozprowadzano materiały informacyjne otrzymane z współdziałających z rzecznikiem jednostkami, organizacji i stowarzyszeniami. W ramach działalności informacyjno-edukacyjnej kontynuowano współpracę z miejscowymi mediami. Nowym doświadczeniem, które pozwoliło rzecznikowi na poznanie mechanizmów i socjotechnik stosowanych przez firmy organizujące pokazy połączone ze sprzedażą, był jego udział w takim zdarzeniu.
--	--

XX. Porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, obronność.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego realizacja zadań w 2022 r.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego posiada dwuosobową obsadę etatową – 1 i 3/4 etatu. Całodobowa gotowość do podjęcia działań interwencyjnych, po godzinach pracy, przez PCZK zapewniona jest na zasadzie pełnienia dyżurów telefonicznych przez pracowników oraz współpracy ze Stanowiskiem Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi. W tym zakresie wprowadzono w życie Zarządzenie nr 52/2019 Starosty Tucholskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie organizacji systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.

Zasady System Wczesnego Ostrzegania obligują PCZK do bieżącego prowadzenia monitoring zdarzeń na terenie powiatu tucholskiego poprzez składanie meldunków do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy, Centralną Aplikację Raportującą oraz system

łączności radiowej. Z kolei meldunki o zagrożeniach otrzymane z WCZK, przesyłane są do służb, inspekcji, jednostek organizacyjnych powiatu oraz gmin powiatu tucholskiego.

Podstawowym zadaniem PCZK jest przygotowanie dla Starosty Tucholskiego bazy danych oraz procedur, do każdego planu, na wypadek zdarzeń kryzysowych. Starosta Tucholski ma do swojej dyspozycji na wypadek zdarzeń kryzysowych Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zadaniem PCZK jest utrzymanie w pełnej gotowości do pracy PZZK oraz zabezpieczenie jego pracy.

Plan Działania Starosty Tucholskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na 2022 rok opracowano w oparciu o Plan Działania Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na terenie województwa na 2022 rok . Uwzględniono w nim także wnioski i spostrzeżenia własne, wynikające z realizacji planu działania w sprawach obronnych Starosty Tucholskiego w roku 2021.

Realizacja przyjętych w planie zamierzeń w poszczególnych obszarach przebiegała następująco:

1. W zakresie organizacyjnym i prac normatywnych.

- 1) W 2022 roku Starosta Tucholski wydał wytyczne z dnia 10 stycznia 2022 roku w zakresie przygotowania stałych dyżurów w jednostkach organizacyjnych Powiatu Tucholskiego, wchodzących w skład systemu Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego.
- 2) Zarządzeniem Nr 17/2022 z dnia 22 marca 2022 roku Starosta Tucholski rozszerzył skład Stałego Dyżuru starostwa Powiatowego w Tucholi o kolejną jednostkę organizacyjną powiatu tucholskiego tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Ponadto zarządzeniem tym zaktualizowany został „Wykaz osób funkcyjnych Starostw Powiatowego w Tucholi uprawnionych do odbierania informacji z Punktu Kontaktowego Starostwa Powiatowego w Tucholi”.
- 3) W ramach narad i spotkań roboczych przygotowywano Zarząd Powiatu Tucholskiego i pozostałą kadrę Kierowniczą Starostwa do sprawnego funkcjonowania w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.
- 4) Kontynuowano współpracę i potwierdzono wcześniej ustalone zasady współpracy z lokalną prasą i radiem na wypadek wystąpienia zagrożeń i konieczności przekazania społeczeństwu informacji o zagrożeniach.
- 5) Dokonano przeglądu i aktualizacji: zakresu działania w dziedzinie obronności państwa w czasie pokoju dla Starostwa Powiatowego w Tucholi oraz Regulaminu Starostwa Powiatowego w Tucholi na czas wojny.

2. W zakresie współdziałania.

Na bieżąco współpracowano w zakresie przygotowań do funkcjonowania Powiatu Tucholskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny z następującymi organami i jednostkami administracyjnymi :

- Wojewodą Kujawsko-Pomorskim (Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UW w Bydgoszczy);
- poszczególnymi gminami Powiatu Tucholskiego;
- Komendą Powiatową Policji w Tucholi;

- Komenda Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi;
- Wojskowym Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy;
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Tucholi;
- Szpitalem Tucholskim;
- Powiatową Inspekcją Weterynaryjną;

3. W zakresie spraw ogólnoobronnych.

Dokonano przeglądu i aktualizacji :

- a) dokumentacji „Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego”,
- b) dokumentacji „Akcji Kurierskiej”,
- c) planu „Ochrony Zabytków”,
- d) zakresów działania Starostwa Tucholskiego w dziedzinie obronności państwa w czasie pokoju i na czas wojny.
- e) dokumentacji szkoleniowej,
- f) powiatowego planu dystrybucji tabletek jodku potasu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie Powiatu Tucholskiego,
- g) planu przygotowań podmiotów leczniczych Powiatu Tucholskiego na potrzeby obronne państwa.

4. Planowania operacyjnego.

Przystąpiono do opracowania Kart Realizacji Zadań Operacyjnych tj. załącznika funkcjonalnego do Planu Operacyjnego Funkcjonowania Powiatu Tucholskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

5. W zakresie kierowania.

- 1) Kontynuowano doposażenie komórki zarządzania kryzysowego starostwa w sprzęt i środki pracy niezbędne do przygotowania GSK w ZMP.
- 2) Prowadzono cyklicznie sprawdzenia sprawności systemu łączności radiowej w sieci zarządzania Starosty Tucholskiego.
- 3) Dokonano przeglądu i aktualizacji Planu przemieszczenia i funkcjonowania Starostwa Tucholskiego na GSK w ZMP.

6. W zakresie przygotowania służby zdrowia na potrzeby obronne.

- 1) Aktualizowano Plan przygotowań podmiotów leczniczych Powiatu Tucholskiego na potrzeby obronne państwa.
- 2) Sporządzona zbiorczy roczny bilans personelu medycznego za powiat tucholski.

7. W zakresie zabezpieczenia potrzeb sił zbrojnych.

- 1) W dniu 14 lutego 2022 r. przesłano do Wojewody wnioski do wojewódzkiego planu kwalifikacji wojskowej na 2022 rok.
- 2) Przeprowadzono w terminie od 30 maja do 14 czerwca 2022 roku kwalifikację wojskową mężczyzn w wieku poborowym z terenu Powiatu Tucholskiego.
- 3) Opracowano i przesłano w dniu 29 czerwca 2022 roku do Wojskowego Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy oraz UW w Bydgoszczy sprawozdania z przebiegu kwalifikacji wojskowej na terenie Powiatu Tucholskiego.
- 4) Na bieżąco prowadzono ewidencje pracowników Starostwa Tucholskiego podlegających powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej oraz wykaz pracowników reklamowanych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny.

8. W zakresie szkolenia obronnego.

Ze względu na niewydanie przez Wojewodę wytycznych do szkolenia obronnego w 2022 roku jak też brak planu szkolenia obronnego dla województwa Kujawsko-pomorskiego na 2022 rok, odstąpiono od sporządzenia takiego planu dla Starostwa Powiatowego w Tucholi. W związku z powyższym podczas realizacji szkolenia obronnego w 2022 roku posilkowano się planem szkolenia obronnego Starostwa Powiatowego w Tucholi na 2021 rok który uzgodniono z Dyrektorem WBiZK KPUW w Bydgoszczy. Zagadnienia zaplanowane do szkolenia w 2021 roku nie zostały zrealizowane z uwagi na sytuację epidemiologiczną i związane z tym obostrzenia oraz zagrożenia stwarzane przez koronawirusa Covid 19. Zasadnym zatem była realizacja wcześniej zaplanowanych, a nie zrealizowanych zagadnień szkoleniowych. W 2022 roku głównym przedsięwzięciem szkoleniowym był trening praktyczny pk. Kryptonimem „**Doręczenie 22**” w ramach którego przetrenowano praktyczne doręczenie w ramach akcji kurierskiej ćwiczebnych wezwań do stawienia się do służby wojskowej dla żołnierzy rezerwy.

9. W zakresie kontroli.

Na 2022 rok opracowano roczny plan zarządzanych przez Starostę Tucholskiego kontroli problemowych w zakresie spraw obronnych. Tematyka zaplanowanych kontroli obejmowała prawidłowość organizacji i funkcjonowania Stałych Dyżurów w wytypowanych jednostkach organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Tucholi. Do kontroli wytypowano: Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej. Kontrole przeprowadzono planowo.

Uchodźcy z Ukrainy

Miejsca zakwaterowania dla uchodźców

W marcu 2022 r. na terenie powiatu tucholskiego zorganizowano kilka punktów zbiorowego zakwaterowania uchodźców z Ukrainy, w których zagwarantowano ponad 250 miejsc noclegowanych. Uchodźcy mieli zagwarantowany nocleg i całonocne wyżywienie. Obiekty były zorganizowane przez następujące samorządy: Powiat Tucholski, gminy: Tuchola, Cekcyn, Lubiewo, Cekcyn, Kęsowo. Pierwsi uchodźcy pojawili się na początku marca 2022 r. m.in.: cały autobus około 30 uchodźców z Odessy, którzy zostali zakwaterowani w ZAZ w Tucholi.

Ponadto uchodźcy zostali również przyjmowani w prywatnych kwaterach, udostępnianych przez mieszkańców powiatu tucholskiego.

Punkty zbiórek darów

Kilka dni od wybuchu wojny na Ukrainie uruchomiono na terenie powiatu tucholskiego system punktów zbierających dary dla obywateli Ukrainy. Dary były przeznaczone dla mieszkańców Ukrainy, którzy zostali w naszym kraju jak również tych, którzy przybyli na teren powiatu tucholskiego. W powiecie uruchomiono 8 punktów. Dary były przez punkty gminne przekazywane do powiatowego punktu zbiorczego. W te działania zaangażowane były wszystkie gminy. Dzięki ofiarności mieszkańców naszego powiatu udało się zebrać się kilkanaście palet z asortymentem najbardziej potrzebnym na Ukrainie (m.in.: artykuły spożywcze, koce, śpiwory, artykuły higieniczne. Ostatecznie wszystkie dary za pośrednictwem tzw. Konwoju Dobroci zostały przekazane mieszkańcom Irpienia.

XXI. Członkostwo w związkach i organizacjach.

Nazwa zadania	Członkostwo w związkach i stowarzyszeniach
Powiat Tucholski jest członkiem następujących organizacji:	– Związek Powiatów Polskich – Związek Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego (28.10.2022 r. podjęcie przez Radę Powiatu uchwały w sprawie rozwiązania i likwidacji Związku) – Stowarzyszenie Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie” – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie” – Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna – Towarzystwo Rozwoju Regionalnego „Promocja Borów Tucholskich”.
Powiat Tucholski posiada również udziały w Spółdzielni Socjalnej „Borowiackie smaki” z siedzibą w Cekcynie oraz Spółdzielni Socjalnej „Borowiacki Wigor” w Gostycynie.	

Zarząd Powiatu Tucholskiego

CZŁONEK ZARZĄDU

Waldemar Kierzkowski

WICESTAROSTA TUCHOLSKI

Zenon Poturalski

STAROSTA TUCHOLSKI

Michał Mróz